

BİLİŞİM

AYLIK BİLİŞİM KÜLTÜRÜ DERGİSİ

 Bilişim 2010

SOSYAL DÖNÜŞÜM

**Bilişim, stratejik sektör
olarak tanımlanmalı**

Menteş: Uygulanabilir politikalar belirleyemedik

Acarer: IT sektörü, ayrıcalıklı bir sektör

Kılıçdaroğlu: Teknolojiyi, sanatı buluşturuyoruz

BİLİŞİM

AYLIK BİLİŞİM KÜLTÜRÜ DERGİSİ

→ TBD YÖNETİM KURULU

Turhan Menteş, Murat Aşkar, Lütfi Varoğlu, İ. İlker Tabak, Türker Gülüm, Serhat Özeren, Levent Berkman, Kemal Karakoçak, Volkan Atalay, Ayla Altun, Koray Özer

→ TÜRKİYE BİLİŞİM DERGİSİ ADINA

Turhan Menteş Eser ve İmtiyaz Sahibi ve Sorumlusu, Müdür

→ YAYIN YÖNETMENİ

Koray Özer

→ EDITÖRLER

Aslıhan Bozkurt Haber, **İ. İlker Tabak** Genel, **Mehmet Ali Köksal** Hukuk, **Selçuk Özdemir** Eğitim, **Mukaddes Burhan** Savunma Bilişimi, **Görkem Çetin** Özgür Yazılım, **Talat Postacı** KOBİ, **Mehmet Yılmaz** Kamu BİB, **Erdem Erkul** E-Devlet, **Gamze Ercan** TBD Genç, **Nihal Sandıkçı** Müzik.

→ YAZI KURULU

Abdullah Raşit Gülhan, Atilla Yardımcı, Coşkun Dolanbay, Eşref Küçük, Levent Karadağ, Levent Uyanıker, Makbule Çubuk, Mehmet Pektaş, Necdet Kesmez, Nezih Kuleyin, Nihat Yurt, Onur Fenar, Serdar Gunizi, Veysi İşler, Yasemin Altun

→ GÖRSEL TASARIM

Mehmet Pektaş

→ FOTOĞRAFLAR

Fahri Zencir

TÜRKİYE BİLİŞİM DERNEĞİ

Genel Merkez: Çetin Emeç Bulvarı, 4. Cadde No:3/11-12 06450 A. Öveçler-Ankara
Tel. 0312 479 3462, Faks: 0312 479 3467, e-posta: tbd-merkez@tbd.org.tr

Yazılarla ilgili her türlü hukuki sorumluluk yazarlara aittir.

BİLİŞİM

→ İÇİNDEKİLER

03 KÜNYE	Bivizyon - Okumak, anlamak ve karar vermek (Atilla Yardımcı) 86
04 İÇİNDEKİLER	Söyleşi-Türkiye'nin tek podiatristi Sevgi Çorapçı- Deniz Yürüker, O. İlter Akinoğlu 88
06 Yayın Yönetmeninden	Ufkun ötesi - Öngörü ve başarı üzerine (Nezih Kuleyin) 96
08 Bilişim Ajandası Aslıhan Bozkurt	Tüketici Hakları Yönetmeliği'nin getirdiği yenilikler- Bilge Uz, Güneş Koca,Muhterem Çöl 98
Dosya: BT Bilişim 2010: Sosyal Dönüşüm-Aslıhan Bozkurt	Simge -Dönüşüm (İlker Tabak) 104
28 Teknoloji toplumu ne kadar dönüştürür?	BİM'leri Tanıyoruz- Başbakanlık BİB-(Aslıhan Bozkurt) 108
42 TBD Başkanı Menteş: Uygulanabilir bilişim politikaları belirlemedik	e-endüstri -Hacker'lar nükleer santral patlatır mı? (Eylem Cülcüloğlu) 116
44 BTK Başkanı Acarer: IT sektörü, Türkiye açısından ayrıcalıklı bir sektör	Genç TBD'li-Bilgi kirliliği (Sertaç Biroğul) 118
48 "Erişilebilirlik Şampiyonları'10"	Yazılım Destekleri- Teknokent/Teknopark destek ve muafiyet uygulamaları- Nurettin Aktepe 120
50 TBD Bilişim'10 Hizmet Ödülleri	Bilişim Yıldızları 2010/ 4. İstanbul Bilişim Kongresi 130
52 TBD Bilimkurgu Öykü Ödülleri	Yazılım Destekleri – DTM'nin sağladığı destekler- Sami Dönmez 132
54 Bilişim, stratejik sektör olarak tanımlanmalı	Söyleşi- ASAP Grubu'ndan Dr. Ender Özcan-Dr. Serdar Biroğul 138
58 Araç satış-devir, 'noter'de ve elektronik ortamda	KOBİ'lerden- Risk sermayesi finansman yönteminin KOBİ'ler için uygulama olanakları- Beytullah Yılmaz 146
62 Bilişim Kentleri Çalıştayı	Sektörden yansımalar (Aslıhan Bozkurt) 152
64 Enformatik Bölümleri, üniversite-sanayi işbirliğinde rol almalı	Kitap Tanıtımı-Kaybedenlerin öyküsü (Hikmet Temel Akarsu) 156
66 Kılıçdaroğlu: Teknolojiyi, sanatı buluşturuyoruz	Gezi Notları- Etnik ve dini grupları çok, iç çatışması bol beyaz ülke: Lübnan- Müzeyyen Pervan 158
68 Nefret söylemine karşı özel yasa çıkartılmalı	Çizgi Mizah- Cumhur Yılmaz 170
76 Yazılımın yarattığı katma değerler	

Dönüşüm

Bir edebi yapıtın başyapıt sayılması için gerekli koşullardan biri, hikayenin kahramanının dönüşüm geçirmesidir. Eğer kahraman, onca olay yaşadktan sonra hâlâ hikayenin başındaki gibi düşünüp davranıyorsa yapıt, bir başyapıt düzeyine ulaşmamış demektir... Zaten bu koşul, gerekçesini insanın gerçek dünyadaki değişim ve dönüşümünden alır.

Aslında bakılırsa, insanlar kendi yaşamlarının kahramanlarıdır. Genetik yapının, çevrenin, eğitimin, zamanın ve diğer sosyal koşulların el verdiği ölçüde insan öyle ya da böyle değişir. Özemir Asaf'ın "Bütün renkler kirleniyordu, birinciliği beyaza verdiler," dediği gibi en beyaz olanlarımız da en çok değişir... Ancak her değişimin bir dönüşümle sonuçlanmadığı da ortadadır...

Yazıya edebiyatla giriş yapmamın nedeni, Web 2.0'la birlikte sosyal medya yazılımlarının çeşitlenmesinin her birimizi, internet bulutunun içinde neredeyse bir öykü kahramanı haline getirmesi... Blog, twitter, facebook vb. yazılımlara ne yaptığımızı, ne düşündüğümüzü, ne yediğimizi, nereye gittiğimizi, neye kızıp neyi sevdiğimizi yazmamız, kendimizi işitsel ve görsel yazılımlarla "gerçeğe" daha yakın ifade etmemiz, bilgiye/insana/yaşamlara en kısa sürede ulaşmamız, sanki senaryo yeteneği zayıf bir yazarın kahramanı yapıyor herbirimizi. Web sitelerini düşündüğümüzde de buna tüzel kişileri de eklemek de olası...

Koray Özer

koray.ozertbd.org.tr

Artık, yaşadığımız dünyada kendimizi gerçekten kahraman olarak görebilmemiz için (ya da arkadaşlarımızın bizim gerçekten yaşadığımızı bilmesi için) Web 2.0'da yerimizi almamız gerekiyor. En azından eğilim bu yönde... Bu durumda da sanal dünyadaki kayıtlarımız, beş on yıl sonra ne kadar değiştiğimizi gösterecek en güzel kanıtlardan olacaklar... Belki de daha sonra bu kayıtlar belli senaryo yazılımlarıyla çeşitli aşamalardan geçirilerek bir yapıt haline getirilecekler ve sonunda da bizim "hikayemiz", hikayelerimiz ortaya çıkacak. Bu hikayeler aynı "sayısal öykü" anlatma tekniklerinde olduğu gibi bilişim teknolojilerinin bize sunduğu tüm işitsel, görsel, "dokunsal", "tadsal", "kokusal" formatları kullanacaklar. Kuşkusuz dileğim, hikayelerimizdeki değişim ve dönüşümlerin bir sabah uyandığında kendini hamamböceği olarak bulan Gregor Samsa'nın başına geldiği gibi değil de öpölünce Prens'e dönüşen kurbağanınki gibi olması...

Türkiye Bilişim Derneği'nin 22-25 Eylül 2010'da Ankara Rixos Otelde düzenlediği 27. Ulusal Bilişim Kurultayında ana tema sosyal dönüşümdü. Kurultay'da Web 2.0 ile birlikte ortaya çıkan sosyal dönüşüm, gazetecilikten, sendikacılığa, sanattan, siyasete, eğitimden spora kadar kadar pek çok alanda yetkin konuklarla ele alındı... Biz de Dergimizin ekim sayısında 27. Ulusal Bilişim Kurultayı'nı mercek altına aldık ve sizler için oturumları izledik, çeşitli konuklara sorular sorduk, etkinliklere katıldık... Ayrıca bir bölümünü önümüzdeki aylarda yayımlayacağımız çeşitli röportajlar yaptık... Umarız yepyeni bir katılımcı kitlesiyle son derece başarılı geçen Kurultay'ı elektronik sayfalara taşıyabilmişizdir...

Saygı ve sevgilerimle
Koray Özer

Menteş: Partiler sanal alemde yüzbinlere ulaştı

TBD Başkanı Menteş, siyasi partilerin başarısında İnternet ve sosyal ağları iyi kullanmalarının önemine işaret ederek, “Sanal mitinglerle farklı kesimlerden on binlerce insana ulaşmak mümkün” dedi.

Türkiye Bilişim Derneği (TBD) Başkanı Turhan Menteş, geleneksel “Bilişim 2010” etkinliği öncesi, AA muhabirine yaptığı açıklamada, teknolojinin her an getirilip kurulabileceğine, ancak bu teknolojiyi kullanma kültürünün yerleşmesinin uzun zaman aldığına ve sosyal dönüşümün gerçekleşmesinin hızlandırılması için de çok çaba harcamak gerektiğine dikkat çekti.

“Bilişim 2010” gibi toplantıların, özellikle “karar verici kişilerin bulunduğu” kamu sektörü içerisinde bu kültürün anlaşılması ve yaşanması için önemli imkânlar sunduğunu vurgulayan Menteş, toplum yaşamının da kendisini teknolojiye uydurmaya başladığının altını çizdi.

Ülkemizde düzenlenen en büyük ve kapsamlı sektör etkinliği olan Bilişim 2010’un, 22-25 Eylül tarihlerinde Rixos Grand Ankara Hotel’de yapılacağını anlatan Menteş, “Sosyal Dönüşüm” ana temasıyla çok sıcak bir konunun her yönüyle ele alınacağını söyledi.

“Sosyal ağlar önemli ve bu kültürü iyi anlamamız gerekiyor” diyen Menteş, referandum öncesi Facebook ve Tweeter gibi sitelerde büyük “sanal mitingler” gerçekleştirildiğini bildirdi. Cadde ve meydanlarda yapılan mitinglerde sadece parti liderinin konuştuğunu, vatandaşların ise interaktif ilişki içerisine giremediğini ifade eden Menteş, sanal mitinglerde ise çeşitli kesimlerden insanların karşıt fikirlerini de paylaşılabildiğini belirtti.

Siyasi partilerin başarısında İnternet ve sosyal ağları iyi kullanmasının önemli olduğuna işaret eden Menteş, “Sanal mitinglerle farklı kesimlerden on binlerce insana ulaşmak mümkün” dedi.

Menteş, “Partiler sosyal ağlarla açılımlar yaptılar, içerik sağladılar, 300-500 kişiye değil, 50 bin, 100 bin kişiye ulaştılar. Karşılıklı etkileşim sağlanan bu ortamlar siyasetçiler için çok büyük olanaklar sağlamakta. Cumhurbaşkanı Gül de sosyal ağları ilk kullanmaya başlayan siyasetçiler arasında yer alıyor” diye konuştu.

Aslıhan Bozkurt
aslihanbozkurt@tbd.org.tr

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül’ün himayesinde gerçekleştirilen Bilişim 2010 etkinliğinde, bilişim toplumuna geçiş yolculuğunun sosyal dönüşüm üzerindeki iz düşümleri, teknolojideki yeniliklerin yanı sıra sosyal ağlar ve yeni medya araçları konusu, uzman pek çok yerli ve yabancı konuşmacı tarafından ele alınacak.

Bilişim teknolojilerinin basında, eğitimde, sanatta, sporda ve diğer alanlarda sağladığı gelişim ve buna bağlı değişimlerin toplum üzerindeki etkilerinin tüm yönleriyle tartışılacağına değinen Menteş, etkinliğe ilişkin şu açıklamayı yaptı:

“Günümüzde kültürel, sosyal, politik ve toplumsal alanlarda çok önemli sosyal dönüşümler yaşanmakta. TBD, bilişim toplumuna geçiş yolculuğunun bu sosyal dönüşüm üzerindeki iz düşümlerini Bilişim 2010’da ele alacak.

Farklı alanlarda yaşanan değişimler topluma hayal edemeyeceği yeni yaşam biçimleri sunuyor. Bu doğrultuda ülkemizin sosyal dönüşümünde STK’lar, kamu kurumları, iş dünyası ve bilişimcilere önemli sorumluluklar düşüyor. Yurtiçi ve yurtdışından konusunda uzman konuşmacıların davet edildiği etkinliğe, kamu ve özel sektörün yönetici ve çalışanları, sanayici ve iş adamları, akademisyenler, girişimciler, öğrenciler ve teknolojiyi yoğun kullananların katkı vermeleri bekleniyor.

Suat Özçelebi, Said Nurhan, Prof. Peter L. Levin, Dr. Jean Burgess ve Prof. Dr. John Hartley gibi ülkemizden ve yurtdışından pek çok konuşmacının yer alacağı etkinlikte, 4 gün boyunca pek çok oturum panel ve sunum gerçekleştirilecek.”

Etkinlikte Levin’in davetli konuşmacı olarak ABD’nin “Açık Devlet” politikasını katılımcılarla paylaşacağını anlatan Menteş, bunun yanında yeni medya araçları konusunda dünya genelinde tanınan isimlerin de etkinliğe katılacağını bildirdi.

Konu ile ilgili karar vericiler, yetkililer, üst düzey bürokratlar, kamuoyu önderleri, her sektörden iş adamları, akademisyenler, basın kuruluşları ve özellikle de gençlerin katılımıyla “sosyal dönüşüm” konusu derinlemesine tartışılacak. Etkinlik kapsamındaki tüm programlara; kurultay, kongre, seminerler, çalışma grupları, sunumlar, Liderler Formu, Konuşanlar Platformu-Açık Kürsü gibi etkinliklere önceden kayıt yaptırarak katılım ücretsiz olacak.

Üniversitelilere İnternet'ten ücretsiz dil eğitimi

YÖK ve Ulaştırma Bakanlığı'nın yürüteceği projeyle üniversiteler, 7 gün 24 saat İnternet'ten ücretsiz dil eğitimi alabilecek. Başlangıçta Evrensel Hizmet Fonu'nda 25 milyon Lira kaynak ayrılan proje başarılı olursa, ilkokul 4. sınıf öğrencilerine de sunulacak.

TC
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI

REPUBLIC OF TURKEY
MINISTRY OF TRANSPORT AND
COMMUNICATIONS

Yükseköğretim Kurulu (YÖK), 2010-2011 eğitim öğretim yılında başlatacağı bir projeyle, İngilizce eğitiminde yeni bir sistemi devreye sokuyor. YÖK'ün Ulaştırma Bakanlığı ve birlikte yürüteceği proje ile üniversite öğrencileri İnternet üzerinden ücretsiz dil eğitimi alabilecek. "Web Tabanlı İngilizce Dil Eğitim Sistemi ve Multimedya Dil Sınıfları Projesi" projesinin imza törenine Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım ve YÖK Başkanı Prof. Dr. Yusuf Ziya Özcan katıldı. Proje kapsamında ilk olarak üniversitelerin 1. sınıfında okuyan 700-750 bin öğrenciye şifre verilecek ve 4 yıl içinde tüm öğrenciler bu şifrelerle sahip olacak. Öğrenciler bu sistemle sadece okuma, yazma, dinleme, yazma becerilerini almakla kalmayıp haftanın belirli saatlerinde dil uzmanları ile canlı görüşmeler gerçekleştirerek konuşma pratiği yapma şansını bulacaklar.

Bakanlıkta gerçekleştirilen törende konuşan Ulaştırma Bakanı Yıldırım, bugüne kadar ilk ve ortaöğretime yönelik destek verdiklerini ancak imzalanan protokol ile artık yükseköğretime de eğitim ile bilişim altyapısını kuvvetlendirilmesine yönelik desteği başlattıklarına dikkat çekti. Proje kapsamında YÖK'e sistem merkezini kuracağını ve tüm üniversitelerdeki öğrencilere verilecek şifreler ile sistemin 7 gün 24 saat çalışacağını belirten Yıldırım, projenin 2010-2011 akademik yılına yetiştirilmesi için hazırlıkların sürdüğünü bildirdi.

Proje ile milyonlarca üniversitesinin yerden ve zamandan bağımsız olarak ve zaman tasarrufu da yaparak ücretsiz bir şekilde hizmetten yararlanacağını belirten Yıldırım, Ulaştırma Bakanlığı'nın projenin gerçekleştirilmesi için YÖK'e maddi destek vereceğine işaret ederek

"Projenin teknik ve içerik yönüne, eğitim tarafına bir katkımız yok. Evrensel Hizmet Fonu'ndan projeye maddi kaynak vereceğiz. Bana göre, biz çağımızın en verimli yatırımını yapıyoruz" dedi. "Bu bir çoklu-etkileşimli öğrenim programıdır. Ayrıca tüm üniversitelerimizde kurulacak Multimedya dil sınıflarında da yüz yüze yabancı dil eğitimi alacaklardır. Böylece yabancı dil okulda öğrenilmez kanaatini değiştirmeyi amaçlıyoruz" diyen Yıldırım, proje ile milyonlarca üniversitelinin yerden ve zamandan bağımsız olarak ve zaman tasarrufu yaparak ücretsiz bir şekilde hizmetten yararlanacağını vurguladı.

"Sisteme şifreyle girilecek"

YÖK Başkanı Prof. Dr. Özcan ise kurulun tarihinde ilk defa bir başka kurumla böylesini ciddi bir işbirliği yaptığının altını çizerek başarısız olunan alanların başında gelen yabancı dil öğretmek konusundaki eksiklik ve hataların telafi edileceğine değindi.

Dünyada uzaktan eğitimle lisan öğretme sistemi tekniğinin kullanıldığını ve sistemin son derece pratik olduğunu anlatan Özcan, bu tekniğin insanın dinleme, yazma ve konuşma becerisini geliştirme açısından üstün tarafları olduğunu söyledi.

Programın renkli bir ara yüzü olduğunu ifade eden Özcan, bunun insanlardaki öğrenme isteğini kamçılacağını, sistem sayesinde insanların yabancı dil öğreniminde istedikleri kadar pratik yapma imkânı elde edeceklerini ve program ile kişinin kendi gelişimin de takip edebileceğini belirtti.

Sistemin sadece web tabanlı olmasının yanında çağrı merkezlerinin de olduğunu bildiren Özcan, "Burada öğrenciler İnternet telefonu ile çağrı merkezlerine bağlanıp, öğrenilen ana dil İngilizce ise, bunu anadili İngilizce olan birisinden işitme şansına sahip olacaklardır. Bu mükemmel bir şeydir. Bu şekilde merak edilenlere cevap bulma, doğru telaffuzu edinme imkânı olacak" diye konuştu.

Sistemin kullanımında başarılı olunması halinde programı küçük yaştakilere uygun hale getirerek, ilkokul 4. sınıftan itibaren öğrencilere de vermeyi planladıklarını bildiren Özcan, sistemin öğrencilere verilecek şifrelerle kullanılabilirliğini sözlerine ekledi. Bakan Yıldırım, bir soru üzerine, projeye evrensel hizmet fonundan başlangıçta 25 milyon Lira kaynak ayıracağını belirtti.

Altın Örümcek web ödülü sahiplerini buldu

8. kez düzenlenen yarışmada toplam 33 kategorideki ödüllerin sahipleri belli oldu.

DorukNet tarafından bu yıl sekizincisi düzenlenen Altın Örümcek ödül töreni, yaklaşık 3 bin 500 kişinin katılımıyla Turkcell Kuruçesme Arena'da gerçekleştirildi. Toplam 33 kategoride ödül dağıtılan gecede, 2009 yılının En İyi Web Sitesi Özel Ödülü'nü www.vobnedir.org ile Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası kazandı. En İyi Erişilebilir Web Sitesi Özel Ödülü'nü www.hsbc.com.tr ile HSBC Bank alırken Türk Hava Yolları www.thy.com web sitesi ile En İyi Kurumsal Web Sitesi kategorisinde ödül aldı.

Efes Pilsen www.efespilsen.com.tr, "Üretim-Sanayi" kategorisinde ödülle layık görülürken TTNNet de www.ttnet.com.tr web sitesi ile "Telekomünikasyon" kategorisinde birinci oldu. Haber kategorisinde birincilik ödülü NTVMSNBC'ye ait ntvmsnbc.com sitesine verilirken Anadolu Ajansı www.aa.com.tr internet sitesiyle ikinci oldu. Ödül töreninde ayrıca 15 web tasarım ajansı ve interaktif ajans "Ajans Başarı Ödülü" aldı.

Ünlü Siteleri kategorisinde Altın Örümcek Ödülü'nü www.yalinonline.com ile Yalın alırken, Nil Karaibrahimgil gecenin sonunda verdiği konserle törene katılanlara müzik ziyafeti yaşattı.

Törende konuşan DorukNet Genel Müdürü Gökhan Erkman, bu organizasyonla çok yeni ve çok farklı projeler ortaya çıkmaya başladığını ifade ederek, "Altın Örümcek" yarışmasının Türkiye'nin en prestijli ödüllerinden biri haline geldiğini söyledi.

Erkman, Türkiye'de web ve İnternet teknolojilerini kullanarak gerçekleştirilen başarılı projelerin tanıtılması gerektiğini kaydederek, bu yarışmanın etkisiyle yurt dışındaki örneklerden daha

ileride projeler görülmeye başlandığına dikkati çekti.

2002'den beri gerçekleştirilen yarışmada bu yıl toplam 4500 başvuru değerlendirmeye alındı. 52 kişiden oluşan ve bilişim, medya ve iş dünyasının önde gelen isimlerinin yer aldığı jüri üyeleri ön eleme, grup elemeleri ve final değerlendirmeleri olmak üzere üç aşamalı eleme sürecini gerçekleştiriyor.

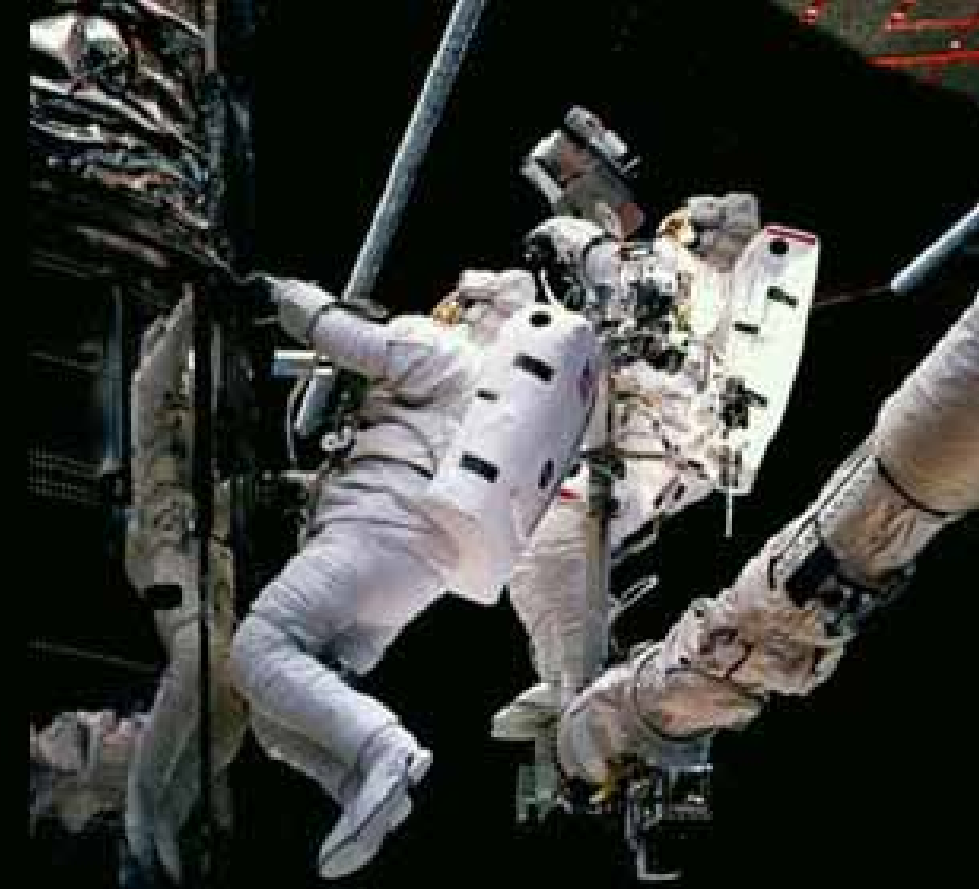
Bir web sitesinin bu ödüle layık görülmesi için jüri üyeleri web sitelerini, tasarım, navigasyon, içerik, teknoloji, etkileşim, pazarlama, yaratıcılık/yenilik, gizlilik politikası/bilgi güvenliği, genel deneyim/kullanılabilirlik başlıkları altında inceliyor.

Sektörel Kategorilerde de; Bilgi Teknolojileri, Finansal Servisler, Kamu Kurumu, Medya/Eğlence, Otomotiv, Pazarlama ve İletişim, Perakendecilik/Mağazacılık, Profesyonel Servisler, Sağlık/İlaç, Seyahat/Turizm, Telekomünikasyon, Üretim Sanayii, Yaratıcı Servisler ve Yiyecek/İçecek başlıkları altında ödüller veriliyor.

İlk “uzay” üniversitemiz kuruluyor

Ankara’da Türkiye’nin ilk uzay ve havacılık üniversitesinin kurulması için YÖK’e başvuruldu. Üniversitenin beş ilde kampüsü olacak.

Türk Hava Kurumu (THK), “THK Sabiha Gökçen Havacılık ve Uzay Üniversitesi” kurulması için Yüksek Öğretim Kurumu’na (YÖK) başvurdu. THK Genel Başkanlığı’ndan yapılan yazılı açıklamada, havacılık gibi önemli bir konuda ülkenin ihtiyaç duyduğu eğitimi iş gücünü karşılamak için 2009 yılında harekete geçen kurumun, gerekli fizibilite çalışmalarını tamamladığı belirtildi.

Açıklamaya göre, “THK Sabiha Gökçen Havacılık ve Uzay Üniversitesi”nin kurulması amacıyla hazırlanan başvuru dilekçesi YÖK’e sunuldu. YÖK’ün gerekli izinleri vermesi halinde Ankara’da kurulacak üniversitenin İstanbul, İz-

mir, Konya ve Eskişehir’de kampüsleri bulunacak. Üniversite projesinin yaklaşık 3 yıl içinde tamamlanması hedefleniyor.

Üniversite bünyesinde “Havacılık Meslek Yüksekokulu, Havacılık ve Uzay Bilimleri, Mühendislik, Hava Ulaştırma ve İşletme” fakültelerinin eğitim vereceği üniversitede havacılık sektöründe faaliyet gösteren çok sayıda kuruluş ile yapılacak iş birliği sayesinde, mezunlara iş garantisi sağlanacak.

“Uzay Mühendisliği”, “Havayolu İşletmeciliği”, “Havaalanı İşletmeciliği”, “Hava Trafik Yönetimi”, “Mekatronik Mühendisliği”, “Havacılık Elektroniği” ve “Kabin Hizmetleri” konularında eğitim verilecek üniversitenin Ankara, İstanbul ve İzmir’de bulunacak pilotaj bölümlerinde lisans düzeyinde 4 yıllık pilotluk eğitimi sunacak. Bu eğitime ek olarak farklı bölümlerden mezun olmuş ancak pilotluk mesleğine hevesli öğrencilere yüksek lisans programları uygulanacak.

Bu arada Birleşmiş Milletler (BM) tarafından her yıl 8-10 defa düzenlenen uzay temalı çalıştaylardan biri, bu yıl TÜBİTAK’ın ev sahipliğinde İstanbul’da yapıldı. Uzay Çalıştayı’na, 26 ülkeden 50 yabancı, Türkiye’den de bilim adamı ve akademisyenlerin yanı sıra sanayi, kamu ve özel sektörden 70 kişi katıldı.

Ana konu başlığı “Uzay Teknolojisi Uygulamalarının Sosyal ve Ekonomik Yararları” olarak belirlenen çalıştay, TÜBİTAK, BM Uzay İşleri Ofisi ve Avrupa Uzay Ajansı tarafından, Amerikan Ulusal Havacılık ve Uzay Dairesi (NASA) ve Uluslararası Fotogrametri ve Uzaktan Algılama Derneği’nin desteğiyle düzenlendi.

Uzay konusu kapsamında BM’nin Türkiye ile yaptığı ilk aktivite olması açısından öneme sahip olan çalıştayda, uzay teknolojilerinin geliştirilmesi ve uygulamaları konusunda, ulusal, bölgesel ve uluslararası işbirliğinin tartışılması, uzay teknolojisi ve altyapısı hakkında fikirlerin geliştirilmesi ve toplum içinde uzay kültürüne dair farkındalığın artırılması ile ilgili uygulama örnekleri ve fikirler paylaşıldı.

Çalıştayın ana temaları arasında, “Uzay Teknolojilerinde Kapasite Oluşturulması”, “Uzaktan Algılama Uygulamaları”, “Küresel Seyrüsefer Uydu Sistemleri Uygulamaları ve Uydu İletişimi”, “Bölgesel ve Uluslararası İşbirliği” yer aldı.

Bilişimciler, SEÇSİS için “bağımsız ve katılımcı” bir yapı istedi

Seçim sonuçlarının merkeze aktarımında sorun çıkmaması için kullanılan bilişim sistemlerinin bağımsız denetime açılması istenirken SEÇSİS’in güvenlik önlemlerinin bağımsız denetleyiciler tarafından doğrulanmasının zorunluluk olduğu vurgulandı.

İnternet Teknolojileri Derneği (INETD) ve Linux Kullanıcıları Derneği (LKD), kamuoyunda en ufak bir tereddüt olmaması için Yüksek Seçim Kurulu’nun (YSK) kullandığı Bilgisayar Destekli Merkezi Seçmen Kütüğü Sistemi (SEÇSİS) Projesi hakkında bir basın açıklaması yaptı. INETD Başkanı Doç. Dr. Mustafa Akgül ve LKD Genel Sekreteri Volkan Evrin imzasıyla yayınlanan açıklamada, SEÇSİS gibi bilişim sistemlerinin hem üretim hem de işletim aşamasında uzmanlarca denetlenmesi ve bu denetimlerin dönemsel olarak yinelenmesi, sonuçlarının da kamuoyuna duyurulması gerektiği belirtilerek “SEÇSİS’e denetim ve daha katılımcı bir yapı gerekir!” denildi.

Daha önceki seçimlerde seçmen kütüklerinde bazı hataların, son yerel seçimde de seçim sonuçlarının merkeze aktarımı ve değerlendirilmesi sırasında bazı tikanıkların yaşandığına işaret edilen açıklamada, “Tüm bunlar, toplum-

da kaygıların doğmasına neden olmuştur. Bilişim alanındaki sivil toplum kuruluşları olarak bu kaygıların giderilmesi ve daha saydam bir seçim yapılması konusunda görüş ve önerilerimizi paylaşmayı, toplumsal görevimiz sayıyoruz” ifadesini kullandı.

SEÇSİS’in, Türk bilişim uzmanları tarafından üretilmiş güvenli bir sistem olduğunun bildirildiği açıklamada şöyle denildi:

“Bu sistemi geliştirme ve işletme sorumluluğunu taşıyan uzmanların teknolojinin olanak verdiği bütün güvenlik önlemlerini aldığını düşünüyoruz. Ancak bunun bağımsız denetleyiciler tarafından doğrulanmasının; yazılım, donanım ve iletişim ağı altyapısının uzman gözüyle incelenmesinin, teknik deyim ile güvenlik ve bütünlük denetlemesini (audit) zorunlu görüyoruz. Bu önerimiz, UYAP (Ulusal Yargı Ağı Projesi) uygulaması dahil tüm kritik sistemler için de geçerlidir.

Kamuoyunda en ufak bir tereddüt olmaması için bu tür bilişim sistemlerinin, hem üretim hem de işletim aşamasında uzmanlarca denetlenmesi, bu denetimlerin dönemsel (periyodik) olarak yinelenmesi, sonuçlarının kamuoyuna duyurulması gerekir.”

“Sonuçlar SMS veya e-postayla iletilsin”

Kamuoyunda herhangi bir kuşku, bir ikirciklik olmaması için YSK, siyasi partilerin ve sivil toplum kuruluşlarının üzerine düşen görevler olduğu vurgulanan açıklamada, YSK’nin sandıklara ait ham verileri, İnternet ortamında “il-ilçe-sandık” ayrımında yayımlamasının yararlı olacağı vurgulanırken bu bilgileri en azından siyasi partilere açması gerektiğine işaret edildi. Sandık başında, sayım sonuçlarını gösteren tutanakların siyasi parti gözlemcilerine verilmesinin, bu tutanakların sandık başında asılması; kamuoyunun kuşkularının giderilmesi ve seçimin düzgün yapıldığının doğrulanması açı-

sından büyük önem taşıdığını anlatılan açıklamada, şu değerlendirmede bulunuldu:

“Kendi elindeki tutanaklarla, YSK’nın sitesinden yayımlanan bilgilerin uyumunu gören siyasi partiler, seçimlerin düzgün yapıldığından emin olacaklardır. Siyasi partilerimizin, sandık sonuçlarını, cep telefonu iletileriyle (SMS ile), e-postayla ve/veya tutanağın görüntüsünü (resmini) alarak kendi internet sitesinde yayımlaması ve çeşitli teknolojilerle kamuoyuna iletilmesi de yurttaşların olası kuşkularını yok etmede önemlidir.

YSK’nın, siyasi partileri ve bağımsız sivil örgütleri paydaş kabul ederek, yönetim ilkeleri ışığında işbirliği yapmasının; bu işbirliğini kendi asli görevinden ödün vermeksizin gerçekleştirmesinin ülkemize sayısız yararlar sağlayacağına eminiz.

Bütün kamu kurumlarının ellerindeki, hassas olmayan tüm verileri kamuoyu ile paylaşmasını, ilgili sektörün sivil toplum kuruluşlarıyla iş-

birliği yapmasını önemsiyoruz. Saydam bir yönetim için bu işbirliği ve paylaşım, kurulacak kamu sistemlerinin tasarım aşamasından başlamalıdır.

Bu sistemlerin altyapılarında ve kullanıcı bilgisayarlarındaki araçlarında özgür yazılım temelli yazılımların kullanılması da güvenlik ve güvenilirlik açısından önemli başlıklardır. ”

2010 referandumda da SEÇSİS kullanıldı

Muhalefetin (CHP, MHP ve DSP) 2007 ve 2009 seçimlerinde şaibeler olduğu, sisteme dışarıdan müdahale edileceği gerekçesiyle SEÇSİS'in kullanılmaması çağrısı ve proje konusundaki iddialarına karşın 12 Eylül 2010'da yapılan referandumda SEÇSİS kullanıldı.

YSK Başkanı Ali Em, YSK portal sayfasından şeffaf bir biçimde ilan edilen sonuçlarla, tutanakların aynı olup olmadığının, siyasi partilerin denetimine açık olduğunu ve sistemin güvenlik tasarımının, bilinen tüm tehditlere göre ele alındığını açıkladı. Em, SEÇSİS'in Türk mühendisleri tarafından tasarlanıp gerçekleştirildiğini, Türk seçim sistemine özgü, özgün bir bilişim

sistemi olduğunu, ABD ve Yunanistan'ın seçim sistemlerinin elektronik oy kullanımına dayandığını, Türkiye'nin benzer bir sistemi kullanmasının söz konusu olmadığını söyledi.

Halk oylamasının tüm maliyetinin 154 milyon 989 bin 528 TL olduğunu ifade eden YSK Başkanı Em, "Sisteme ilçeden veri giren kişi hata yaptıysa sonuç bize de yanlış geliyor, ama sandıklarda ıslak imzalı tutanaklar var. Parti görevlileri tutanak ile sistemdeki sonuçları karşılaştırsın, varsa hata itiraz haklarını kullansınlar. SEÇSİS ile kimsenin hak kaybı yok, kimsenin şüphesi olmasın. Dışarıdan da sisteme giremezler" dedi.

12 Eylüldeki referandumda, 49 milyon 446 bin 269 seçmen, 151 bin 546 sandıkta oy kullandı. Sandıklarda 1 milyon 61 bin 137 kişinin görev aldı. Halk oylamasında kullanılacak oy pusulası için 70 ton filigranlı kâğıt kullanıldı, 50 milyon 965 bin 853 adet de oy zarfı seçim kurullarına gönderildi. Toplam 38.465.624 oy kullanıldı ve yüzde 57.9 "Evet", yüzde 42.1 "Hayır" oyu verildi.

İYAD, “Yasaklı içerikler daha çok ilgi çekiyor”

Pornografik içerikli 7 binden fazla sitenin yasaklı olduğuna işaret eden İYAD Başkanı Sırman, yasağın merakı artırdığını belirtirken yasakçı zihniyet yerine eğitimin gerekliliğine dikkat çekti.

İnternet Yayıncıları Derneği (İYAD) Genel Başkanı Tayfun Sırman, yaptığı yazılı açıklamada, Türkiye'de İnternet sitelerine uygulanan sansür sisteminin özellikle pornografik içerik taşıyan sitelere olan merakı daha da çok artırdığını savundu.

İnternet sitelerinin sansürü ve yasaklanması konusunda 30 milyon İnternet kullanıcısına sahip olan Türkiye'nin İran ve Çin'le yarıştığını ifade eden Sırman, açıklamasında şunları kaydetti:

“Buna rağmen ülkemiz girilen siteler ve İnternet'te harcanan vakit açısından Avrupa birincisi, Türkiye'de ço-

ğunluğunu pornografik içerik taşıyan sitenin oluşturduğu 7 binden fazla sitenin yasaklı olmasına karşın bu tür sitelere erişim yasak tanımıyor, pornografi siteleri yasaklandıkça daha çok ilgi çekiyor.”

İnternet'in siyasi malzeme konusu yapılmaya son derece müsait olan karayolu, demiryolu, havayolu yatırımları gibi kavramlarla bir tutulmasını son derece yanlış bulduğunu vurgulayan Sırman “Telekomünikasyon Kurumu ile bağlı bulunduğu Ulaştırma Bakanlığı'nın internetin sosyal bir alan olduğunu anlaması ve konuyu tarafsız bir bakış açısıyla değerlendirmesi gerekir” diye konuştu.

“İnternet yasaklarının bu kadar ileri gitmesi, yasağı koyan kişilerin teknik bilgilerinin yetersizliğinden kaynaklanıyor” iddiasında bulunan Sırman, İnternet yayınlarını düzenleyen 5651 sayılı kanunun da bir an önce akılcı bir biçimde ele alınması gerektiğini ifade etti.

Sırman ayrıca Türk Ceza Kanunu'nun 226. maddesinde müstehcen içerikli herhangi bir görüntüyü bilgisayarlarda bulundurmanın veya depolamanın suç sayılmasına rağmen Türkiye'deki birçok bilgisayarda bu tip görüntülerin depolandığını sözlerine ekledi.

“Özellikle gençlerin bu tür içeriklerden olumsuz yönde etkilenmesini istemiyorsak bunun çözümü yasaklar değil, eğitimidir” diyen Sırman, konunun politik ve popülist yaklaşımlarla çözülmesinin mümkün olmadığını söyledi.

BiLGEM'i kuran TÜBİTAK, m - i m z a y a d a g e ç t i

UEKAE ve BTE güçlerini BiLGEM çatısı altında birleştiren TÜBİTAK, mobil imzaya da geçti.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) bünyesinde yer alan Ulusal Elektronik ve Kriptoloji Araştırma Enstitüsü (UEKAE) ile daha önce TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi'ne (MAM) bağlı olarak faaliyet gösteren Bilişim Teknolojileri Enstitüsü (BTE) güçlerini TÜBİTAK BiLGEM çatısı altında bir araya getirdi. TÜBİTAK'tan yapılan açıklamada, böylece bin 200 kişiyi aşan insan kaynağıyla, güvenlik ve bilişim teknolojileri alanlarında Türkiye'nin en büyük ve en yetkin Ar-Ge yapılanması hayata geçirildiği kaydedildi. TÜBİTAK BiLGEM'in büyük ölçekli projelerle Türkiye'nin ufkunu genişleten ve teknolojik bağımsızlığına katkıda bulunan, alanında güven veren bir teknoloji merkezi olacağı vurgulandı.

Açıklamada, TÜBİTAK BiLGEM'in faaliyet alanları ve projeleri; elektronik, elektromanyetik, optik, akustik sistemler, kriptoloji, elektronik harp, sensör sistemleri, benzetim ve modelleme, platform entegrasyon teknolojileri, yazılım ve yazılım mimarileri, doğrulama ve geçerleme teknikleri, veri madenciliği, güvenlik kritik yazılım geliştirme, bilgi ve ağ teknolojileri, bilgi ve ağ güvenliği gibi alanlarda odaklandığı ifade edildi. TÜBİTAK BiLGEM'in temel çalışma ilke-

sinin ise, ulusal kaynaklarla ulusal teknolojilerin geliştirilmesi olduğu vurgulandı. TÜBİTAK BiLGEM'in elektronik, elektromanyetik, optik, akustik, kriptoloji, elektronik harp, sensör sistemleri, benzetim ve modelleme, platform entegrasyon teknolojileri, yazılım ve yazılım mimarileri, doğrulama ve geçerleme teknikleri, veri madenciliği, güvenlik kritik yazılım geliştirme, bilgi ve ağ teknolojileri, bilgi ve ağ güvenliği gibi alanlara odaklandığına dikkat çekilen açıklamada, merkezin temel çalışma ilkesinin "ulusal kaynaklarla ulusal teknolojilerin geliştirilmesi" olduğunun altı çizildi.

Merkezi oluşturan enstitüler ve bağlı bölümlerin, bugüne kadar başta savunma sektörü olmak üzere, kamu kurumları ve özel sektör için önemli sayıda ve büyük ölçekte projeler ürettiği hatırlatılan açıklamada, bu ürünlerin halen NATO ve dost ülkeler tarafından kullanıldığı anımsatıldı. Bu arada TÜBİTAK'ta, kurum süreçlerinin güvenli elektronik ortama taşınması çalışmaları çerçevesinde, 2007'den itibaren kullanımına başlanan elektronik imzadan (e-imza) sonra "mobil imza" kullanımına başlandı. Islak imza ile aynı hukuki geçerliliğe sahip olan mobil imzada, akıllı kart okuyucu olarak cep telefonu ve güvenli elektronik imza oluşturma aracı olarak da GSM SIM kartı kullanılıyor.

Mobil imza teknolojisinin, donanım ve yazılım platformlarından bağımsız olması, yaygın GSM alt yapısı, kullanım kolaylığı ve görece olarak daha ekonomik oluşu gibi kullanıcıya avantaj sağlayan birçok özelliği bulunuyor.

Mobil imzanın TÜBİTAK'ta ilk entegrasyonu Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı (TEYDEB) süreçlerini elektronik ortama taşıyan e-TEYDEB uygulamasında başlatıldı. TÜBİTAK TEYDEB, Türkiye'nin özel sektör kuruluşlarının araştırma-teknoloji geliştirme ve yenilik faaliyetlerini destekliyor.

Mobil imzanın kurum süreçlerini elektronik ortama taşıyan diğer uygulamalara yaygınlaştırılması yönündeki çalışmalar, uygulamaların geliştirildiği Bilişim Müdürlüğü bünyesinde devam ediyor.

Bilişim 2010

Bilişim 2010

Bilişim 2010

Teknoloji toplumu ne kadar dönüştürür?

Ankara'da gerçekleştirilen Bilişim 2010 etkinliğinde, 4 gün boyunca teknolojinin yarattığı sosyal dönüşüm ele alındı. 6 çağrılı konuşmacı, 8 yabancı konuk olmak üzere toplam 214 katılımcı, toplam 58 oturumda uzmanlık alanlarına ilişkin bilgi verdi ve başarılı uygulamaları anlattı.

Aslıhan Bozkurt

Bilişim sektörünün ülke gelişimine sağlayacağı katma değer ve güce inanarak tam 39 yıldır uğraş veren Türkiye Bilişim Derneği (TBD), her yıl düzenlediği ve gelenekselleşen etkinliklerinden birini daha geride bıraktı. Türkiye bilişim sektörünün en büyük ve en kapsamlı organizasyonlarından olan Bilişim etkinliği, 22-25 Eylül 2010 tarihleri arasında Rixos Grand Ankara'da gerçekleştirildi.

Her biri Türk bilişim sektörü tarihinde birer

kilometre taşı olan, sektöre büyük açılım ve vizyon sağlayan "Ulusal Bilişim Kurultayı", bu yıl 27. kez düzenlendi. Kurultayın yanı sıra, 13. Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim (BTIE), özürllüler, spor, hukuk, siyaset, sivil toplum kuruluşları, bilgi işlem yöneticileri, medya, edebiyat ve örgütlenme gibi konuları kapsayan Bilişim 2010 etkinliği, "Sosyal Dönüşüm" ana temasıyla toplandı.

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün himayesinde

gerçekleştirilen etkinlikte, bu yıl teknolojiye yeniliklerin yanı sıra sosyal ağlar ve yeni medya araçları ön planda oldu. Sektörün tüm aktörlerinin katkısı ve sahiplenmesiyle markalaşan sektörün zirvesi ve şenliği haline gelen "Bilişim" etkinliğinde, bilgi iletişim teknolojilerinin yarattığı sosyal dönüşüm, yurtiçi ve yurtdışından konusunda uzman konuşmacıların katılımıyla ele alındı. Katılımın ücretsiz olduğu Bilişim 2010'da gerçekleştirilen toplantılarda,

pek çok yerli ve yabancı uzman, bilişim teknolojilerinin eğitim, spor, engelliler, basın, siyaset, sanat, örgütlenme, sanal dünya ve sosyal yaşamda sağladığı gelişim ve buna bağlı değişimlerin toplu üzerindeki etkilerini tüm yönleriyle tartıştı.

Etkinlik kapsamında 6 çağrılı konuşmacı ve 8 yabancı konuğun da bulunduğu 214 katılımcı, uzmanlık alanlarında bilgi verirken 7 başarı öyküsü ve özel konularda sunum yapıldı. 27 oturumun yanı sıra 28 akademik, eğitim ve bilgilendirme toplantısı ile 3 başarılı uygulama projesi olmak üzere 58 oturumda uzmanlık alanlarına ilişkin bilgi verdi. 10 firma sunumunun yapıldığı etkinlikte, 17. Halıcı Bilgisayarla Beste Yarışması ve Erişebilirlik Şampiyonları kazananlarına ödülleri verildi. Bilişim 2010'da, Sivil Toplum Kuruluşları, Enformatik Bölüm Başkanları, TBD Kamu Bilgi İşlem Yöneticileri Danışma, Kamu Üniversiteleri Bilgi İşlem Merkezi Başkanları ve Bilişim Kentleri Çalıştayı da gerçekleştirildi.

Bilişim 2010'un açılış konuşmalarını TBD Yönetim Kurulu Başkanı Turhan Menteş ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanı (BTK) Tayfun Acarer, yaptı. Açılış törenine Türksat Genel Müdürü Özkan Dalbay, bürokratlar, sivil toplum kuruluşları başkanları, akademisyenler, kamu ve özel sektörün yönetici ve çalışanları, sanayici ve iş adamları, girişimciler, öğrenciler ve teknolojiyi yoğun kullananlar katkı verdi.

Türk Telekom'un "ana sponsor"luğunu üstlendiği Bilişim 2010 etkinliğine TTNNet, Türkiye İş Bankası ve Türksat "kurumsal", KoçSistem, "gala gecesi" ve Vodafone da "destekleyen" sponsor oldu. C5, Cisco, Dugan, , EMC, Enterasys, IBM, Intel, Lexmark, Microsoft, Oracle, Oyteck, Profelis, Uyumsoft ve Ülkem'in "katılım" sponsoru olduğu Bilişim 2010'un "basın sponsorluğunu" ise NTV, RadyoODTÜ, BT Haber, Biltejhaber, Cumhuriyet, Digitalage, ICT Media, Radyo Bilkent ve Telepati yaptı.

Yaşam Boyu Hizmet Ödülü Sankur'un

Açılış töreninde, 1996 yılından beri, TBD ve Türkiye Bilişim Sanayicileri Derneği'nin (TÜBİSAD) işbirliğiyle Türk bilişim sektörüne uzun yıllar hizmet etmiş, önemli katkılar sağlamış kişilerin aldığı "Yaşam Boyu Hizmet Ödülü" de verildi. Bu yıl, "Yaşam Boyu Hizmet Ödülü"nü, Boğaziçi Üniversitesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü akademisyenlerinden Prof. Dr. Bülent Sankur aldı. Prof. Sankur, yaptığı kısa konuşmada, özellikle bilişim terimlerinin Türkçeleşmesi ve bu konudaki duyarlılığın artırılmasına değindi ve üniversitelerdeki bilişim projelerinin bir yapı altında toplanmasını istedi.

Beyaz Saray Teknoloji Danışmanı Levin, Bilişim 2010'da

Açılış gününün ilk çağrılı konuşmacısı, bilişim teknolojileri konusundaki gelişmeleri yakından izleyen kurumların başında gelen Beyaz Saray'ın, Bilim ve Teknoloji Politikaları Danışmanı Prof. Dr. Peter Levin oldu. Ankara'da bilişim sektörü ile buluşan Levin, Beyaz Saray tarafından başlatılan "açık devlet" (Open Government Initiative at White House-<http://www.whitehouse.gov/open>) inisiyatifinin hangi ilkeler doğrultusunda ve nasıl kurulduğunu anlattı. İnisiyatifin yöneticiliği görevini de yürüten Levin'in çalışmaları, Beyaz Saray tarafından katılımcılık, işbirliği ve şeffaflık konularında örnek girişim olarak seçilmişti.

Beyaz Saray yönetiminin vatandaşlarla bilgi paylaşımına önem verdiğine işaret eden Levin, ABD Başkanı Barack Hüseyin Obama'nın, devlet yönetimindeki üç ilkesinin, açıklık, katılımcılık ve şeffaflık olduğunu aktardı. ABD Başkanının isteği çerçevesinde "açık

devlet” sistemini getirdiklerini ve şeffaf bir yapı yarattıklarını söyleyen Levin, böylece, vatandaşların Beyaz Saray’dan talep ettiği her tür bilgiye kolaylıkla erişimin sağlandığına değindi. “Açık devlet” sürecinde en zor kısmın “kültür” olduğuna dikkat çeken Levin, “insan merkezli, sonuç odaklı ve geleceğe bakan” bir sistem kurduklarını, bürokrasi ve kırtasiyeciliği önleyecek 10 bin projeyi gündeme aldıklarının altını çizdi.

Levin, özellikle Irak’ta savaşmış gaziler için bir sistem kurduklarını belirterek, bu kapsamda gazilerin sağlık sorunlarını çözmek ve bu askerlerde görülen intiharları önlemek istediklerini açıkladı. Beyaz Saray olarak özellikle Twitter, Youtube, Facebook ve Flickr gibi sosyal paylaşım sitelerinden de yararlandıklarını, ilan ve duyuru bilgileri koydukları bu sitelere çok sayıda geri dönüşüm aldıklarını aktaran Levin, normalde kendilerine ulaşamayan vatandaşların sorunlarını buradan gördüklerini vurguladı.

Açılış töreni, Sunay Akın’ın, bilişim teknolojilerinin yarattığı değişimleri kendine has üslubuyla katılımcılarla paylaştı “Dönüşüm” başlıklı sunumuyla tamamlandı. Bilişim toplumu olmak için önce kendi değerlerimizi sorgulamamız gerektiğini vurgulayan Akın, ağırlıklı olarak “bakmak ile görmek farklı şeylerdir”, teması üzerinde durdu. Eşitlik, kardeşlik ve özgürlük kavramları hakkında konuşan Akın, “Bilgi toplumu olmak, kendi diktiğin kostümlerle tarih sahnesinde yer almaktır” dedi.

Yoğun programlı etkinliğin ikinci gününün ilk oturumlarından biri, “Baz İstasyonları Tehlikeli mi?” başlığını taşıdı. BTK’dan Doç. Dr. Mustafa Alkan’ın yönettiği oturuma, Gazi Üniversitesi’nden Prof. Dr. İnan Güler, Kocaeli Üniversitesi’nden Prof. Dr. Hasan Dinçer, Teknoloji Bilgilendirme Platformu Başkanı Serhat Özeren ve BTK’dan Ali Rıza Özdemir konuşmacı olarak katıldı.

Günün paralel bir diğer oturumu “Yeni Medya Ortamında Çevrimiçi Riskler ve Olanaklar”

oldu. Başkent Üniversitesi Prof. Dr. Mutlu Binark’ın yönettiği oturumda, Başkent Üniversitesi’nden Günseli Bayraktutan Sütçü, Orta Doğu Teknik Üniversitesi’nden Doç. Dr. Kürşat Çağıltay ve Kadir Has Üniversitesi’nden İsmail Hakkı Polat görüşlerini paylaştı.

Bir diğer paralel etkinlik ise “F, Q’ya Karşı” başlıklı oturum idi. Oturuma, TBD’den Serdar Bilecen, Intersteno Türk’ten İhsan Yener ve AK Parti Milletvekili Reha Denemeç katıldı.

Etkinlik kapsamında 23 Eylül’de öğleden önce “Sosyal Medya ve Yeni Medyada Nefret Söylemi” başlığı altında bir toplantı gerçekleşti. Başkent Üniversitesi’nden Prof. Dr. Mutlu Binark’ın yönettiği panelde, yeni medya ortamında üretilen ve dolaşıma sokulan nefret söyleminin, geleneksel medyadakinden temel farkları ele alındı. Panele katılan İzmir Ekonomi Üniversitesi’nden Burak Doğu, Boğaziçi Üniversitesi’nden Işık Barış Fidaner, Gazi Üniversitesi’nden Eser Aygül, Ankara Üniversitesi’nden Tuğrul Çomu, Özgür Radyo’dan İliden Dirini ve Avukat Ayşe Kaymak, İnternet’teki çeşitli uygulamalarda hızlı bir biçimde dolaşıma sokulan nefret söylemi ile ilgili olarak alınabilecek önlemleri tartıştı.

Paralel oturumda “Devlette Mobil Uygulamaları” ele alındı. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) Eğitim Teknolojileri Müdürlüğü’nden Dr. Turan Şişman’ın yönettiği oturumda, Adalet Bakanlığı’ndan Mesut Orta, Gümrük Müsteşarlığı’ndan Nurcan Özyazıcı, Orman Genel Müdürlüğü’nden İlhami Aydın, AVEA’dan Alp Mithat Ozanözü ve Turkcell’den Aykut Dalyan konuşmacı oldu. Kamuda yapılan büyük ölçekli bilişim projeleri ve beraberinde getirdiği mobil uygulamalar, kazanımları, ülkemizdeki mobil uygulamaların geleceği konuları işlendi.

Sita Politik Danışmanlık’tan Suat Özçelebi, Blogger’da kurduğu, en büyük sosyal ağ Facebook’ta gelişen ve büyüyen kampanyanın öyküsünü, “Sosyal Ağda Bir Başarı Öyküsü: Seyahat Özgürlüğümüzü Geri İstiyoruz!” oturumunda aktardı. “Seyahat Özgürlüğümüzü Geri İstiyoruz” sloganıyla başlayan kampanya, önce yüzlerce sonra binlerce kişinin desteğiyle sosyal ağda büyüdü, 4 ay gibi kısa bir sürede, sanal ortamda ve medyada kamu otoritesine yönelik yürütülen bilinçli eylemlerle sonuç aldı. Özçelebi, kampanya stratejileri, sanal ortam için geliştirdikleri tak-

tik ve iletişim deneyimlerini anlattı.

Bilişim 2010, dijital okur-yazarlık kavramını da tartışmaya açtı. Etkinliğin çağrılı konuşmacılarından biri de son yıllarda kültür bilimi (culture science) tartışmalarına damgasını vuran Prof. Dr. John Hartley idi. “İnternet, dijital okur-yazarlık için bağımsız bir araçtır” diyen Hartley, dijital okur-yazarlığın önemini vurguladı. Hartley, medya çalışmaları alanında en önemli başvuru kaynakları arasında yer alan ve farklı dillere çevrilmiş 20 kitabın ve çok sayıda akademik yayının da sahibi.

Kılıçdaroğlu ve Ecevit, TBD-Halıcı Bilgisayarla Beste Yarışması’nda

İkinci gün öğleden sonra bilişim sektörü çalışanlarının sendikal mücadelesi, çalışma koşulları, örgütlenme süreci, “Bilişim Çalışma Hayatı” oturumunda tartışıldı. Ankara Üniversitesi’nden Prof. Dr. Gamze Yücesan Özdemir’in yönettiği oturuma, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu’ndan Bülent Pirlar, Cumhuriyet Gazetesi’nden Şükran Soner ve Tez Koop İş’ten Elvan Demircioğlu konuşmacı olarak katıldı.

Etkinlikte gelenekselleşen oturumlardan olan “Özürölüler ve Bilişim”, Özürölüler İdaresi Başkanlığı’ndan Bilgi İşlem Daire Başkanı Abdülkadir Anaç’ın katılımıyla ikinci gün öğleden sonra gerçekleştirildi. Bu kapsamda önce yine geleneksel olarak düzenlenen “Erişilebilirlik Şampiyonları’10” töreninde, özürölü bireylerin önündeki engelleri kaldırmak amacıyla çalışma yapan kurum, kuruluş ve kişiler, ödüllendirildi. Ödül töreninin ardından TV8 Ankara Temsilcisi Erkan Tan, “Gözlerinin Ardındaki Çocuk” tiyatro oyununun yönetmeni Kemal Başar ile yaptığı söyleşide sanat dünyasında özürölülük ve bilişim konusunda yaşadıklarını katılımcılarla paylaştı.

Anaç’ın yönettiği “Özürölülerin Bilgi ve İletişim Teknolojilerine Erişimi” oturumunda, özürölü bireylerin bilgi ve iletişim teknolojilerine (BİT) erişiminin önündeki engeller ve çözüm önerileri, bu konuda çalışma yapan akademisyen ve kurum temsilcileri tarafından tartışıldı. Oturumda, Yüksek Öğretim Kurumu’ndan (YÖK) Prof. Dr. Ali Ekrem Özkul, Gazi Üniversitesi’nden Prof. Dr. Yusuf Kemaloğlu, Milli Prodüktivite Merkezi’nden Dr. Mustafa Kemal Akgül, Hacettepe Üniversitesi’nden Dr. Meral Didem Türkyılmaz ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nden Yunus Karacalı görüş ve değerlendirmelerini aktardılar. Panelde Çetin Çetintürk, Dikte özel yazılımını tanıttı.

İkinci gün öğleden sonra Türkiye Bilişim Vakfı (TBV) Faruk Eczacıbaşı

tarafından yönetilen oturumda, geçtiğimiz yıl çok konuşulan “Erişimin Engellenmesi / Olumsuz Etkileri / Çözüm Önerileri” konusu ele alındı. Oturuma BTK’dan Osman Nihat Şen, Kadir Has Üniversitesi’nden Doç. Dr. Tekin Memiş, Milliyet Gazetesi yazarı Mehveş Evin katıldı.

Akşam TBD-Halıcı Bilgisayarla Beste Yarışması’nın 17.si de yapıldı. Yarışmayı, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ve DSP eski Genel Başkanı Raşan Ecevit de izledi. Birbirinden güzel ve özgün 11 eserin canlı performansla sergilendiği TBD-Halıcı Bilgisayarla Beste Yarışması Finali’nde “Deep Reflections” adlı eseriyle birinciliği Yavuz Durak aldı. İkinci “Earthlings” adlı eseriyle Sedat Yüce, üçüncü ise “Nical Spirit” adlı eseriyle Ali Tolga Demirtaş oldu.

“Dijital Hikâye Anlatımı”

Etkinliğin 3. gününün ilk oturumu olan “Spor ve Bilişim”de, davetli konuşmacı olan Prof. Dr. Josef Wiemeyer, “Computer science in sport - Current trends and perspectives” başlıklı bir konuşma yaptı. TBD Başkanı Menteş’in yönettiği “Türk Sporunda Bilişim” oturumunda, Spor Yazarı Erman Toroğlu, Türk Telekom Basketbol Takımı Teknik Direktörü Faruk Akagün, Sporcu Nevin Yanıt, Antrenör Cüneyt Yüksel ve Tfors’dan Murat Olgun konuştu. Geleneksel olarak yapılan oturumda, sporda bilişim teknolojileri kullanımının önemi ve sporun geleceğinin teknoloji ile ilişkisi irdelendi.

“Telekomünikasyon Sektöründe Vergi Düzenlemeleri” oturumunu, Gazi Üniversitesi’nden Prof. Dr. Şükrü Kızılot yönetti. Oturumda, İstanbul Ticaret Üniversitesi’nden Prof. Dr. Kerem Alkın, Hacettepe Üniversitesi’nden Doç. Dr. Necmiddin Bagdadioğlu, Rekabet Kurumu’ndan Murat Çetinkaya ve Referans Gazetesi’nden Dr. Bumin Doğrusöz konuya ilişkin görüşlerini açıkladı. Üçüncü günün paralel oturumlarının bir diğerinde de dünyadaki “Dijital Hikâye Anlatımı” hareketinin dinamikleri, sözlü tarih çalışmalarından gençlik projelerine kadar farklı mecralardaki kullanımları ve Türkiye’de Hacettepe Üniversitesi İletişim Fakültesi’nden bir ekibin, Amargi Kadın Akademisi işbirliğiyle gerçekleştirdiği özgün Dijital Hikâye Anlatımı atölye uygulamaları ele alındı. “Dijital Hikâye Anlatımı ve Katılım Kültürü” başlıklı oturuma, Prof. Dr. John Hartley, Dr. Jean Burgess ve Burcu Şimşek katıldı.

“Basındaki Dönüşüm: Geleneksel Gazeteciliğin Sonu mu Geliyor?” başlıklı oturumu, Ankara

Üniversitesi'nden Prof. Dr. Haluk Geray yönetti. Oturumda, Marmara Üniversitesi'nden Prof. Dr. Türker Alkan, Cumhuriyet Gazetesi'nden Dr. Hakan Kara, T24 Haber Sitesi'nden Doğan Akın ve Türkiye Gazeteciler Sendikası'ndan Ercan İpekçi konuya ilişkin değerlendirmelerde bulundular.

Bilişim ve iletişim sektörlerinin en önemli konusu haline gelen sayısal ortamda bilgi güvenliği, "Bilgi Güvenliği: Erişim ve İçerik Güvenliği" panelinde ele alındı. Konunun uzmanları, çeşitli açılardan erişim ve içerik güvenliğini değerlendirdi, önlemler konusunda bilgi paylaşımı ve farkındalık yaratmaya çalıştı. Oturumu, BTK'dan Osman Nihat Şen yönetirken Bilgi Güvenliği Derneği'nden Yüksel Samast, Başkent Üniversitesi'nden Çığır İlbaş, Avukat Mehmet Ali Köksal ve BTK'dan Mehmet Sarı konuşmacı oldu.

Devlet Planlama Teşkilatı'ndan (DPT) Emin Sadık Aydın'ın yönettiği "Bilgi Toplumu Stratejisi, Sosyal Dönüşümde Neredeyiz?" oturumunda Bilgi Toplumu Stratejisi ve bu plandaki "Vatandaş Odaklı Hizmet Dönüşümü" başlığı altında yer alan eylemler, tartışmaya açıldı. Oturuma DPT'den Özlem Işık, DPT'den Hakan Yerlikaya, MEB'den Volkan Akçay, Ulaştırma Bakanlığı'ndan İlhami Türkay, ODTÜ-EDMER'den Dr. Ali Arifoğlu ve TÜİK'ten Ayhan Doğan katıldı.

Üçüncü gün öğleden sonra, yurtdışından gelen bir diğer çağrılı konuşmacı olan Dr. Jean Burgess, bir sunum gerçekleştirdi. YouTube hakkındaki akademik inceleme kitabının, Joshua Green ile ortak yazarı Burgess, Türkiye'deki yasaklı sosyal paylaşım sitelerinin başında gelen YouTube'un son beş yıldaki ilginç serüvenini anlattı. "YouTube, dünyadaki en büyük kültür müzesidir. Ortak deneyimlerimizi paylaşmak için kullanıyoruz" diyen Burgess, hükümetlerin bu paylaşım sitesinin kaotik doğasına sıcak bakmadığı, hoş karşılamadığına işaret etti. "Filtre edilmemiş sitelerin, hükümetler için tehlike sayılması durumunda ne yapılmalı?" sorusunu yönelten Burgess, ideolojilerin kontrol edilmemesi gerektiğini vurgulayarak ileride enteresan bir rekabet görüleceğini söyledi.

"Sosyal Oyunlar, Çevirim içi Oyunların Geleceği mi?" konulu oturumu, Oyungezer Dergisi'nden Furkan Faruk Akıncı, yönetti. Oturumda Lloyd Melnick (Playdom), Marian Härtel (CPM Star), Melih Bahadır Varol (Yoğurt Teknolojileri) ve Onur Karıcı (Gamester) birer sunum yaptılar.

"e-Kitap: Avuç İçimde Dev Kütüphane" oturumu ise TBD'den Nezih Kuleyin yönetiminde gerçekleştirildi. Oturumda, Can Yayınları'ndan Can Öz, April Yayınları'ndan Kemal Ege-men İpek, idfix'ten Mehmet İnhan, Arkadaş Yayınları'ndan Cumhur Özdemir ve yazar Faruk Duman, e-kitabın sorunları, kazanımları ve yararına ilişkin görüşlerini açıkladı.

Aynı anda yapılan diğer oturumda ise güncel bir konu olan Twitter ele alındı. Radyo Programcısı Nihal Sadıkcı ve Burak Can'ın yönettiği "Twitter Ne Alem?" oturumunda Adalet ve Kalkınma Partisi'nden Mehmet Emin Ekmen, Cumhuriyet Halk Partisi'nden Doç. Dr. Nuran Yıldız, Reklam Yaratıcıları Derneği'nden İlyas Başsoy, Hayal Akademisi'nden Ercüment Büyüksener ve yazar Aras Öztürk Çolak Twitter hakkında konuştu.

Nüfus ve Vatandaşlık Genel Müdürlüğü'nden Dr. Ahmet Sarıcan, Türksat'tan Yasin Kahraman, Adalet Bakanlığı'ndan Ali Kaya, Merkez Bankası'ndan Ahmet Pekel, MEB Eğitim Teknolojileri Müdürlüğü'nden Dr. Turan Şişman ve Gümrük Müsteşarlığı'ndan Nurcan Özyazıcı, "Kamu Bilişim Projeleri ve Bilgi Güvenliği"

oturumuna katıldı. Büyük ölçekli kamu bilişim projelerinde "Bilgi Güvenliği" konusunun nasıl ele alındığı, bu amaçla neler yapıldığı ve ne tür tedbirler alındığı, karşılaşılan sorunlar, gerekli yasal düzenlemeler kamu yöneticileri arasında tartışıldı.

Gazi Üniversitesi'nden Prof. Dr. Şeref Sağıroğlu'nun yönettiği "Bilgi Güvenliği Farkındalığı, Ama Nasıl?" oturumunda, TBMM Bilgi İşlem Merkezi'nden Hakan Yıldırım, Bilgi Güvenliği Derneği'nden Aysun Tuncer, Bilgi Güvenliği Derneği'nden Yüksel Samast – Türksat'tan Dr. Ahmet Kaplan ve Ankara Barosu'ndan Özgür Eralp, konuya ilişkin değerlendirmeler yaptı.

Habitat için Gençlik Derneği'nden Başak Saral'ın yönetici olduğu "Bilenler Bilmeyenlere Bilgisayar Öğretiyor" oturumunda DPT'den Özlem Aşık, Habitat için Gençlik Derneği'nden Bora Caldu, Microsoft'tan Arzu Kösereisioğlu ve Bilgi Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Aslı Telli, DPT ve Habitat için Gençlik Derneği'nin uygulamaya koyduğu proje ve özellikle gençler tarafından kendi başarı hikâyeleri aktarıldı.

Etkinliğin 4. günü sabah "e-Aşıma" oturumu gerçekleşti. Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nden Prof. Dr. Canan Özgen'in yönettiği oturumda, Yrd. Doç. Dr. Serap Erdoğan ve Esra Eminoğlu, intihal (aşırma) kavramını, sosyopsikolojik, akademik ve hukukî yönleriyle değerlendirirken, intihalin nedenleri ve nasıl korunabileceğine dair açıklamalarda bulundu.

Yazılım Geliştirmede Yeni Yaklaşımlar: TSP

Carnegie Mellon Üniversitesi'nden Said Nurhan, "CMMI Yeterli mi? - Yazılım Geliştirmede Yeni Yaklaşımlar: TSP" başlıklı oturumunda, özellikle hata kabul etmeyen hassas yazılım alanlarında Carnegie Mellon Üniversitesi (SEI) Enstitüsü'nce geliştirilen ve dünyadaki en gelişmiş model olan TSP teknolojisi ile nasıl kusursuz program yazılabileceği konusunu ele aldı.

Uludağ Üniversitesi'nden Ebru Yeniman, İstanbul Teknik Üniversitesi'nden Prof. Dr. Eşref Adalı, Marmara Araştırma Merkezi'nden Mustafa Başak, Adalet Bakanlığı'ndan Elif Küzeci, Cengiz Tanrikulu ile Avukat Mehmet Ali Köksal, "Kişisel Verilerin Korunması" oturumuna katıldı. Kişisel verilerin teknik ve hukuksal açıdan korunması ile ilgili olarak vatandaşların haklarının neler olduğu ortaya konuldu.

Son günün öğleden önce "Siyaset ve Bilişim" oturumu yapıldı. Fikret Üçcan'ın yönettiği oturumda, Adalet ve Kalkınma Partisi'nden Reha Denemeç, Cumhuriyet Halk Partisi'nden Osman Coşkunoglu ve Milliyetçi Hareket Partisi'nden Oktay Vural, siyasi partilerin bilişime bakışlarını değerlendirdi. Aynı anda düzenlenen paralel oturumda ise Gazi Üniversitesi'nden Prof. Dr. Şeref Sağiroğlu, "Parmak İzinden Yüz Tanıma Projesi"ni anlattı.

"Bilişim Kentleri" paneli ve Bilişim Kentleri Çalıştayı'nda deyerelyönetim bilişim uygulamaları

paylaşıldı ve bilişim teknolojilerinin kullanımı akademik boyutuyla irdelendi. TBD Yönetim Kurulu üyesi ve Bilişim Ltd.'ten İ. İlker Tabak'ın "Elektronik Belge Paylaşımı" oturumunda da DPT'dan Emin Sadık Aydın, Ankara Üniversitesi'nden Doç. Dr. Özlem Bayram, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nden Bahattin Yalçinkaya ve Türk Standartları Enstitüsü Bekir Çetinkaya, Elektronik Belge Yönetimi (EBY) ve arşiv mevzuatı ve kamunun durumu, EBY standartları ve TSE 13298 uygulaması hakkında bilgi verdi.

Başkentte dört gün esen bilişim rüzgârı, 25 Eylül 2010'da yapılan "Gala Yemeği" ile son buldu. Gala yemeğinde 9 kategoride yapılan değerlendirmeler sonucu belirlenen TBD Bilişim 2010 Hizmet Ödülleri, sahiplerine verildi.

TBD Başkanı Menteş: Uygulanabilir bilişim politikaları belirlemedik

“Nitelikli uluslararası rekabet gücüne sahip birikimimizi, hâlâ bir itici güce çeviremedik, bu kesim için uygulanabilir bilişim politikaları belirlemedik” diyen Menteş, kamudaki büyük BT projelerinin ihraç amacıyla yönlendirilmesi için kamunun iş yapma alışkanlıklarında değişikliklere gidilmesinin kaçınılmaz olduğunu vurguladı.

“Sosyal dönüşüm” ana temasıyla gerçekleştirilen Bilişim 2010 etkinliğinin açılış konuşmasını Türkiye Bilişim Derneği (TBD) Başkanı Turhan Menteş yaptı. Turhan Menteş, “1971 yılında kurulduğunda adında ‘Bilişim’ sözcüğü olan TBD, bugüne kadar 10 bin üyesi, Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa, Samsun Antalya Şubeleri, 20 ildeki temsilcilikleri ve 30’u aşkın üniversitedeki TBD Genç örgütlenmesiyle, Türkiye’de bilişim kültürünün yaygınlaşması için her türlü çabayı göstermiş ve göstermektedir” dedi.

TBD’nin Türkiye’nin bilişim toplumu olması yolunda, ilerlemesini yönlendiren ve destekleyen, gönüllülük esası ile çalışan en büyük sivil toplum örgütü olduğunu vurgulayan Turhan Menteş, geçtiğimiz yıllarda “Geleceği Görmek”, “Ortak Akıl” ve “Ufkun Ötesi” gibi geleceğe yönelik tematik konularla gerçekleştirilen etkinliğin 2008’de “Yakınsama”, 2009’da “Teknoloji Politikaları” ana teması ile yapıldığını anlattı. Menteş, konuşmasına şöyle devam etti:

“Ülkemiz, son 20 yıllık geçmişinde en iyi fen kafalarını bilgisayar ve elektrik ve elektronik mühendisliği ve yan alanlarında yetiştirmiştir. Bu kesim üniversitelere binde birlik dilimden girmekte ve üstün nitelikte mezun olmaktadır. Ancak bu nitelikli uluslararası rekabet gücüne sahip bu birikimimizi, bizler hâlâ bir itici güce çeviremedik, bu kesim için uygulanabilir bilişim politikaları belirlemedik.”

“MERNİS, VEDOP, UYAP AB’de bile yok”

“Özel belirlenmiş politikalarla bilişim sektörünün oynayacağı rol, Türkiye’nin dünyanın en büyük ekonomileri arasına girmesindeki hızını artıracak ve oradaki gücünü kalıcı hale getirecektir” diyen Menteş, ülkemizde büyük bir başarı ile uygulanan kamu bilişim projeleri olduğunu belirterek şunları söyledi:

“Ülkemizde büyük bir başarı ile uygulanan kamu bilişim projeleri var. Son 30 yıldır neredeyse bilişim sektörünün yarıdan fazla yatırımını yönlendirdiğimiz kamu bilişim projeleri sayesinde sağlanan kurumsal bilgi birikimini, ilgili kurumların Türkiye’nin hedef pazarlarına giderken beraberinde götürmesini sağlamak hedefimiz olmalıdır. MERNİS, VEDOP, UYAP, Gümrükler gibi projelerimizin çoğu gelişmiş AB ülkelerinde bile yoktur. Bu amaçla kurumlarımızın özellikle de devlet üst yönetimi gerçekleştirdiği her türlü uluslararası ilişkilerde, bilişim çözümlerini vurgulamaları ve ülke projelerimizi ihraç etmek amacıyla yönlendirmeleri gerekmektedir. Bu çalışma, sektörümüzün yurt dışındaki etkinliğinin artmasında büyük bir rol oynayacaktır. Bu projeler gelecek getirileri öngörülerek, hazır projelerimiz teknolojik veya hibe yardım olarak sunulmalıdır. Bunun için de kamunun iş yapma alışkanlıklarını değiştirecek değişikliklere gidilmesi de kaçınılmazdır.”

Bilişim teknolojileri çalışmalarında kamu-özel sektör ortaklığı modeli

Menteş, bir diğer hedefin de kamunun belirlediği hedefler doğrultusunda ihtiyacı olan bilişim teknolojileri çalışmalarının da kamu-özel sektör ortaklığı modelinin etkinleştirilmesi ve yaygınlaştırılması olduğunu altını çizdi. Bu konuda son iki yılda ortaya çıkan durumun süratle değerlendirilmesi gerektiğine dikkat çeken Menteş, rekabeti önleyici yapılanmalardan kaçınılmasını önerdi. Menteş konuşmasını şöyle tamamladı:

“Yazılım sektörünün stratejik bir sektör olarak ele alınması hayati öncelik taşımaktadır. Ülkemizin diğer stratejik sektörlerinden farklı olarak; yazılım sektörü, uluslararası rekabetçilik için bir fırsat sunmaktadır. Bu fırsat, Türkiye’nin ekonomik ve sosyal gelişiminde büyük önem taşıyacaktır. Bu nedenle YASAD sunumunun tarafınızdan iyi değerlendirileceğini umuyorum.

Bilişim etkinliklerinde geleneksel olarak yayınladığımız yıllık Değerlendirme Raporumuz, bu yıl da 89 özel sektör, kamu ve sivil toplum kuruluşlarının üst düzey yöneticileri ile akademisyenlerin ortak görüşü ile hazırlandı. Bu raporun en önemli özelliği bir izleme raporu olması ve bir yıl sonraki hedefleri de belirlemesidir. Bu raporun karar vericiler tarafından gereği biçimde değerlendirileceğini umuyoruz.”

BTK Başkanı Acarer:

IT sektörü, Türkiye açısından ayrıcalıklı bir sektör

Bilişimin, “stratejik ve öncelikli” bir sektör olarak kabul edilmesi gerektiğini vurgulayan Acarer, son aşamasına geline standardizasyon ve sertifikasyon düzenlemeleriyle daha adil bir rekabet ortamının sağlanacağını belirtti. Acarer, önümüzdeki ay kamuda “Siber Güvenlik Tatbikatı” yapılacağını da anımsattı.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) Başkanı Tayfun Acarer, açılış töreninde yaptığı konuşmada kurumları ve Ulaştırma Bakanlığı bünyesinde gerçekleştirilen bilişim projelerine değindi. Kurum olarak; evrensel gelişmeler ve Ulaştırma Bakanlığı’nın makro politikaları doğrultusunda birçok konuda düzenleme yaptıklarını, bu çalışmalarda başta STK’lar olmak üzere, ilgili kuruluşların katılımını önemsediklerini bildiren Acarer, “Azami ölçüde sağlanan konsensüs ile yapılan düzenlemelerin, özellikle IT sektörünün gelişimine büyük katkı sağlayacağına inanıyorum” dedi.

Kalite standartlarıyla ilgili düzenlemeler yaptıklarını anlatan Acarer, “Adil bir rekabet ortamının temini için, özellikle IT ortamında; gerek “Sistem Yazılım ve Network”, gerekse “Bayiler Bazında”; Standardizasyon ve Sertifikasyonun da çok önemli olduğuna inanıyorum. Bu konuda da, ilgili STK’lar ile uzun süredir yaptığımız çalışmalar sonuçlanma aşamasına geldi. Bu düzenlemeler; Bakanlığımızın desteği ile yasal zemine oturtulduğunda, IT sektörünün daha adil ve sağlıklı bir rekabet ortamına kavuşacağına inanıyorum” diye konuştu.

Acarer, BTK’nın üzerinde çalıştığı ve önümüzdeki süreçte bitirmeyi hedeflediği bazı IT projelerini de şöyle sıraladı:

*İnternet Protokolü’nün IPv4’ten IPv6’ya dönüştürülmesi.

*Sanal ortamda güvenliğin artırılması amacıyla, E-İmza ve M-imzanın yaygınlaştırılması. -Siber Güvenlik Tatbikatı yapılarak, ülkemiz “Bilgi İletişim” sistemlerinin muhtemel sanal saldırılara karşı hazırlık seviyesinin belirlenmesi ve bilgi güvenliğine ilişkin farkındalığın oluşturulması.

Kurum olarak yaptıkları düzenlemelerle, ICT sektörünün her fırsatta önünü açmaya ve gelişimini sağlamaya çalıştıklarını belirten Acarer, bilgi teknolojileri ve iletişim sektöründe yerli üretim ve istihdam konusunun Bakanlığın ve Kurumun en çok önem verdiği konuların başında geldiğini bildirdi.

“Ben, IT sektörünün, Türkiye açısından ayrıcalıklı bir sektör olduğuna inanıyorum” diyen Acarer, bu amaçla yazılım ihracatının desteklenmesi ve bu konuda düzenleme yapılması gerektiğini vurguladı.

Yazılım ürünlerinde ihracat teşviklerinden faydalanılması için, bu ürünlerin “Hizmet” olarak değil, “Sanayi Ürünleri” olarak kabul edilmesinin gerekli olduğunu düşündüklerini açıklayan Acarer, bu konuda Ulaştırma Bakanlığımızın yapacağı çalışmayı çok önemsediklerini söyledi.

Yazılım sektörünün desteklenmesinde üniversitelere de büyük sorumluluklar düştüğüne işaret eden Acarer, sözlerini şöyle bitirdi:

“Üniversitelerimizin başta eğitim ve projeler olmak üzere; Bilişim Sektörünün her zaman yanında olmasını, özellikle bünyelerindeki bazı teknoparkların “Modern Emlakçı”

konumundan çıkartılmasının gerektiğine inanıyorum. Bu düşüncelerle Bilişim Sektöründeki gelişimin hızlandırılması ve Türkiye’nin 2023 hedeflerine azami ölçüde katkı temin edilebilmesi için, bu sektörün “Stratejik ve Öncelikli” bir sektör olarak kabul edilmesinin gerekli olduğuna inanıyorum.”

Erişilebilirlik Şampiyonları'10 Ödülleri Sahiplerini Buldu

Türkiye Bilişim Derneği tarafından, bu yıl 27. düzenlenen Bilişim Kurultayı kapsamında, Başbakanlık Özür-lüler İdaresi Başkanlığı tarafından da desteklenen ve geleneksel hale gelen “Özür-lüler ve Bilişim” günü 23 Eylül Perşembe günü saat 14.15’de Özür-lüler İdaresi Başkanlığı Daire Başkanı Abdülkadir ANAÇ tarafından yapılan açış konuşması ile başladı. Özür-lüler ve Bilişim gününde, özür-lülerin bilgi ve iletişim teknolojilerine erişilebilirliği konusunda kapasite geliştirmek için çalışan, kamu kurumları, çeşitli kuruluşlar, sivil toplum örgütleri ve kişilerin teşvik edilmesi amacıyla, geleneksel “Erişilebilirlik Şampiyonları’10” ödül töreni düzenlendi. Bu yılın erişilebilirlik şampiyonları ödülleri;

‘BİREYE ERİŞİM’, ‘WEB ERİŞİLEBİLİRLİK’, ‘BİLGİYE ERİŞİM’, ‘FARKINDALIK’, ‘SOSYAL HAYATA ERİŞİM’, ‘DESTEK TEKNOLOJİLERİ’, ‘DUYARLILIK’, ‘HİZMETE ERİŞİM’

Kategorilerinde verildi.

‘BİREYE ERİŞİM’ Şampiyonu: Yeşeren Düşler Projesi ile Taşlıçay Kaymakamı - Ercan ATEŞ,

‘WEB ERİŞİLEBİLİRLİK’ Şampiyonu: www.turkiye.gov.tr web portalı ile TÜRK SAT A.Ş.,

‘BİLGİYE ERİŞİM’ Şampiyonu: Engelli Hakları Dersi ile Kırıkkale Üniversitesi,

‘FARKINDALIK’ Şampiyonu: Gözlerinin Ardındaki Çocuk tiyatro oyunu ile Tiyatro Sanatçısı - Yönetmen Kemal BAŞAR,

‘FARKINDALIK’ Şampiyonu: Başka Dilde Aşk filmi ile Yönetmen İlksen BAŞARIR ve Senarist Oyuncu Mert FIRAT,

‘SOSYAL HAYATA ERİŞİM’ Şampiyonu Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü,

‘DESTEK TEKNOLOJİLERİ’ Şampiyonu Türkiye’nin ilk Basılı Doküman Okuyucu yazılımını geliştirmelerinden dolayı DIKTE - Çetin ÇETİNTÜRK,

‘DUYARLILIK’ Şampiyonu özür-lülük konusundaki çalışmalarından dolayı Ulaştırma Bakanı - Sayın Binali YILDIRIM,

HİZMETE ERİŞİM’ Şampiyonu www.sgk.gov.tr ile Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı,

HİZMETE ERİŞİM’ Şampiyonu özür-lülere sunmuş oldukları kaliteli hizmetler ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı,

Erişilebilirlik Şampiyonları’10 ödülleriyle layık görülmüşlerdir.

Erişilebilirlik Şampiyonları’10 ödül töreni sonrasında TV8 Ankara Temsilcisi Sayın Erkan TAN, “Gözlerinin Ardındaki Çocuk” tiyatro oyununun Yönetmeni Sayın Kemal BAŞAR ile yaptığı söyleşide Sanat dünyasında özür-lülük ve bilişim konusunda yaşadıklarını katılımcılarla paylaştı.

Özür-lü bireylerin bilgi ve iletişim teknolojilerine erişimi önündeki engeller ve çözüm önerileri “Özür-lüler ve Bilişim” gününde bu konuda çalışma yapan uzmanlar tarafından tartışıldı. Moderatörlüğü Ulusal Özür-lüler Veritabanı ve erişilebilirlik konusunda çalışmalar yapan Başbakanlık Özür-lüler İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Daire Başkanı Abdülkadir ANAÇ tarafından yapılan panelde, üniversitelerde bilişim teknolojileri kullanılarak özür-lü öğrencilere ilişkin yapılan çalışmaları YÖK Üyesi Sayın Ali Ekrem ÖZKUL, İşaret dili ve bilişim konusunda çalışmalar yapan Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi Sayın Prof.Dr. Yusuf KEMALOĞLU, Ülkemizde yardımcı destek teknolojileri konusunda yazılım geliştiren Dikte Genel Müdürü Çetin ÇETİNTÜRK, Konuşma gücü çeken bireylerin eğitiminde bilişim teknolojilerinin kullanılmasına ilişkin çalışmalar yapan Hacettepe Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Meral Didem Türkyılmaz ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi Özür-lü Koordinasyon Merkezinden Sayın Yunus KARACALI konuşmacı olarak katıldı. Panelde özür-lü bireylerin bilgi ve iletişim teknolojilerine erişimi konusunda ülkemizde yapılan çalışmalar, bu konuda yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri tartışılarak Dikte Özel yazılımı tanıtıldı.

TBD Bilişim'10 Hizmet Ödülleri

*TBD Bilişim'10 WEB Sitesi Görsel Tasarım Ödülü:
www.knorr.com.tr

*TBD Bilişim'10 WEB Sitesi İçerik Yoğun Ödülü:
www.eksisozluk.com

*TBD Bilişim'10 Eğitim Sitesi Ödülü:
www.vitaminogretmen.com

*TBD Bilişim'10 Yenilikçi Uygulama Ödülü:
www.intengo.com

*TBD Bilişim'10 Mobil Uygulama Ödülü:
Turkcell Seyahat

*TBD Bilişim'10 Sektörel Yayıncılık:
BTDÜNYASI: www.btdunyasi.net

*TBD Bilişim'10 Kamu Uygulama Ödülü:
Emniyet Genel Müdürlüğü-Türkiye Noterler Birliği (Araç Satış İşlemleri Kolaylaştırması)

* TBD Bilişim'10 Finansal Uygulama Ödülü:
İşbankası: ATM-Parmakizi

* TBD Bilişim 2010 Özel Ödülleri:

-Molekülleri matematiksel işlem yapabilir hale getiren ve moleküler bilgisayarlar giden yolu açan çalışmasıyla, **Prof. Dr. Engin Umut Akkaya**

- F Klavye, **İhsan Yener**

-**Alt Kitap Online Yayıncılık**

- Canlı Gaste **Can Dünder**

TBD Bilimkurgu öykü ödülleri, Bilişim'10 etkinliğinde sahiplerine verildi

Türkiye Bilişim Derneği'nin (TBD) yayını olan Bilişim Dergisi tarafınca bu yıl on ikincisi yapılan Bilimkurgu Öykü Yarışması'nda birinciliği Sinan İpek'in "Proxima'ya Son Yolcu" adlı öyküsü kazandı.

Ön jüri tarafından seçilen öyküleri değerlendiren Hikmet Temel Akarsu, Bülent Akkoç, Metin Celal, Süreyya Evren, Ergun Kocabıyık ve Nezih Kuleyin'den oluşan jüri, Dünya'dan Proxima Güneş Sistemi'ne göç eden bir çocuğun hangi fedakârlıklarla hayatta kaldığının anlatıldığı "Proximaya Son Yolcu" adlı öyküyü birinci seçti. Feraye Şahin'in yazdığı "Erguvan" adlı öykü yarışmada ikinci olurken Taylan Taftaf'ın "Genç Robotlar Rahatsız" adlı öyküsü üçüncülüğe değer bulundu.

Yarışmada dereceye girenler ödülleri, Bilişim 2010 etkinliğinin son gününde gerçekleştirilen "Gala Gecesi"nde aldılar.

Bilişim stratejik sektör olarak tanımlanmalı

Bu yıl, 5.si yayımlanan değerlendirme raporunda, devletin “Bilişim Sektörü”nü, stratejik sektör olarak tanımlaması, ölçülebilir hedefler saptaması, sektöre münhasır kurulacak bir müsteşarlıkla yazılım üretimi ve ihracatının önünü açacak politika ve stratejileri, özel sektörle birlikte acilen belirlenmesi önerildi.

Türkiye Bilişim Derneği (TBD), Bilişim 2010 etkinliği kapsamında Değerlendirme Raporu’nu da yayınladı. İlki 2006 yılında yayımlanan raporlarla, Türkiye bilişim teknolojileri (BT) sektöründe bulunan tarafların ilgisini genel bir değerlendirmeye odaklamak, siyasi iradeyi kullananlar ile BT sektörü üzerine politika belirleyici kararları alanlara destekleyici ve yol gösterici olmak amaçlanıyor.

TBD Yönetim Kurulu tarafından kamu ve özel sektörün 89 üst düzey yöneticisinden oluşan Bilişim 2010 Danışma Kurulu üyelerinin görüşüne sunulan, gelen öneri ve eleştiriler çerçevesinde geliştirilen Bilişim 2010 Değerlendirme Raporu, “2010 yılında ne oldu? ”, “2010 yılında neler olmadı? ”, “Ne yapılmalı? ” ve “Son Söz” olmak üzere dört bölümden oluşuyor.

2010’un en önemli olayının, “Üçüncü Nesil Mobil İletişim Sistemleri” ile ilgili hizmetlerin yaygınlaşmasıyla hızlanan “sosyal dönüşüm” olduğu belirtilen raporda, “Dünya, yazılım sanayiinde konvansiyonel ve yenilikçi uygulama projeleri ile dev adımlarla ilerlerken Türkiye’de 2010 yılı içinde kayda değer içerik ve bütçede bir yazılım projesi duyulamamıştır” denildi.

Geniş bant abone sayısının 7,6 milyonu geçtiği bildirilen raporda, kamu BİT yatırımları için ayrılan payın önemli ölçüde azaldığı 2010’un, 5651 sayılı yasa dışında mahkemelerin çeşitli kararları ile İnternet’teki birçok web sitesine erişimin sıklıkla ve uzun süreli olarak filtrelendiği bir yıl olduğu vurgulandı.

“Devlet eliyle gerçekleşmesi gereken e-devlet projelerinin en iyi olasılıkla 2011 içinde tamamlanacağı dikkate alınırsa, toplumda BT ürünlerinin kullanımına yönelik yaygınlığın kısa vadede sağlanamayacağı görülmektedir” denilen raporda, bilişim toplumuna dönüşüm konusunda siyasal sahiplenme ve ilginin daha önceki yıllara göre artmadığına dikkat çekilerek E-Dönüşüm İcra Kurulu’nun sadece bir kez toplandığı anımsatıldı.

Fiziki dönüşüm kadar fikri dönüşümün de kamuda yaygınlaşmasının zaman alacağına

işaret edilen raporda “Türkiye rotayı henüz Bilişim Toplumuna tam anlamıyla yöneltmiş değildir. Bu rotadan sapmamak için de siyasi iradenin desteğinin en üst düzeyde sağlanmasının önemi gün geçtikçe artmaktadır” ifadesi kullanıldı.

Yazılım ihracatını ölçecek sağlıklı gösterge ihtiyacının giderilmediği, yazılım ihracatını teşvik edici düzenlemelerin yapılmadığının altı çizilen raporda, yeni yürürlüğe sokulan İsteğe Bağlı Tescil Yönetmeliği’nin fiziki koşulları ve kaynak kodunu korumak konusunda atılan ilk önemli adım olduğu ancak ihtiyaçları karşılamadığı belirtildi. Raporda bilişim alanındaki vergi oranlarının sektörün büyümesini engellemenin yanı sıra bilişim toplumuna giden yolda Türkiye’yi yavaşlatmaya devam ettiğine dikkat çekildi.

“Ülkemizde kişisel bilgisayar kullanımının yaygınlaşma hızının artırılması için gerekli önlemlerin bir an önce uygulamaya geçmesi yaşamsal önem arz etmeye devam etmektedir” denilen raporda, elektronik haberleşme hizmeti mahiyetinde olmadığı halde elektronik haberleşme hizmetlerinin sunumu için gerekli olan mal ve hizmetlere de elektronik haberleşme hizmetlerine özgü mali yükümlülüklerin uygulanmaması istendi.

Bilişim 2010 Değerlendirme Raporu’nun “Ne yapılmalı? ” bölümüne şöyle devam edildi:

Sektörünün gelişimi için, içerik de çok büyük bir öneme sahiptir. Buna karşın, işletmecilerin abonelerine sağladıkları içerik genellikle bir telekomünikasyon hizmeti olarak değerlendirilip, Özel İletişim Vergisine tabi tutulmaktadır. Halen 2010 yılı içinde oranı azaltılmakla birlikte Özel İletişim Vergisinin, bir de işletmeci tarafından temin edilen içerik üzerinden de tahsili hem işletmecileri zor durumda bırakmakta, hem de sektörün gelişimine sekte vurmakta olduğundan; içerik üzerinden Özel İletişim Vergisinin alınmasının da önüne geçilmelidir.

Bu düşünceden hareketle “Küresel Mali Kriz” ile mücadelenin temel unsurunun; ülkenin gereksinim duyduğu teknoloji politikasının tüm taraflarca uzlaşılarak uygulamaya konulması ve BT yatırımlarının topyekun ve derhal gerçekleştirilmesi ile mümkün olabileceği fikri benimsenmelidir.

2010 yılı içinde gerçekleşen ve gerçekleşmeyenlere baktığımızda ülke hedefi olarak gördüğümüz “Bilişim Toplumuna” ulaşılmasında daha yolumuzun olduğu görülmektedir.

Ülkemizin bilgisayar okur-yazarlığını artırmak için çok hızlı hareket etmek zorunda olduğunu bu yıl da tekrar vurgulamak gerekmektedir. Cumhuriyetin ilk yıllarındaki okuma-yazma seferberliği gibi bir bilgisayar okur-yazarlığı seferberliği başlatılarak toplumumuzun büyük kesiminin bu teknolojileri kullanabilir hale getirilmesi “Bilişim Toplumu” yolunda atılacak önemli bir adım olacaktır. Buna paralel olarak atılacak önemli bir diğer adım da, kullanıcılara katma değer sağlayacak yararlı içeriklerin geliştirilmesidir.

Türkiye’nin 21. Yüzyılda etkin bir dünya gücü olarak var olabilmesi ancak ve ancak kendi teknolojilerini üreterek uluslararası rekabet edebilen bir konumdaki bir bilişim sektörüne sahip olmasıyla mümkündür. Bunun için Devletimizin Bilişim Sektörünü stratejik sektör olarak tanımlaması ve ölçülebilir hedeflerini belirlemesi gerekmektedir. Bu hedeflere ulaşmada tüm STK’lar, üniversiteler ve özel sektör bir bütün olarak kenetlenecek ve devletimize her türlü desteği verecektir.

Ulusal Yazılım Türkiye’nin öncelikli ve stratejik sektörü ilan edilip sektöre münhasır bir müsteşarlık kurularak yazılım üretimi ve ihracatının önünü açacak Ulusal Yazılım Politikaları ve Stratejileri, Özel Sektörle birlikte acilen belirlenmelidir.

SON SÖZ

2010 yılı içinde gerçekleşen ve gerçekleşmeyenlere baktığımızda ülke hedefi olarak gördüğümüz “Bilişim Toplumuna” ulaşılmasında daha yolumuzun olduğu görülmektedir.

Ülkemizin bilgisayar okur-yazarlığını artırmak için çok hızlı hareket etmek zorunda olduğunu bu yıl da tekrar vurgulamak gerekmektedir. Cumhuriyetin ilk yıllarındaki okuma-yazma seferberliği gibi bir bilgisayar okur-yazarlığı seferberliği başlatılarak toplumumuzun büyük kesiminin bu teknolojileri kullanabilir hale getirilmesi “Bilişim Toplumu” yolunda atılacak önemli bir adım olacaktır. Buna paralel olarak atılacak önemli bir diğer adım da, kullanıcılara katma değer sağlayacak yararlı içeriklerin geliştirilmesidir.

Türkiye’nin 21. Yüzyılda etkin bir dünya gücü olarak var olabilmesi ancak ve ancak kendi teknolojilerini üreterek uluslararası rekabet edebilen bir konumdaki bir bilişim sektörüne sahip olmasıyla mümkündür. Bunun için Devletimizin Bilişim Sektörünü stratejik sektör olarak tanımlaması ve ölçülebilir hedeflerini belirlemesi gerekmektedir. Bu hedeflere ulaşmada tüm STK’lar, üniversiteler ve özel sektör bir bütün olarak kenetlenecek ve devletimize her türlü desteği verecektir.

Ulusal Yazılım Türkiye’nin öncelikli ve stratejik sektörü ilan edilip sektöre münhasır bir müsteşarlık kurularak yazılım üretimi ve ihracatının önünü açacak Ulusal Yazılım Politikaları ve Stratejileri, Özel Sektörle birlikte acilen belirlenmelidir.

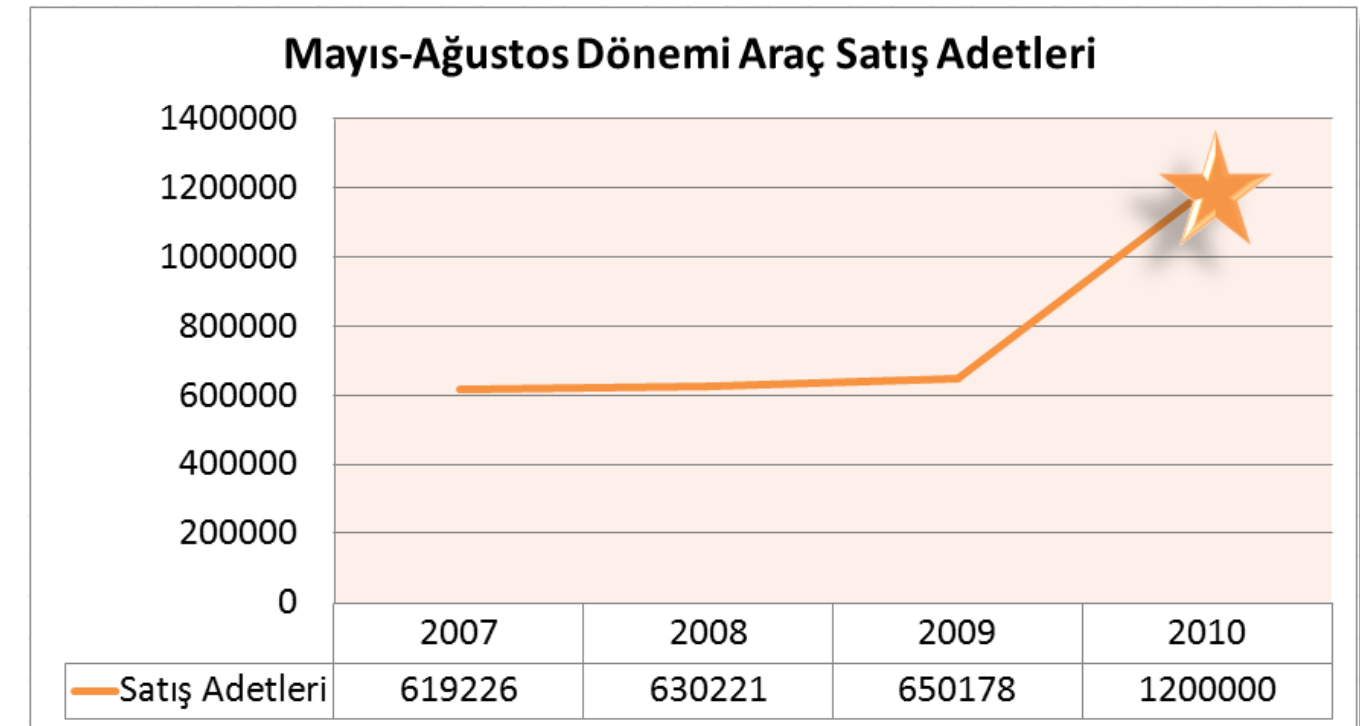

Araç satış-devir, 'noter'de ve elektronik ortamda

Mayıstan beri 1.600 noterde elektronik ortamda gerçekleştirilen 2. el araç satış ve devir işlemleri iki kat arttı.

Mayıs 2010'dan beri ikinci el araç satış ve devir işlemleri noter kanalıyla gerçekleşiyor. Emniyet Genel Müdürlüğü şimdi ilk el araç satış ve sürücü belgesi işlemlerinin de noterler kanalıyla yapılması amacıyla bir çalışma yürütüyor. Araç devir işlemlerinin noterlere devredilmesiyle birlikte emniyetin üzerindeki önemli bir yük kalkacak.

Bilişim 2010 etkinliği kapsamında 23 Eylül'de Türkiye Noterler Birliği (TNB) Yönetim Kurulu Başkanı'nın Bilişim Danışmanı Filiz Dalkılıç 'Yurttaş Odaklı Bir Hizmet Örneği' olarak Birliğin bilişim projelerini anlattı. Dalkılıç, sunumunda, e-noterlik hizmetleri, e-devlet projelerinde noterlik hizmetlerinin yeri ve örnek uygulama olarak Başbakanlığın koordinatörlüğünde Emniyet Genel Müdürlüğü (EGM) sorumluluğu ve Noterler Birliği'nin ilgili kurum olduğu Elektronik Ortamda Araç Tescil ve Sürücü Belgesi Projesi'nin bir

bölümü olan 2. el araç satışı ile ilgili bilgiler verdi.

Noterliğin e-devlet uygulamalarında kullanıcı olduğunu belirten Dalkılıç, KPS, AKS, Aile Kayıt projelerinin yanı sıra gelecekte e-kimlik ve e-imza konularında önemli bir kullanıcı olacaklarını söyledi.

TBD Bilişim'10 Hizmet Ödülleri Yarışmasında 'Kamu Uygulama Ödülü' de alan 'Araç Satış İşlemleri Kolaylaştırma' projesi, EGM'nin elektronik ortamda rehin koyma, kaldırma 2. el araç satışı projesinin devamı. Bu projede, noterlik kanalı ile yapılan araca rehin koyma ve rehin kaldırma işlemleri elektronik ortamda gerçekleştiriliyor. DPT Bilgi Toplumu Stratejisi Eylem Planı'nda (2006-2010) 41 Nolu Eylem olan Elektronik Ortamda Araç Tescili ve Sürücü Belgesi Projesi, 1. El Araç Tescili; 2. El Araç Tescili ve Sürücü Belgesi olmak üzere 3 bölümden oluşuyor. Başbakanlık E-Devlet Danışma Grubu tarafından önceliklendirilen 11 projenin ilk sırasında yer alan projenin 2. el araç satışı kısmına TNB de katıldı. Birlik, vekâletname, imza sirküleri ve Azil-name Veri Bankası çalışmalarına devam ediyor.

Proje, araç tescil ve sürücü belgesi düzenleme sisteminin güvenilir, çağdaş, modern, halkın bek-

lentilerine cevap verebilir, AB normlarına ve özellikle bilgisayar alanındaki teknolojik gelişmelere uygun bir yapıya kavuşturulmayı ve bu işlemlerin bir merkezde elektronik ortamda ve on-line olarak yapılmasını amaçlıyor.

Projenin gelişimi

- * Satış veya devir işlemlerinde, 20 TL maktu ücret (yüzde 18 KDV ile birlikte 23 TL, 60 Kr.) ile araç tescil belgesi ücreti (46 TL) ve gerekiyorsa motorlu araç trafik belgesi ücreti (62 TL) dışında, noterce herhangi bir harç ve damga vergisi alınmıyor.
- * Geçici 1. madde ile harç, damga ve değerli kâğıt bedelleri kalktı. Ücret 20 lira oldu. Elektronik ortamda tescil başlamadı.
- * Kurumlar arası koordinasyon, uygulama ve teknik toplantılar yapılarak uygulamanın nasıl olacağına karar verildi. Aynı süre içerisinde EGM tarafından ilgili mevzuat (Karayolları Trafik Kanunu, Yönetmeliği ve Tescilli araçlarda satış ve tescil işleminin yapılması sırasında uygulanacak usul ve esaslar) düzenlendi.
- * Paralel süreçte yaklaşık 1600 noktada 7000 kullanıcı bir sanal özel ağ oluşturuldu.
- * 3 Mayıs 2010 tarihinde hiç pilot uygulama olmaksızın araç satış ve tescil işlemlerine başlandı.
- * Başlangıçta plaka değişikliği yapılamıyordu, bu tarihte uygulama değiştiği için hafta sonunda tüm değişiklikler yapılarak uygulamaya geçirildi.

Organizasyon

- 1640 Noter ve Noterlik
- 863 İlçe
- 81 İl
- 18 Bölge Teşkilatı
- Türkiye Noterler Birliği
- 7114 Eğitimli Noterlik Personeli
- 219 Merkez ve Bölge Personeli

Dört ay gibi kısa bir sürede tüm taraflar (EGM Trafik Uygulama ve Denetleme Daire Başk, EGM Trafik Eğitim ve Araştırma Daire Başk, EGM Bilgi İşlem Daire Başk, TNB) olağanüstü bir çabayla projeyi hayata geçirdi. Şimdi proje başladığı yerde bitiyor Daha önceden ilgili kurumlarda yazılı olarak alınan belgeler elektronik olarak alınıyor. Yeni sistemde aracın satışı ile birlikte aynı anda tescili de gerçekleştiğinden, bu konuda yaşanan mağduriyetler tamamen ortadan kalktı. Uygulama ile birlikte 2. el araç-satışı ve tescil sayısı iki kat oldu. Bu da bu projenin vatandaş tarafından kabul gördüğünün ve amacına ulaştığını gösteriyor.

Sistemin Sağladığı Faydalar

- Kurumlar açısından
 - İşlem Güvenliği
 - Zaman Tasarrufu
 - Personel tasarrufu
 - EGM'nin ve Noterliklerin ilgili kurumlara gönderdikleri posta yolu ile bildirimleri tamamen ortadan kalkması
 - Bu kapsamda sadece EGM yaklaşık 1500 personel karşılığı iş gücü ile çok önemli oranlarda posta masrafı, araç, gereç ve kırtasiye tasarrufu sağlamıştır
 - Hukuksal (Anlaşmazlıkların azaltılması)
 - Kayda girmeden el değiştiren araçların tescilin kayda girilmesinin sağlanması
 - Sağlıklı bir envanter oluşması ile birlikte veriye dayalı kamu politikalarının geliştirilmesine katkı sağlaması
 - Devlete olan güven ve saygınlığın artmasına katkısı
- Vatandaş açısından
 - Maliyet avantajı
 - Zaman tasarrufu
 - İşlem güvenliği
- Çevre açısından
 - İşlemlerde kâğıt kullanımı azalmıştır
 - Ulaşım ihtiyacı azalmıştır
- Sosyal Dönüşüm açısından
 - Vatandaşın hizmet kalitesi ile ilgili beklentisinin artması
 - Hizmet kurumları için bu ve benzer projelerin uygulanabilirliğinin görülmesi, teşvik edici ve yüreklendirici olması
 - Benzer projelerin artmasına katkısı

Bilişim Kentleri Çalıştayı

Belediyelerin ortak kullanımlarına açılacak bir “belediyeler sosyal paylaşım/danışma hattı” oluşturulması ve mobil uygulamalara önem verilmesi önerildi.

Bilişim 2010 etkinliği kapsamında 25 Eylül 2010’da Bilişim Kentleri Çalıştayı düzenlendi. Moderatörlüğünü Dr. Aydın Kolat’ın yaptığı Çalıştay, Bilişim Kentleri Çalışma Grubu Başkanı Cemal Tura’nın açılış konuşmasıyla başladı. Çalıştay’a yerel yönetimlerden, üniversitelerden, bu konuda hizmet üreten özel şirketlerden ve Bilişim Kentleri Çalışma Grubu üyelerinden 59 kişi katıldı. Çalıştay, bilişim kentlerine ulaşmada yol haritasının belirlenmesi ve tüm ilgililere dağıtılacak “Bilişim Kentleri Kılavuzu”nun içeriğini geliştirecek alt çalışma gruplarının oluşturulmasını amaçlıyor. Çalıştayda “Bilişim Kentleri Kılavuzu”nu oluşturmak için “Ölçme Değerlendirme/Etki Analizi”, “Tanım/Mevzuat/Tanıtım” “Paylaşım/Altyapı/Standartlar” ve “Strateji/Hizmet Süreçleri/Envanter” olmak üzere dört alt çalışma grubu belirlendi:

- Tartışma ve görüş bildirme formatında gerçekleşen çalıştayda görüşülen konular şöyle:
- Uygulamalar mutlaka vatandaş odaklı olmalı.
 - İnsanların yok edilmediği kentler oluşturulmalı,
 - Şehirlerde, Akıllı ve akla uygun çözümler üretilmeli,
 - Yerel yönetimler kent konseyleri kurmalı,
 - Kişisel bilginin mahremiyeti ve uygulama güvenliği çok önemli.
 - Mutlu insanlar şehri olabilmesi için vatandaşların bu uygulama aracılığı ile yönetime katılmaları ve alınacak kararlara katkı vermeleri gerekir. Vatandaşların bilgilendirilmesi ve farkındalık yaratılması için yerel yönetimler, üniversiteler, özel şirketler ve sivil toplum kuruluşları, birlikte veya ayrı ayrı çalışmalar yürütmeli.
 - Bu uygulamalarda bilişim yapısı bir araçtır. Esas amaca ulaşmada bu altyapı en iyi şekilde kullanılmalı.
 - Uygulamalar, vatandaş gereksinimlerine göre önceliklendirilmeli.
 - Yerel yönetimlerde hizmetin kaliteli ve verimli verilebilmesi için yerel yönetim personeli yetkin ve eğitilmiş olmalı.

- Yerel yönetimler siyasi yapılar olduğu için, pratik hayatta bilgi paylaşımı zordur. Ancak uygulamaların verimli kullanılabilmesi için bazı standartlara ve birlikte çalışabilirlik kurallarına uyulmalı.
- Belediyelerin ortak kullanımlarına açılacak bir “belediyeler sosyal paylaşım/danışma hattı” oluşturulmalı.
- Uygulama kolay kullanılabilir ve kapsamlı olmalı.
- Diğer paydaşlarla (Elektrik, su ve doğal gaz idareleri, büyükşehir ve ilçe belediyeleri, il özel idareleri, telekom şirketleri vs.) entegrasyon sağlanmalı.
- E-devlet uygulamaları için TAKBİS, Maliye, MERNİS, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi, vb. gibi uygulamalarla birlikte çalışabilmeli.
- Bazı kararların daha kolay alınabilmesi için yerel yönetimler, akademisyenler, STK’lar ve bakanlık yetkilileri gibi kişilerden oluşturulan bir “Koordinasyon Üst Kurulu” kurulmalı.
- Ölçme, değerlendirme ve geri besleme mutlaka periyodik olarak her yerel yönetim tarafından yapılmalı.
- Uygulamaların “kullanılabilirlik” çalışmaları mutlaka yapılmalı.
- Vatandaşların daha kolay kullanabilmeleri için mobil uygulamalara önem verilmeli.

Enformatik Bölümleri, üniversite-sanayi işbirliğinde rol almalı

Türkiye Bilişim Vakfı'nın (TBV) organize ettiği Enformatik Bölüm Başkanları Toplantısı'nın beşincisi, Türkiye Bilişim Derneği (TBD) 27.Ulusal Bilişim Kurultayı kapsamında gerçekleştirildi. 24 Eylül 2010'da, 13 üniversitenin Enformatik Bölüm sorumluları, STK temsilcileri ve YÖK Yürütme Kurulu Üyesi Prof. Dr. Ali Ekrem Özkul'un katıldığı toplantının moderatörlüğünü TBV Ankara Temsilcisi Dr. Aydın Kolat yaptı.

Toplantıda ilk olarak Enformatik Bölümlerinin kuruluş amacı olan temel bilgi teknolojileri dersinin (TBTk) üniversitelerde nasıl verildiği tartışıldı. Üniversitelerin uygulamalarında bir standart olmadığı ve dersin üniversiteden üniversiteye değişiklik gösterdiği saptandı. Birçok üniversitede öğrencilere muafiyet sınavı uygulanıp sınavdan geçemeyenlere TBTk dersi verilirken bazılarında ise ECDL sertifikası getiren öğrenciler bu dersten muaf tutuluyor. Bazı üniversitelerde Enformatik Bölümleri'nce verilen bu dersler bazılarında farklı bölümlerde veriliyor. Kimi üniversitelerde kredisiz olan dersler kimisinde ise kredili. Toplantıda TBTk derslerinde içeriklerin YÖK tarafından belirlenmeyip üniversite yönetimlerine bırakılması gerektiği konuşuldu. Enformatik bölümlerinin çalışma modellerinin de tartışıldığı toplantıda, detaylı veri toplamak için bir anket formunun tasarlanıp bölümlerce yanıtlanması, buna göre mevcut yapının gözden geçirilmesi kararlaştırıldı. Bilişim teknolojilerinin ilerlemesinde Enformatik bölümlerine önemli görevler düştüğü,

bu bölümlerin disiplinler arası çalıştığına işaret edilen toplantıda üzerinde görüş belirtilen konu başlıkları şöyle:

1. TBTk dersleri dışında farklı lisans dersleri sunmalı.
2. Öğrencilere ve/veya üniversite dışına yönelik olarak sertifika programları verilmeli.
3. Enformatik bölümleri, üniversitelerin Uzaktan Eğitim faaliyetlerini yürütmeli veya destek olmalı. Ayrıca lisansüstü dersler de vermeli.
4. TBTk dersleri için istekli Enformatik Bölümlerinin katılımıyla ortak bir ders içeriği hazırlamalı ve hazırlanan içeriklerin açık ders malzemeleri şeklinde sunulması sağlanmalı.
5. 2006'dan beri gerçekleştirilen TBV-Enformatik Bölümleri toplantıları, Enformatik Milli Komitesi için Danışma Kurulu gibi yürütülmeli. Bölüm temsilcilerinin yılda 1-2 defa yapacakları toplantılarda sunacakları tavsiye kararları, Enformatik Milli Komitesi'nin Enformatik Bölümlerinin geleceğini şekillendirilmesi ile ilgili alacağı kararlarda tavsiye niteliğinde olabilmeli.
6. Enformatik bölümleri, Bilişim Hukuku, Tıp Bilişimi, Biyoinformatik vb. gibi disiplinler arası alanlarda yüksek lisans programları veya seçmeli dersler açmayı düşünmeli.
7. Enformatik Bölümleri, üniversite-sanayi işbirliğinde rol almalı.

Kılıçdaroğlu: Teknolojiyi, sanatı buluşturuyoruz

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, TBD'nin düzenlediği 27. Ulusal Bilişim Kurultayı kapsamında Ankara Rixos Otel'de gerçekleştirilen TBD-Halıcı 17. Bilgisayarlı Beste Yarışması finaline katıldı. Bir konuşma yapan Kılıçdaroğlu, sevginin sanatla buluştuğu zaman gönüllerde, toplumda, çocuklarda, gençlerde, yaşlılarda büyüdüğünü ve sanatın kabul edildiğini belirtti.

Kılıçdaroğlu, "Sanat bir yandan çok güzel, bir yandan da belli çevreler, kişiler için de tehlikeli olabiliyor" dedi.

Sanatın yüceltilmesi, büyütülmesi, yaygınlaştırılması, içselleştirilmesi gerektiğini belirten sanatçıların güçlerini toplumdan aldığını ifade eden Kılıçdaroğlu, şunları söyledi:

"O gücü verdiğimiz sürece sanatı ve sanatçıyı her zaman anarız ve onu her zaman yaşatırız. Tabii burada güzel bir şeyler de oluyor. Teknolojiyi, sanatı buluşturuyoruz. Besteler yapılacak, bestenin de ne kadar önemli olduğunu herhalde hepimiz biliyoruz. Müziği seven herkes biliyor. Buradan çıkan parçaların güzelliği de sanıyorum gelecekte hepimizi mutlu edecektir. Dinlerken kim bilir hangi anılara dalacağız, onları da dinleyeceğiz."

“Nefret söylemine karşı özel yasa çıkartılmalı”

“Önyargı, ırkçılık ve ayrımcılık” kaynaklı, normal cezai suçlardan daha ağır bir suç olan nefret suçlarının, 5651’deki katalog suçlara girmediği bildirilirken, nefret söyleminin yasaklanmasının ifade özgürlüğüne müdahale olmadığı vurgulanarak bu suçlarla mücadele için özel bir yasa çıkartılması istendi.

Arzu Kılıç

Türkiye Bilişim Derneği (TBD) tarafından düzenlenen Bilişim 2010 Etkinliği kapsamında 23 Eylül 2010’da “Sosyal Medya ve Yeni Medyada Nefret Söylemi” başlıklı bir panel gerçekleştirildi. Panelde, yeni medya ortamında üretilen ve dolaşıma sokulan nefret söyleminin, geleneksel medyadakinden temel farkları ele alındı. Konunun, yeni medyanın sunduğu risk ve olanaklar çerçevesinde çeşitli örneklerle açıklandığı panelde, İnternet’teki çeşitli uygulamalarda hızlı bir biçimde dolaşıma sokulan nefret söylemi ile ilgili olarak alınabilecek önlemler de tartışıldı.

Başkent Üniversitesi’nden Prof. Dr. Mutlu Binark yöneticiliğinde yapılan panele, İzmir Ekonomi Üniversitesi’nden Burak Doğu, Gazi Üniversitesi’nden Eser Aygül, Ankara Üniversitesi’nden Tuğrul Çomu, Özgür Radyo’dan İlhan Dirini ve Avukat Ayşe Kaymak katıldı.

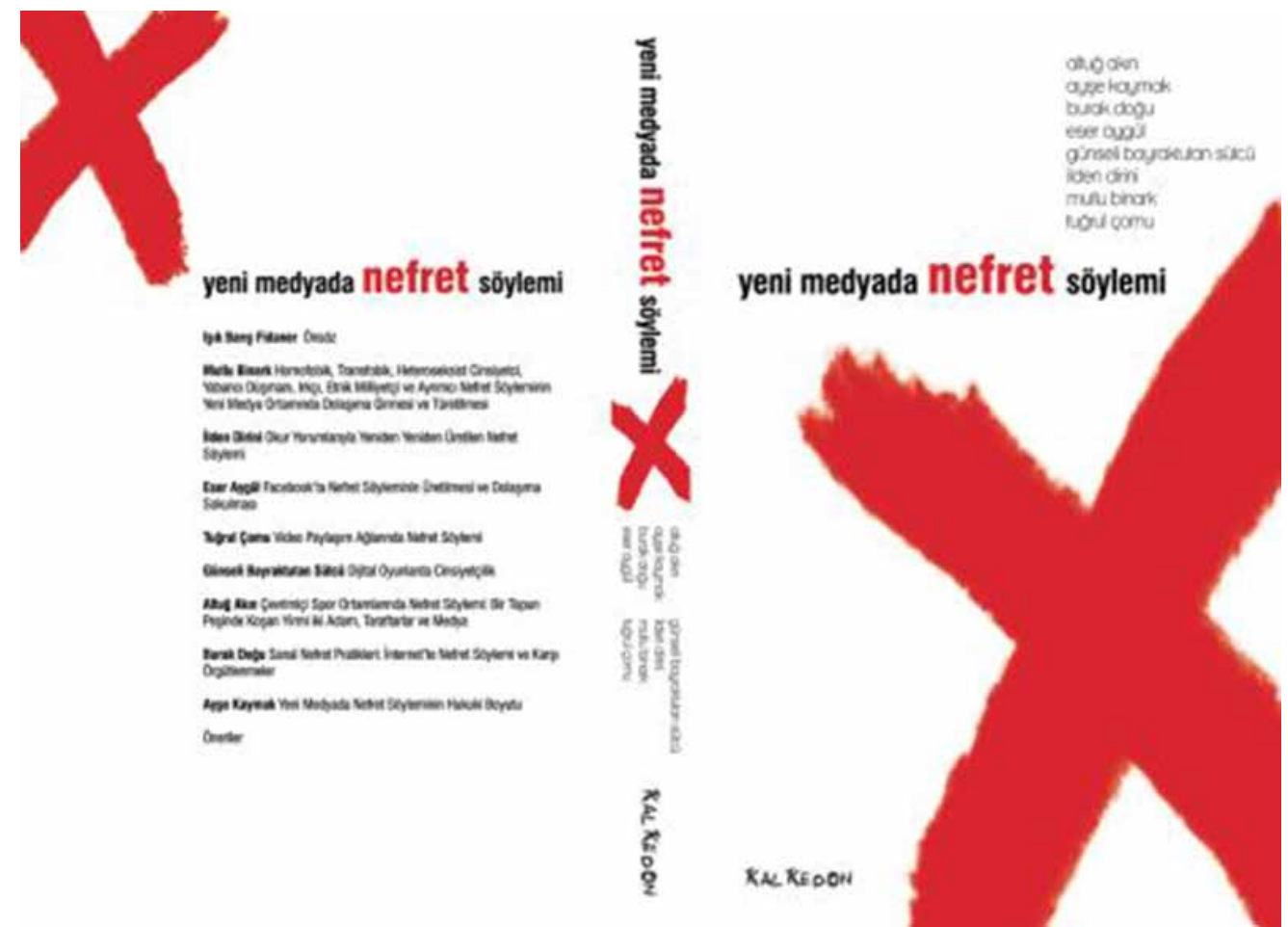
Prof. Dr. Binark, nefret söylemini tanımlarken, bireylerin, ırk, ten rengi, etnik köken, cinsiyet, cinsel yönelim, milliyet, din, vs. temeline dayanarak aşağılamak, küçük düşürmek amacıyla yönelttikleri söylemler olduğu belirtti ve farklı olma şiddeti içerdiğini söyledi.

Türkiye’de 2006’da kullanılmaya başlanan Facebook’u, dünyada 467, Türkiye’de ise 23 milyon kişinin kullandığını bildiren Gazi Üniversitesi’nden Aygül, sosyal ağların neden kullandığına ilişkin açıklamalar yapı. Kendimizi ifade etme, arkadaş olma, merak ettiğimiz kişi veya grupları bulmak için sosyal ağların kullanıldığını anlatan Aygül, nefretin temelinde ırkçılık, yabancı korkusu gibi kavramların yattığına değindi. Aygül, Türkiye’de kadınların, eşcinsellerin, Kürtlerin ve Alevilerin öteki olduğuna işaret ederek, bu grupları aşağılamak için Facebook’ta pek çok hesabın olduğunu, Türkiye’de Kürt ve Ermenilere tahammülsüzlüğün giderek arttığına dikkat çekti.

İzmir Ekonomi Üniversitesi’nden Doğu ise sanal ortamlarda nefret söyleminin müzik, tarayıcı oyunlar ve çocuk-gençleri hedef alan bir takım stratejilerle yayıldığını anlattı.

Avukat Kaymak, konuyu hukuki boyutuyla ele aldı. Türkiye’de üç çeşit nefret suçu olduğunu bildiren Kaymak, bunları “Farklı etnik, dini gruplar ve azınlıklara yönelik nefret suçları, Cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliğine dayalı nefret suçları ile ırkçılık ve yabancı düşmanlığına dayalı nefret suçları” şeklinde sıraladı.

Türklüğü, Cumhuriyeti ve devletin organlarına hakareti engelleyen Anayasa’nın 301.

maddesinin, nefret söylemini körüklediğinin altını çizen Kaymak, nefret suçlarına karşı mücadele için özel bir yasa çıkartılması gerektiğini vurguladı.

Nefret suçlarının “önyargı, ırkçılık ve ayrımcılık”tan kaynaklandığını belirten Kaymak, bu suçların normal cezai suçlardan daha ağır bir suç olduğunu söyledi. Kaymak, 5651 sayılı kanunda nefret söyleminin olmadığı ve katalog suçlara girmediği için bu söylemle ilgili bir başvuruda bulunulamadığına dikkat çekti. Kaymak, konuşmasını “Nefret söyleminin yasaklanması, ifade özgürlüğüne müdahale değildir. Hak ve özgürlükleri düzenleyen bir yasa diğer hak ve özgürlüklerin kullanımını engellememelidir” diyerek bitirdi.

Yazılımın yarattığı katma değerler

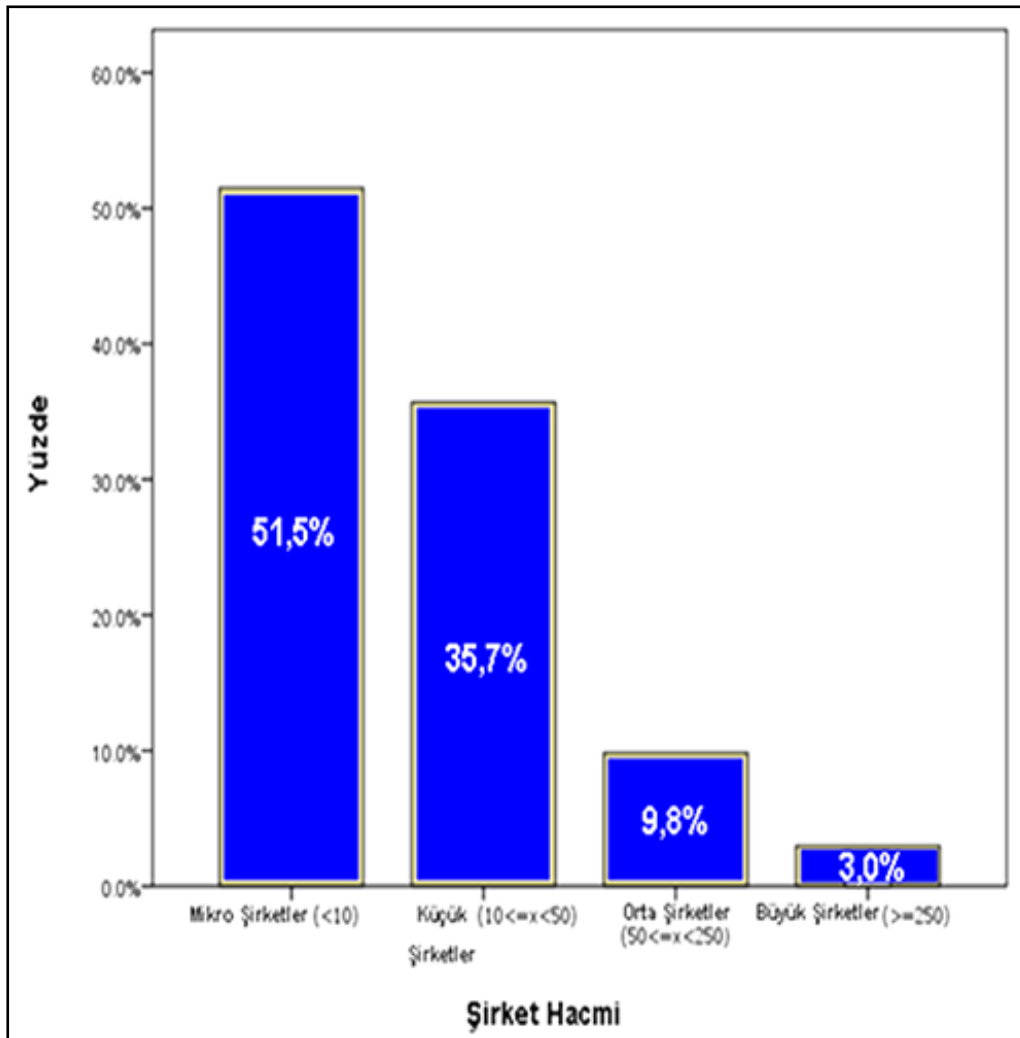
Türkiye’de 1.600 firmanın yazılım ürettiği, 100 civarındaki firmanın 50 ülke ve 12 serbest bölgeye yaklaşık 250 milyon dolar ihracat yaptığını bildiren Tırpançeker, yazılımın tüm sektörler içerisinde yarattığı katma değerın OECD ortalamasında yüzde 1,5 ila yüzde 3 arasında değiştiğini vurguladı. Tırpançeker, sektöre ve yatırımlara yön verecek, kurumlar arası eşgüdümü sağlayacak bir siyasi sahıplenmeye ihtiyaç olduğunu altını çizdi.

Türkiye Bilişim Derneği’nin (TBD) düzenlediği 27. Ulusal Bilişim Kurultayı’nda Yazılım Sanayicileri Derneği (YASAD) Yönetim Kurulu Üyesi Gülara Tırpançeker, “Türkiye Yazılım Sektörü ve Yazılımın Yarattığı Katma Değerler” konulu bir konuşma yaptı. YASAD’ın bir önceki dönem Yönetim Kurulu Başkanlığını yapan Tırpançeker, konuşmasında yazılım sektörünü, yazılımın yarattığı katma değerleri, yazılım sektörünün desteklenmesinde devletin rolü ve destekleri ve dünyadaki başarılı ülke örneklerine değindi. Tırpançeker, Türkiye’nin yazılım sektöründe bir başarısı hikâyesi yaratması için gerekli olan potansiyele sahip olduğunu, bu hedefe ulaşabilmek için yapılması gerekenlere ilişkin açıklamalarda bulundu.

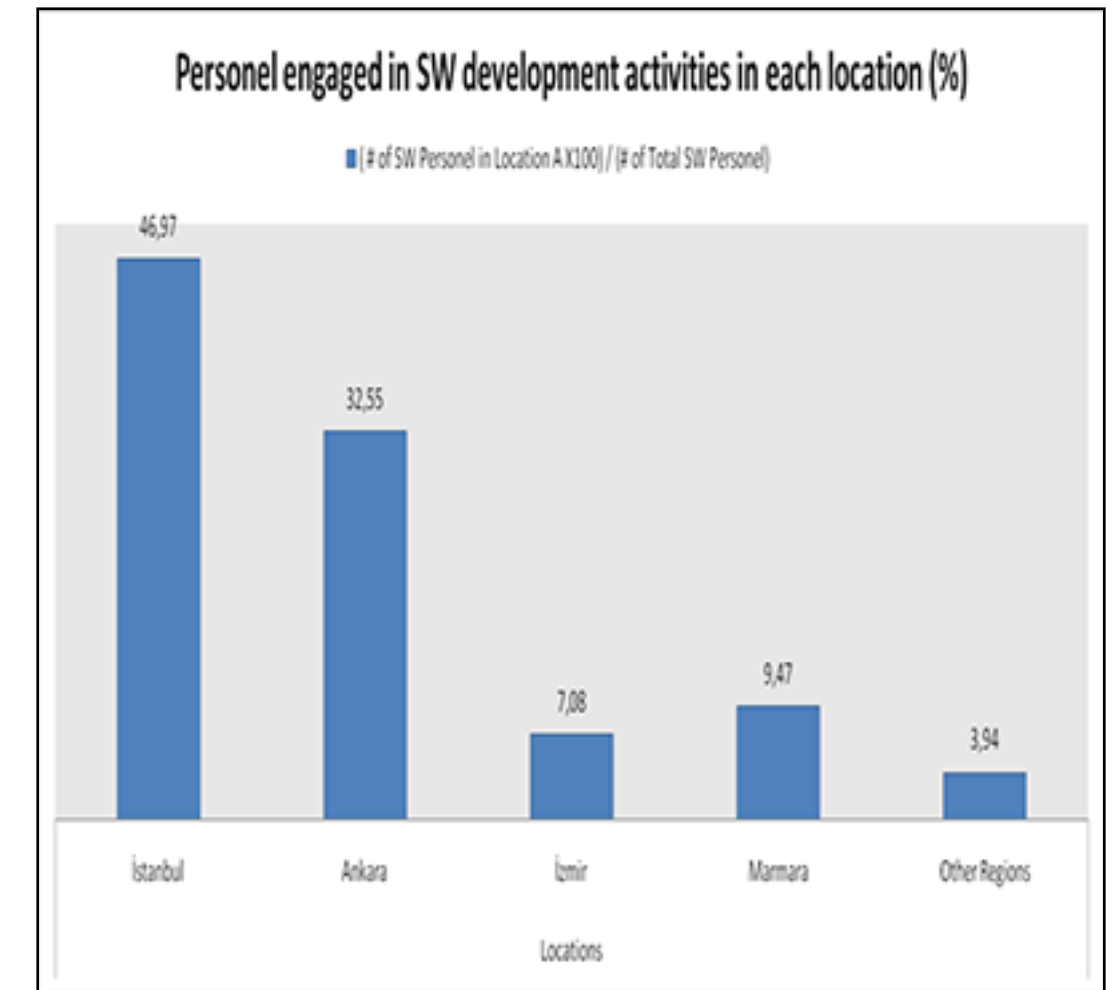
Türkiye’de yazılım üreten 1.600 firma olduğunu bildiren Tırpançeker, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Bu firmaların yüzde 87,2’si KOBİ yapısında olup, bunların yüzde 51,5’i 10 kişiden az çalışana sahip micro şirketlerden, yüzde 35,7’si de 10 ile 50 kişi arasında çalışana sahip küçük şirketlerden meydana gelmektedir. Sektördeki şirketlerin sermaye yapıları güçlü değildir. Yazılım üreten firmaların yüzde 35’i Teknoloji Geliştirme Merkezleri’nde yer almaktadır ve bu firmaların büyük çoğunluğu da sırasıyla Bilkent, ODTÜ ve İTÜ teknokentlerinde bulunmaktadır.”

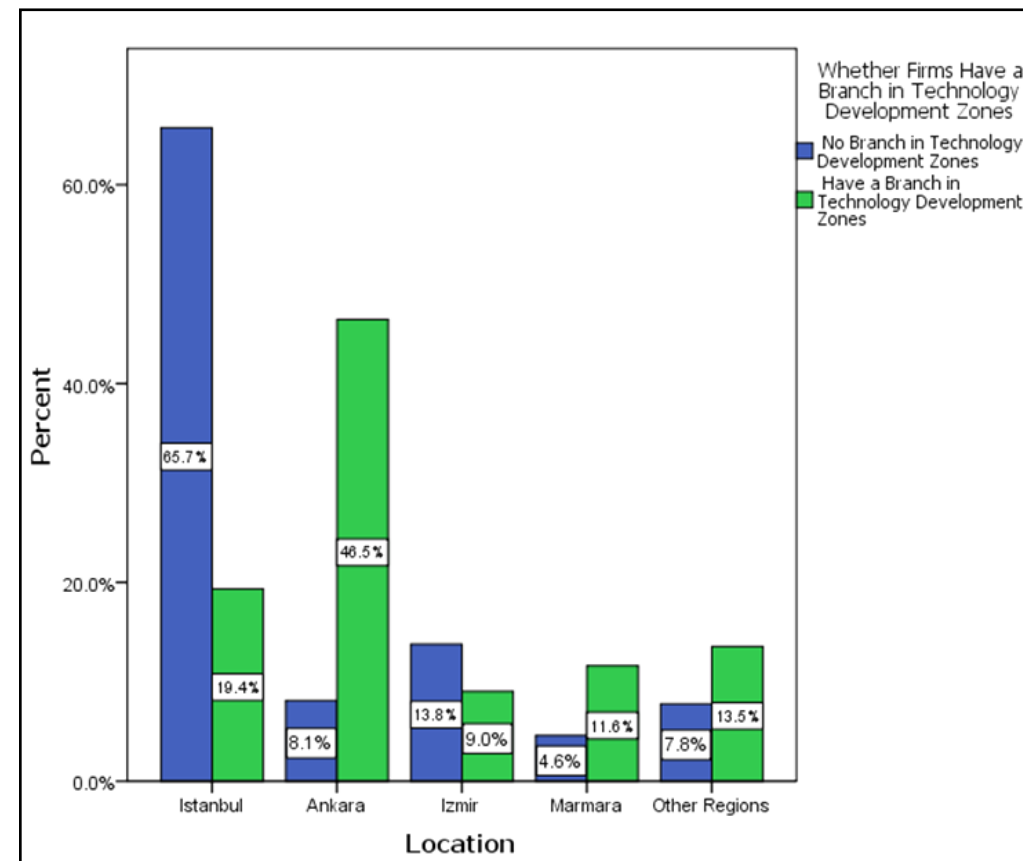

Yazılım geliştiricilerin yaklaşık yüzde 47'sinin İstanbul'da çalıştığını, Ankara'da çalışanların ise yaklaşık yüzde 33 olduğunu söyleyen Tırpançeker, "Türkiye'de üretim ve otomasyon, telekom, enerji, elektrik ve elektronik, finans, lojistik, tekstil, eğitim, medya, savunma, sağlık, turizm, inşaat, kamu alanlarında yazılım geliştirilmektedir" dedi.

Ankara yazılımcılarının çoğunluğu Teknoloji Geliştirme Merkezleri'nde

İstanbul'da faaliyet gösteren yazılım firmaların büyük çoğunluğunun Teknoloji Geliştirme Merkezleri'nde bulunmadığına işaret eden Tırpançeker, Ankara'da faaliyet gösterenlerin büyük çoğunluğunun ise Teknoloji Geliştirme Merkezleri'nde yerleşik olduğunu belirtti.

Sektörün büyüklüğü konusunda bilgiler veren Tırpançeker; Türkiye BİT pazarının büyüklüğünün 30 milyar dolar olduğunu, bunun 7 milyar dolarını BT'nin oluşturduğunu belirtti. "Donanımın pazar payı yüzde 72'dir. Oysa dünyada donanımın BİT harcamalarından aldığı pay yüzde 39'dur" diyen Tırpançeker, en kritik noktanın bu olduğunu, Türkiye'de de tam tersi bir durum olması gerektiğini, yazılım ve hizmetlerin büyümesi gerektiğini söyledi.

Türkiye'de 100 civarında firmanın 50 ülke ve 12 serbest bölgeye yaklaşık 250 milyon dolar yazılım ihracatı yaptığına değinen Tırpançeker, bilişim sektörüne sağlanan teşvik ve desteklerden de söz etti. Tırpançeker, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun (BTK) Mart 2009 tarihli kararında, 3G için yapılacak toplam yatırımın yüzde 40'ının 3 yıl içinde 500 kişilik Türk Ar-Ge mühendisine sahip tedarikçiden, yüzde 10'unun da yerli KOBİ'lerden karşılanması şartının sektör için önemli bir adım olduğunu vurguladı.

5746 sayılı Ar-Ge Kanunu'ndan 5 BİT şirketi yararlanabildiğini bildiren Tırpançeker, "Kanunda en az 50 AR-GE personeli olması şartı vardır. Ancak, Yazılım şirketleri KOBİ yapısında olduğundan bu desteklerden yararlanamamıştır. Aslında, OECD tarafından hazırlanan Frascati Kılavuzuna göre yazılım geliştirmek, Ar-Ge'dir" diye konuştu.

Türkiye'de önemli işlere imza atıldığını anlatan Tırpançeker; henüz olunması gereken noktada olmadığımıza dikkat çekerek daha çok yazılım üretilmesi gerektiğinin altını çizdi.

Yazılım üretiminin toplumsal ve ekonomik ilişkilerin her düzeyinde katma değer yarattığını belirten Tırpançeker, şu bilgileri aktardı:

Yazılımın istihdama etkisi

- 2007 yılı sonunda AB bilgi ve iletişim teknolojileri sektöründeki iş gücünün yüzde 55'i yazılım sektöründe istihdam edilmektedir.
- Yazılım sektöründe istihdam edilen kişilerin sayısı AB'de 4.3 milyon kişi, bu sayı her yıl yüzde 5 artmaktadır.
- İş İstatistikleri Bürosu, ABD'de 2006 yılında, yazılımla ilgili sadece tek bir kategoride (yazılım mühendisleri kategorisi) istihdam sayısının 860 bin civarında olduğunu bildirmiştir. Büro, 2016'ya kadar bu sayının yüzde 38 oranında artacağını tahmin etmektedir.

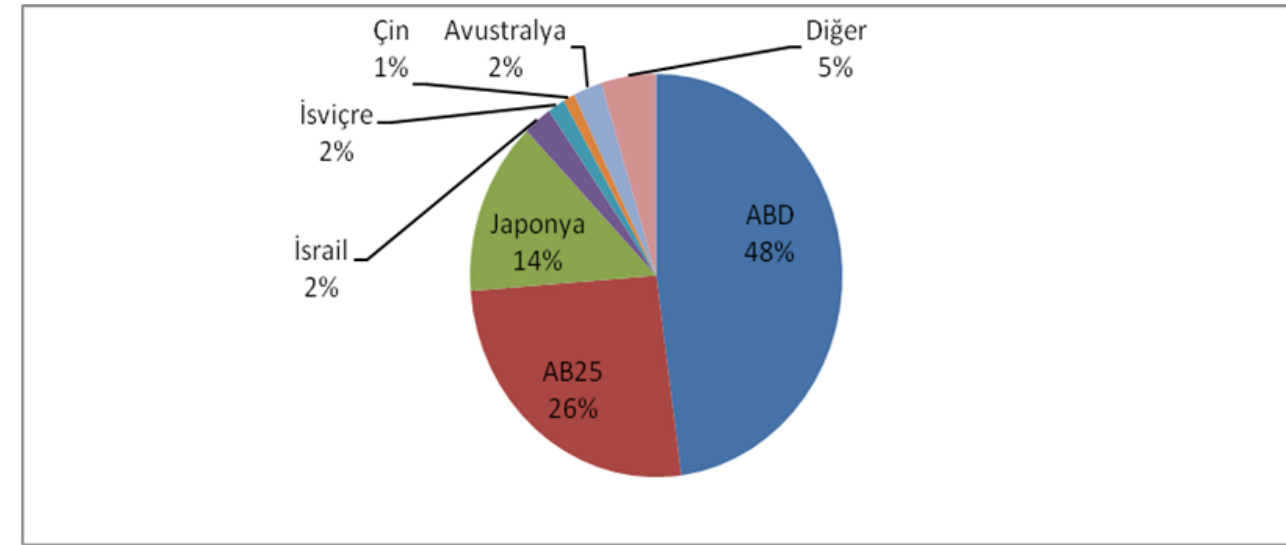
Yazılımın ihracata etkisi

Hindistan'da yazılım ve servisler ihracatı, 47 milyar Dolar (2008).
İrlanda'da yazılım ihracatı, 16,8 milyar Dolar (2007).
İsrail'de ise yazılım ihracatı, 5,68 milyar Dolar (2007).

Yazılımın Ar-Ge faaliyetlerine etkisi

Dünyada yazılıma yönelik yatırımların yüzde 25'ini Ar-Ge yatırımları oluşturmaktadır. Örneğin, Yeni Zelanda'da bu oran yüzde 34'tür.

- Avrupa Komisyonu kapsamında yapılan bir araştırmaya göre yazılım sektörü 22 sektör içinde Ar-Ge faaliyetlerine en çok kaynak ayıran 5. sektör olarak belirlenmiştir. Ancak Ar-Ge yoğunluğu bakımından 2. sırada yer almaktadır.
- Aynı araştırmaya göre, yazılım sektörünün toplam Ar-Ge yatırımı 26.5 milyar Avro olup Ar-Ge yatırımları payı yüzde 7,3'tür.
- ABD'nin yazılımla ilgili patent sayısı 4695'dir. ABD'yi AB25 ülkeleri ve Japonya takip etmektedir.

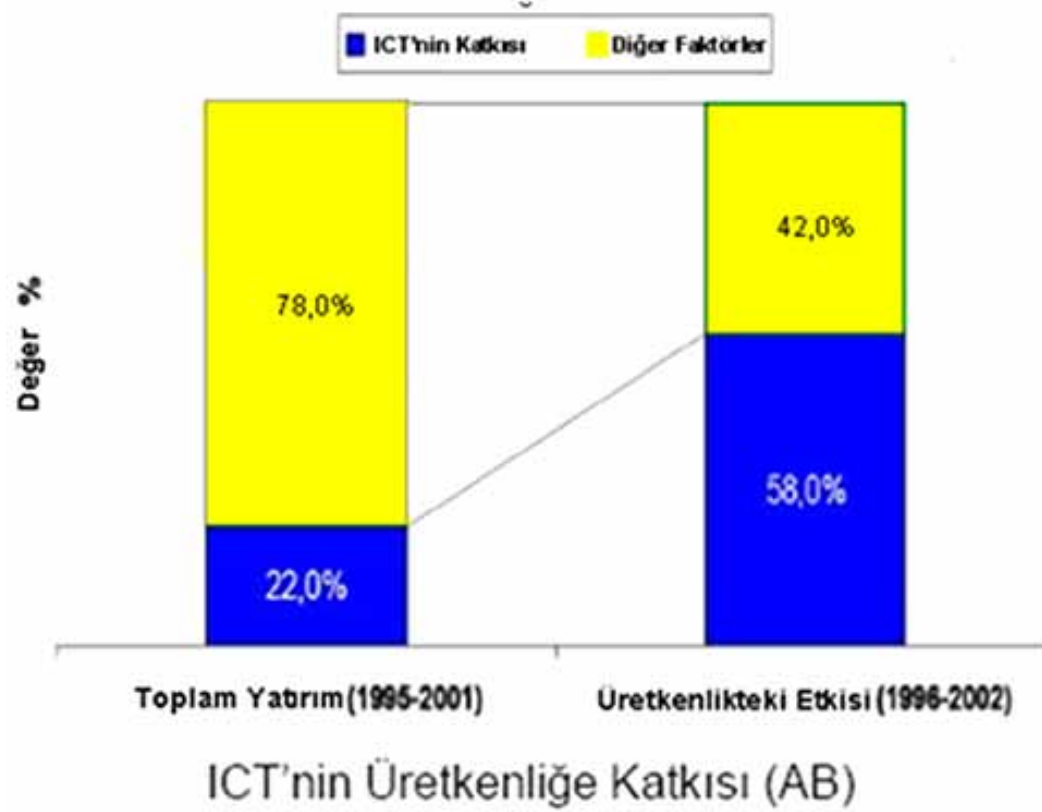
Dünyada Yazılımla İlişkili Patent Dağılımı

Yazılımın Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'ya etkisi

- Avrupa Birliği ülkelerinde yazılım ürünleri ve yazılım hizmetleriyle ilgili harcamalar 258 milyar Avro tutarında olup, bu harcama Birlik ülkelerinin Gayri Safi Yurtiçi Hasıla ortalamasının yüzde 2,6'sını oluşturmaktadır.
- OECD ülkelerinde yapılan yazılım yatırımları ülkelerin ortalama GSYH'nın yüzde 0,5 ile yüzde 2,7 arasında yükselmesini sağlamıştır.

Yazılımın diğer sektörlerdeki rekabetçiliğe etkisi

- Yüzde 22 ICT yatırımıyla yüzde 58 üretkenlik sağlanmaktadır.
 - Yazılımın tüm sektörler içerisinde ülke ekonomisi için yarattığı katma değer tek başına OECD ortalamasında yüzde 1,5 ile yüzde 3 arasında değişmektedir.
- Dünya ülkelerinin bilgi ekonomisine dönüşme ve bilgi toplumu olma yolunda bir yarış, bir rekabet içerisinde olduğunu belirten Tırpançeker, "Gelişmekte olan ülkelere yazılım büyük fırsatlar sunmaktadır ve ülkelerin kaderini değiştirmektedir. Bunun en çarpıcı örnekleri dünyada 3l olarak bilinen İsrail, İrlanda ve Hindistan'dır. Sektörün yarattığı katma değerleri bu ülkelerde görebiliriz" dedi ve bu ülkelerle ilgili olarak aşağıdaki bilgileri verdi.

Hindistan

Yazılım ve hizmetler ihracatı 47 milyar Dolar (2008).

Doğrudan istihdam 2 milyondur.

Hindistan'da 2007 yılında yazılım üretiminden elde edilen gelir, Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'nın yüzde 5,2'sini oluşturmuştur. 1998 yılında bu oran yüzde 1,2 düzeyindedir.

İrlanda

Yazılım ihracatı 16.8 milyar Dolar (2007).

Yazılım ve hizmetler ihracatı 25.2 milyar Dolar (2007).

İşsizlik 1986'da yüzde 17 iken 2001'de yüzde 4.3'e gerilemiştir.

İsrail

Yazılım ihracatı 5,68 milyar Dolar, bilişim ihracatı 18 milyar Dolar'dır. (2008)
10 yılda yüzde 65 istihdam artışı sağlanmıştır.

"Bu ülkeler yazılım sektörünü stratejik sektör olarak belirlemişlerdir ve devlet desteği ile yazılım üreterek birer başarı hikâyesi olmuşlardır. Türkiye neden bir başarı hikâyesi olmasın. Ekonominin tüm kollarını etkileyen yazılımı üretmek için en önemli girdi akıl ve yaratıcı güçtür" diyen Tırpançeker, yaş ortalaması 28,3 olan Türkiye'nin nitelikli yetişmiş insan gücüne sahip 'Kalifiye Mühendis Kategorisi'nde ise dünyada 13. olduğunu anımsattı.

Hindistan, İrlanda ve İsrail'in dış pazar odaklı; Brezilya ve Arjanti'nin de iç pazar

odaklı strateji ile sıçrama yaparak büyüdüğüne işaret eden Tırpançeker, "Türkiye; başarılı diğer ülke örneklerinden de faydalanarak ve konumunu ve kaynaklarını da göz önüne alarak, iç ve dış pazar odaklı olarak kendi modelini oluşturmaktadır. Bilgi toplumu yönündeki önceliklerine karşılık iç talepteki büyüme beklentisini destekleyeceği, iç ve dış pazarda dengeli bir büyüme stratejisi yürütmelidir. Bilişim sektörünün sıçrama yapması ve Türkiye'nin dünya oyuncusu olabilmesi için yazılım stratejik sektör olmalıdır" diye konuştu.

Yazılım sektörünün gelişebilmesi için özel sektör, STK'lar, üniversiteler ve kamu arasındaki işbirliğinin önemine dikkat çeken Tırpançeker, bu paydaşlara, özellikle de devlete önemli görevler düştüğünü söyledi.

Dünya örnekleri incelendiğinde, yazılım sektörüne devlet tarafından sağlanan katkıların Devlet Doğrudan Destekleri, Devlet Teşvikleri ve Devlet Dolaylı Destekleri olarak üç ana başlıkta gruplandığını belirten Tırpançeker, bu tür destek ve teşvikleri İrlanda, İsrail, Hindistan, Çin, Malezya, Tayvan ve Brezilya gibi ülkelerin uyguladıklarını örnekler vererek anlattı. Devlet Dolaylı Destekleri için Tayvan örneğinin çarpıcı olduğunu bildiren Tırpançeker, "Tayvan'da 'Nankank Yazılım Parkı' olarak adlandırılan, yalnızca yazılım şirketlerinin kümelendiği, birlikte sinerji geliştirerek üretim yapabildikleri, ucuz ofis, ortak toplantı salonları ve fuayeler, ucuz bilgi işlem altyapısı gibi imkânlarla sahip bir gökdelenin devlet tarafından yaratılarak yazılım şirketlerine tahsis edilmesi, çok başarılı bir kümelenme ve devletin bu yönde sağladığı başarılı bir dolaylı destek örneğidir" diye konuştu.

Tırpançeker, devlet destek ve teşviklerinin Türkiye'ye nasıl uyarlanabileceğini üç ana başlıkta şöyle sıraladı:

Devlet Doğrudan Destekleri

Elektronik Haberleşme Kanunu'nun 5. Maddesi'nin (ğ) fıkrası uyarınca Ulaştırma Bakanlığı'nda oluşturulan fonun yüzde 70'inin yazılım şirketlerine kullandırılması.

Devlet Teşvikleri

Teknoparklarda verilen vergisel teşviklerin teknopark dışındaki şirketlere de verilmesi.

Devlet Dolaylı Destekleri

Kamu yazılım satın almalarının en az yüzde 20'sinin yerel yazılım şirketlerinden alınması.

Bu destek ve teşvik uygulamalarının yazılım sektörünün sıçrama yapmasını sağlayacağını vurgulayan Tırpançeker, 10. Ulaştırma Şurası'nda ülkemizin bilgi ve iletişim sektöründeki 2023 yılı vizyonunun ortaya konduğunu buna göre bilişim sektörünün 160 milyar Dolar'a ulaşması ve bunun GSYİH'daki payının yüzde 8'e çıkarılması ile yazılım sektörünün öncelikli alan olarak belirlenip toplam ihracatta yazılım sektörü payının yüzde 2'ye çıkarılmasının hedeflendiğini anımsattı.

Bu hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için yapılması gerekenleri;

- Bilişim Sektörü Stratejik Sektör olmalı,
- Siyasi sorumluluk ve sahiplenme gerçekleştirilmeli,
- Devlet destekleri ve teşvikleri artırılmalı,
- Yerli üretim ve girişimcilik desteklenmeli,
- Talep artırılmalı,
- Rekabetçi piyasa oluşturulmalı

şeklinde sıralayan Tırpançeker "Yazılım sektörüne sağlanacak destek ve teşvik enstrümanlarını planlayarak hükümet ve yasa koyucu nezdinde harekete geçilmeli için siyasi liderliği üstlenecek, bu konuda vizyonu ve bakış açısıyla sektöre ve yatırımlara yön verecek, kurumlar arası eşgüdümü sağlayacak siyasi sahiplenmeye ihtiyaç vardır" diyerek sözlerini tamamladı.

Okumak, anlamak ve karar vermek

Teknolojik gelişmeler sonucunda, günlük hayatımızın ayrılmaz parçası olmaya başlayan elektronik aygıtlar, yaşam kalitesinin arttırılmasında önemli bir rol oynamaya başlamış, özellikle iletişim alanındaki gelişmeler zaman ve mekan kavramını önemsiz hale getirmiştir. Artık kısa süreli televizyon canlı yayınları için uydu bağlantılarına ihtiyaç duyulmadan, 3G altyapıları kullanılmaktadır. Bunun yanında, eskiden sevdiklerimize yaptığımız “bir yüzünü görmedim” serzenişi de görüntülü iletişim sayesinde geçerliliğini yitirmeye başladı. Üretim süreçlerinde kullanılan teknolojilerin bilgi tabanlı olarak tasarlanması ve sürekli öğrenen sistemler sayesinde, daha verimli ve kaliteli üretim süreçleri kurulmaktadır.

Atilla Yardımcı
atilla.yardimci@tobb.org.tr

Tüm bu olumlu gelişmelerin yanında, teknolojinin toplumsal hayata olan olumsuz yönleri de çeşitli ortamlarda tartışılmaya devam ediliyor. Son zamanlarda elektronik kitap okuyucularda bu tartışmaların içinde yer almaya başladı. Bana göre elektronik altyapılar ne kadar güçlü olursa olsun ve teknolojik gelişmeler ne kadar ileri seviyede olursa olsun, kağıt ortamında basılı kitapların yerinin doldurulması biraz zor. Gelişmiş toplumlarda yeni çıkan kitapların tek baskıda onbinler bastığını, ülkemizde ise ancak 10. baskıda onbin rakamına ulaştığını göz önüne aldığımızda, esas sorunun okumak alışkanlıkları ile ilgili olduğunu anlarız. Okumayan-göz gezdiren, görmeyen-bakan, irdelemeyen-kabul eden toplumlarda okuma alışkanlıklarının düşük olduğunu görürüz. Son yıllarda, teknolojik gelişmelerin odak noktası olmaya başlayan uzak doğu ülkelerindeki okuma alışkanlıkları irdelendiğinde, ilginç sonuçlar or-

taya çıkmaktadır. 2009 yılında Dünya Gazeteler Birliği (World Association Newspaper) tarafından yayınlanan raporda günlük satış rakamlarına göre ilk 100 gazete sıralanmıştır. Buna göre ilk beş sırada yer alan ve tamamı Japonya’da yayın yapan gazetelerin günlük satış adeti 40.922.000’dir. İlk sırada 14.067.000 ile Yomiuri Shimbun adlı gazete yer almaktadır. İlk 100 sıralamasında Çin’den 24, Hindistan’dan 20, Japonya’dan 19 gazete yer alırken, Türkiye’den sadece bir gazete bulunmaktadır.

Son zamanlarda bilişim konusundaki konuşmalarda örnek olarak verilen Hindistan’da tek bir gazete 3.146.000, Çin’de ise 3.183.000 adet satmaktadır. Ülkemizde ulusal anlamda yayın yapan 36 gazetenin günlük satış rakamları ise yaklaşık 4.465.000 adettir. Bu sayıları nüfusa orantıladığımızda durum daha çarpıcı bir hale geliyor. Ülkemizde 16 kişiden biri günlük gazete alırken, Japonya da ise 2 neredeyse 2 kişiden biri günde en az bir gazete alıyor.

Okuma alışkanlığına sahip kişilerin, teknolojik gelişmeleri daha kolay anladıkları ya da uyguladıkları savı için elimde çok fazla veri yok. Ancak okuyan, okuduğunu anlayan, anladığını yorumlayan ve yorumladıkları ile karar verebilme becerisine sahip bireylerin çoğunlukta olduğu toplumlarda, sosyal ve siyasi ilerlemeler yanında teknolojik gelişmelerin hızlı ve yaratıcılığında daha fazla olduğuna inanıyorum. Özellikle toplumsal muhakeme etme yeteneğinin kazanılması, olumsuz gelişmelere karşı zamanında tepki gösterilmesini, buna karşın olumlu gelişmeleri kabul etme ve destekleme duyarlılığını da beraberinde getirmektedir. Ancak ülkemizdeki günlük ulusal gazetelerin internet sitelerinde yer alan haberler ve bunların sunuş tarzına baktığımızda, verilenle yetinen ve magazinsel merakını gideren bireylerin iştahını kabartıcı bir yapı tasarlandığını görüyoruz. Buna karşın ulusal basılı ve elektronik medyanın kendilerini takip eden bireylerin öğrenme, irdeleme ve bunun sonucunda fikir sahibi olmalarına katkı da bulunacak biçimde bilgi ve haber sunmalarında yarar var. Genç nüfusun doğru yönlendirilmesi ve yetişmiş beyinlerin teknolojik ve ekonomik gelişmelere katkıda bulunması, ülke kaynaklarının etkin kullanımı için toplumun her kesimine önemli görevler düştüğünü unutmayalım.

Türkiye'nin tek podiatristi (ayak sağlığı uzmanı) Sevgi Çorapçı ile söyleşi

Deniz Yürüker & O. İlter Akinoğlu

-Sevgi Hanım bizi kabul ettiğiniz için teşekkür ederiz. Öncelikle sizi tanımak istiyoruz.

Ben Avustralya'da büyüdüm. Otuz yaşına kadar orada yaşadım. Sdney Institute of Technology'de dört yıl podiatri eğitimi aldım.

-Nedir podiatri?

Podiatri ayak ve ayaktan kaynaklanan sorunlarla ilgilenen bir dalıdır. Ayakta oluşan nasır, batık tırnak, mantar, kalınlaşmış tırnak, siğil, taban çökmesi, düz taban, topuk dikenî gibi problemler, ayaktaki şekil bozuklukları ve diyabetli hastalarının ayaklarında oluşan sorunlar podiatrinin alanına girer. Ayrıca performanslarını arttırmak amacıyla sporcuların ayak problemleri ile de ilgilenir.

-Türkiye'de podiatri bilinmiyor. Dünyada podiatri eğitimi hangi ülkelerde veriliyor?

Türkiye'de böyle bir eğitim yok. Eğitim verilmesi için 15 yıldır kendi çapımda uğraşıyorum. Buna üniversitelerin karar vermesi gerekiyor. Bu eğitime karar verirlerse ben de destek olurum. Dünyada ülkelere göre eğitim değişiyor. Avustralya'da podiatri 4 yıllık bir eğitimidir ve sadece dıştan tedavi yöntemleri öğretilir. Ben ameliyat yapmadan tedavi yapıyorum. Almanya, Fransa gibi bazı ülkelerde 2 yıllık sadece ayak bakımı eğitimi veren okullar var. O okullardan mezun olanlara podiatrist denmiyor. Amerika'da ise 6 yıllık cerrahlık düzeyinde podiatri eğitimi veriliyor.

-Ayakta ortaya çıkan değişik sorunlardan bahsedebilir misiniz?

Uzmanlık dalım biyomekanik ve diyabetli hastaların ayak problemleri. İnsanların yürüyüşlerini izleyerek, muayene ederek, makineye ihtiyaç olmadan ayaktaki sorunları tespit ediyorum.

Vücuttaki tüm kemikler bağlantılı. Dizinizde bir sorun varsa belinizi etkiler, ayağınızda bir sorun varsa dizinizi de etkiler belinizi de. Hastam belim ağrıyor diye geldiği zaman genel bir muayene yapıyorum. Yürüyüşüne, eklemlerine bakıyorum. Mesela parmak ucunda yürüyor diye bebekleri getiriyorlar. Aşil tendonunda kısalma olabiliyor yada bebek yürütece oturtulmuş olabiliyor. Yürüteç bebekler için çok sakıncalı. Bir başka örnek, tırnak batması için geliyorlar. Yanlış kesimden, sivri burunlu dar ayakkabı giymekten, ayağınızı çarpmaktan, ayaktaki mantardan, genetik olarak ince ve kavisli tırnak yapısından gelen pek çok faktör tırnak batmasına sebep olabiliyor.

-Türkiye’de en çok karşılaştığınız sorunlar neler?

Türkiye’de en büyük sorun pedikür. Tırnağı kesip, törpleyip, etleri varsa yumuşatıcı sürüp, özel aletiyle ittirip oje sürerlerse ona bir diyeceğim yok. Ama pedikürcüler önce ayağı suya sokuyorlar. Suya soktukları anda steril ortam ortadan kalkıyor. Tırnakları keserken kenarlarını oyuyorlar. Bu oyma işlemi batığa yol açıyor. Törpüyü tırnağın altına sokup tırnağı kaldırıyorlar ve altını temizliyorlar. Tırnakları bu şekilde yatağından ayırdığınız zaman orada bir hava boşluğu oluşuyor. Bu da mantar oluşumuna zemin hazırlıyor. Tırnaklar törpüyle temizlenmezler. Bu iş için tırnak fırçaları vardır. Pedikür sırasında nasırlar alınıyor. Nasırın etrafındaki sağlıklı dokuya da zarar veriyorlar ve oyuyorlar. Sonra nasır büyüyor. Bilinçsizce yapılan işlemler ayaklara zarar veriyor. Tırnak etrafındaki kütikil dediğimiz deri tabakası vücudumuzun korunma mekanizmasıdır. Nasıl pencerelerin çevresindeki silikon yada macunlar sızdırmazlık ve koruma görevi görüyorlar, bu kütiküllerin de işlevi aynıdır. Pedikür için kullanılan aletlerin kobalt ve steril olması da çok önemli. Sterilizasyon aletinde 180 derecede bir buçuk saat metal aletlerin kalması gerekiyor. Steril olmayan aletlerden kan yoluyla bulaşan hepatit ve aids virüsü kapabilirsiniz. En sık rastlanan problemlerden biri de ayak ağrıları. Zaman içinde ayak uzuyor, genişliyor, orta kısımdaki taban çökmeye başlıyor. Taban düzleşiyor ve ağrılar ortaya çıkıyor.

Gümüş iplikli çoraplar ayakta terlemeyi ve ödemi azaltıyor

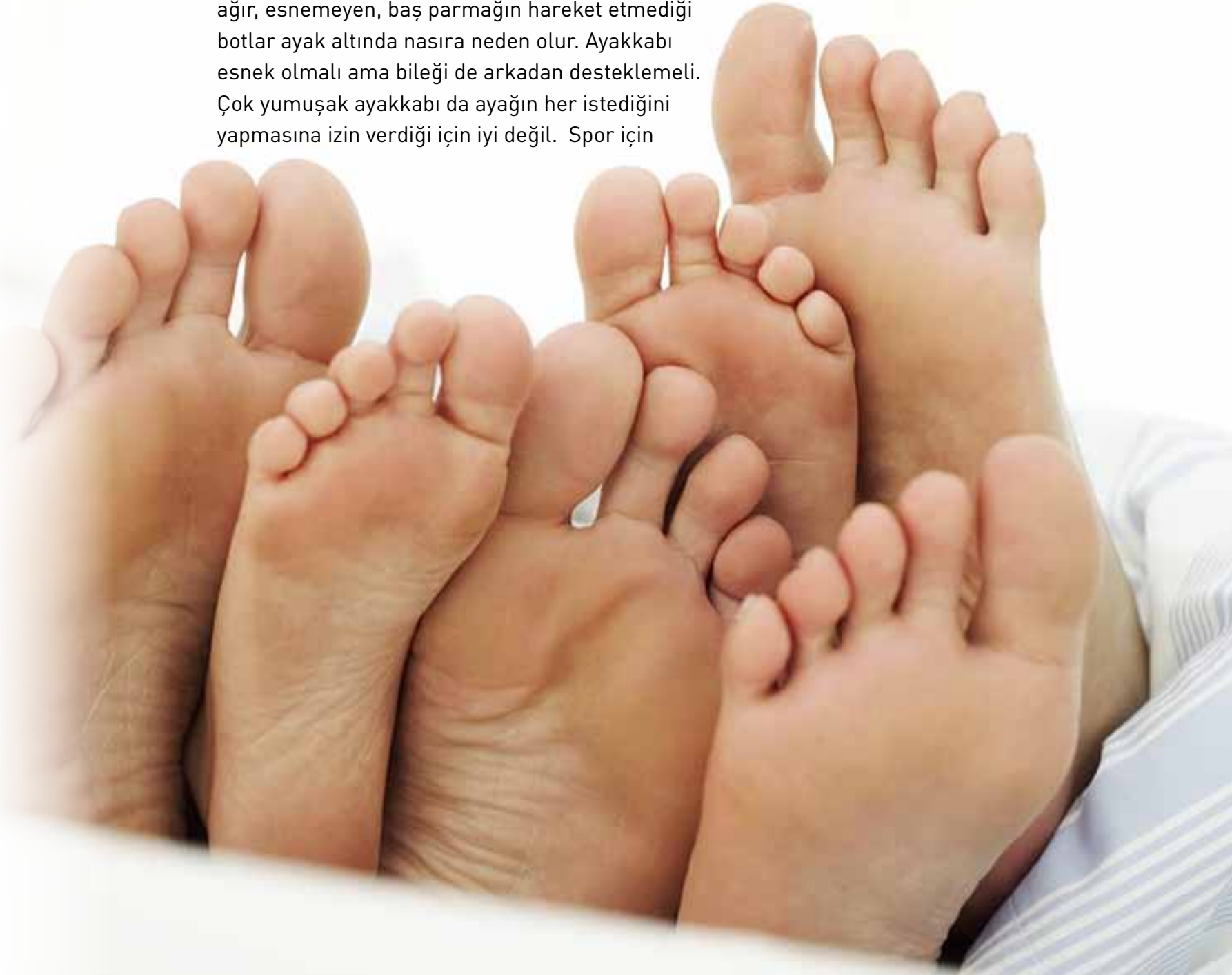
-Yaz aylarında ayak sağlığımız için neler yapmalıyız?

En önemlisi ayaklarımızı havalandırmamız. Bu sıcak havalarda kapalı ayakkabı giymememiz gerekiyor. Bayanlar bu konuda şanslılar sandalet giyiyorlar. Erkekler yazın da kapalı ayakkabı giymeye devam ediyorlar. Maalesef kültürümüzde erkeklerin sandalet giymesi yok. Ancak fırsat buldukça giymek lazım. Eve gidince çorapları çıkartıp önü açık terlik giymelisiniz. Terliksiz de dolaşabilirsiniz. 18 yaşa kadar ayak kemikleri gelişimini sürdürüyor. Olabildiğince yere basmayı, tırmanmayı, parmakları çalıştırmayı, çıplak ayakla çimenlerde yürümeyi öneriyorum. Ayak tırnaklarının ne dipten kesilmiş ne de çok uzun olmaması gerekiyor. Giydiğiniz ayakkabıları havalandırın. Giydiğiniz çoraplar pamuklu olmalı. Şimdi yeni teknoloji gümüş iplikli çoraplar çıktı. Bu çoraplar kan dolaşımını hızlandırıyor, ayakta terlemeyi ve ödemi azaltıyor, sıcakta serin, soğukta sıcak tutuyor. İçindeki gümüş ipliklerin anti bakteriyel özelliği var. Hem kokuyu azaltıyor hem de mantara meyilli bir ayaksa özellikle diyabet hastaları için bu çorapları öneriyoruz. Bunlar özel ürünler. Ayakları denize sokmak sağlıklı bir ayak için çok faydalı. Deniz suyu tırnakları tertemiz yapıyor, mantar varsa ve kişi mantar tedavisi görüyorsa tedaviyi hızlandırıyor, sıcaktan pişen parmak aralarına da iyi geliyor.

Sivri burunlu ayakkabılar ikinci parmağı uzun olanlar için daha uygundur

-Nasıl ayakkabı ve terlik seçmeliyiz?

Ayağın şekline uygun ayakkabı almak lazım. Hangi ayak parmağınız daha uzunsa ona göre ayakkabı seçmek gerekiyor. Bazı kişilerin baş parmakları, bazılarının ikinci parmakları uzun, bazılarının ise parmakları kare şeklinde neredeyse aynı hizadalar. Sivri burunlu ayakkabılar ikinci parmağı uzun olanlar için daha uygundur. Bayanlarda 3-5cm. topuk en ideali. Erkekler için dümdüz tabanlı bir ayakkabı hiçbir zaman tavsiye etmiyoruz. Babetler ayağı sarmadığı için hiç sağlıklı ayakkabı değiller. Dolgu topuk ayakkabı her zaman daha rahattır yürümek daha kolaydır. Bağcıklı veya cırtcırtlı ayakkabılar daha tercih edilebilir. Ayaklar gün içinde şiştikçe gevşetme şansı vardır. Ayakkabı alırken öğleden sonra almaya çalışın. Sabah alırsanız ayaklarınız şişmemiş olur. Olabildiğince hafif ayakkabı seçilmeli. Kışın gençlerin giydiği tabanı ağır, esnemeyen, baş parmağın hareket etmediği botlar ayak altında nasıra neden olur. Ayakkabı esnek olmalı ama bileği de arkadan desteklemeli. Çok yumuşak ayakkabı da ayağın her istediğini yapmasına izin verdiği için iyi değil. Spor için

tabanı çok ince ayakkabılar hiç sağlıklı değil. Spor ayakkabısının tabanı geniş olmalı. İnce belliler düz tabanlılar için hiç uygun değil.

Terliklere gelince şimdi satılan bütün terlikleri ortopedik diye satılıyorlar. Ortopedik terlik ayağın şekline özeldir. Parmağın altını destekler, ayağın iç kavisini doldurur, ayak bastığı zaman tam destek alır, altı ve içi boş olmaz.

-Siz o zaman bayağı zor ayakkabı alıyorsunuzdur..

Hayır. Ben her türlü ayakkabıyı giyebilirim. Önemli olan doğru aktivite için doğru ayakkabıyı seçmek. Alış verişe, spora gideceksem, bütün gün ayakta kalacaksam düz spor bir ayakkabı, şık bir kıyafetin altına topuklu bir ayakkabı seçiyorum. Sıcak havalarda sandalet giyiyorum.

-Eskiden insanların bir yazlık bir kışlık ayakkabısı olurdu. Şimdi ayakkabı fiyatlarının düşmesiyle çoğumuzun her mevsimde en az beş tane giyilebilecek ayakkabısı var. Sizce doğru yolda mıyız?

Tabii ki. Bir de insanlar yıllar önce aldıkları ayakkabıyı hala giyiyorlar. Özellikle spor ayakkabıların şekli bozulmasa bile kullanım ömürleri var. Değiştirmek gerekiyor. Deri ayakkabıları beslemiyorsanız şekli dozulmasa bile esnekliğini kaybetmiştir. Yayılan, ayağı toparlamayan ayakkabıları giymek sağlıklı değil.

Çıtçıt tırnak makasları batık tırnağa yol açıyor

-Evde ayak bakımı için neler bulundurmalıyız?

Güzel bir tırnak makası, çıtçıtlardan değil. Çıtçıt makaslar batık tırnağa yol açıyor. Tırnak üç hamlede kesilecek. Köşe, orta ve diğer köşe şeklinde. Çok dipten kesmeyeceksiniz, ucunda küçük beyaz bir kısım kalacak. Sonra şekil vermek için bir törpü. Törpünün amacı tırtıkları düzeltmek. Her gece ayaklarınıza mutlaka ayak kremi sürün. Yaş ilerledikçe deri kuruyor dışarıdan takviye etmek lazım. Ayak kremlerinin içinde asit türünde meyva asidi gibi maddeler vardır. Bu kremler çatlak ve nasır oluşmasını engeller. Parmak aralarına krem sürmemeliyiz kuru kalmalı. Haftada bir kez ölü deriyi atmak için peeling yapabiliriz. Haftada bir nasır oluşumunu önlemek için ıslak ayağa ponza taşı kullanılabilir. Önemli olan problem oluşmadan yapılan istikrarlı bakım.

-Diyabet hastalarının ayak bakımları için neler söyleyebilirsiniz?

Diyabet hastalarının kan dolaşimleri azalıyor. Sinirlerde hissizlikler başlıyor. His kaybından dolayı ayakta oluşan yanık, kesik veya enfeksiyon gibi oluşumların neden olabileceği ağrıyı hissetmiyorlar. Bundan dolayı her gün ayaklarının her yerini, altını, parmak aralarını kontrol etmelidir. Kızarıklık, çatlak, morarma gibi olmaması gereken birşey varsa hemen müdahale

edilmeli ve bir antiseptik sürülmeli. Eğer eğilemiyorlarsa bir ayna yardımı ile bakılabilir. Gözleri görmüyorsa başkasından yardım almalılar. Ayaklarını her gün yıkayıp, nemlendirici kullanmalılar. Her gün lastiksiz temiz çorap giymeli, çıklak ayakla dolaşmamalılar. Ayakkabı seçimi rahat ve yumuşak olmalıdır. Diyabet hastalarında en büyük sorun ihmal. Diyabetliler yılda bir kez mutlaka muayeneye gelmelidirler.

-Son olarak ne söylemek istersiniz?

Özellikle çocuklar ilk yürümeye başladıktan sonra muhakkak muayeneye gelmeleri gerekir. Eğer bir taban çökmesi varsa önceden önlem almak önemli. Ayaklarınızda ufak bir sorun dahi olsa, sizin için önemli ise benim için de önemlidir.

-Bu sıcak sohbet için çok teşekkür ederiz.

Sevgi Çorapçı'ya ulaşmak isteyenler için adresi

Sancak Mah. Konrad Adenauer Cad. No:25/1 Çankaya/Ankara

Tel: 0312 441 51 54

Web: www.ayakbakim.com

Öngörü ve başarı üzerine

Dünyanın en iyi tüketicilerinden birisi olmaya devam ediyoruz. Unutmayalım bizim Devrim otomobilini ürettiğimiz yılla Hyundai'nin binek araç üretme tarihleri birbirine çok yakın.

Nezih KULEYIN
nezih@semor.com.tr

Düşüncelerimi zorlayan bir konuyu tartışmak istiyorum bu ay sizlerle. Konu şu, teknolojik bir gelişmeyi öngörmek tabii ki onu gerçekleştirmek için yeterli değil, örneğin insanlığın aya gideceğini öngörebilirsiniz ama bırakın sizin bu işi başarmaya gücünüzün yetmesini, ülkenizin bile yetmeyebilir.

Benim merak ettiğim bu değil. Bir örnek vererek açıklamak istiyorum Türkiye Bilişim Derneği'nin ilk bilimsel kurultayı olan Bilişim'76'nın bildiriler kitabında benim açımdan çok önem verdiğim bir bildiri var; bildirinin konusu bilgisayar ağları, ama o zamanki terminoloji gereği adı Bilgisayar Şebekeleri şeklinde ifade edilmiş. Tübitak MAM'da çalışan bilişimci arkadaşımız Mehmet Ünsoy tarafından yazılmış bir bildiri bu. Arkadaşımız o tarihte daha bilgisayar ağları kavramı gündemimize düşmeden bir olayı öngörüyor o da bilgisayarların tek başlarına olamayacağını ve bir süre sonra mutlaka bilgi paylaşımı amacı ile bir ağ(şebeke) ile bağlanacaklarını.

Gerçektende önce yerel ağlar sonra geniş alan ağları daha sonra da bulut mimari dediğimiz yapı ile neredeyse yeryüzündeki bütün bilgisayarlar büyük bir ağın ucu, ağın bilgi sağlayıcısı ya da ağın yöneticisi durumuna geliyorlar artık. Bir ağa bağlı olmayan bir bilgisayarın bilgisayar olup olmadığı tartışılır hale geliyor günümüzde.

İşte benim merak ettiğim soru bu durum ile ilgili. Biz bin dokuz yüz yetmiş altı yılında ağların ortaya çıkacağını öngörmüş olmamıza rağmen bu konuda bir ağ yazılımı üreterek piyasayı yönlendirmeyi düşünen bazı arkadaşlarımız, ya olmamış ya da olanlar bu işi gerçekleştirememişler.

Diğer taraftan, ilk kişisel bilgisayarlar çıktığı zaman bu bilgisayarlar üzerinde yaygın olarak kullanılan işletim sisteminin adı CPM'di. Microsoft henüz ortada yoktu ama bu işletim sisteminin üreticisi ile anlaşamayan IBM yetkilileri yeni bir işletim sistemini kendilerine sunacak birilerini aramaya başlayınca yolları Microsoft ile kesişti ve önce DOS sonra da MS DOS olarak bildiğimiz ürünler ortaya çıktı.

Bu ürünler ortaya çıktığında biz hiç de azımsanmayacak

bir zamandır Bilgisayar Mühendisliği konusunda eğitim veriyorduk. Çok ciddi projelerle de uğraşıyorduk, örneğin Türkçe Derleyici yazmak gibi çalışmalar sürdürülüyordu üniversitelerimizde.

Fakat ne uluslararası piyasada satılabilir nitelikte bir ağ yönetim yazılımı, ne bir veri tabanı yönetim sistemi ne de bir işletim sistemi yazmayı başaramadık. Sadece yazılımdan söz ediyorum, oysa büyük bilgisayarlara karşı ilk kişisel bilgisayarlar üretildiğinde biz hem elektronikte hem de bilgisayar mühendisliğinde epey bir yol almıştık. Entegre devre üreticileri zaten bağımsız her firmaya satış yapar konumdaydılar bu nedenle de sonrada üretim çok hızlı bir biçimde Amerika'dan Tayvan'a kaydı. Bütün bu olguları sıraladıktan sonra ortada kültürel bir durum olup olmadığını sorgulamak gerekiyor. Hazerfan Çelebi insanın uçabileceğine inanıyordu belki de uçmaya yönelik en ciddi çalışmaları da yaptı ama çok önemli iki dezavantaja sahipti. Çevresindekilerin büyük çoğunluğu insanın uçamayacağına inanıyordu. Devleti yönetenler ise insanların bu tip işlere kafa yorarak başarılı olurlarsa ileride kendilerini padişahın üstün görebileceklerine o zaman da padişahın otoritesinin sarsılacağına inanıyorlardı.

Dolayısıyla herkesten beklenen şey 'eski köye yeni adet getirmemesi' oldu. Bu bizim genlerimize mi işledi, diye düşünüyorum. Bilgisayarları çok kısa bir süre sonra bir ağ ile birbirine bağlanacağını düşünen arkadaşlarımız bu yazılımı yapacaklarına, yapmaya kalksalar çevrelerinden hiçbir destek göremeyeceklerine inandılar. Yapar gibi gözükme tüm işlerde yapmanın önüne geçti.

Sonunda ne mi oldu diyeceksiniz. Dünyanın en iyi tüketicilerinden birisi olmaya devam ediyoruz. Unutmayalım bizim Devrim otomobilini ürettiğimiz yılla Hyundai'nin binek araç üretme tarihleri birbirine çok yakın. Ama birisi dünya devi bir Kore şirketi olmayı başarırken biz ise 'bizden bir şey olamayacağına' karar verdik o yıl.

Tüketici Hakları Yönetmeliği'nin getirdiği yenilikler

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun 10/11/2008 tarih ve 27050 sayılı (Mükerrer) Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmesi ile birlikte sektöre ilişkin ikincil mevzuatın revize edilmesi ihtiyacı doğmuş olup bu kapsamda 22/12/2004 tarihli ve 25678 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan telekomünikasyon sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği de değiştirilecek ikincil mevzuat kapsamında gündeme gelmiştir. Sektörde hizmet alan ve hizmet sağlayan açısından önemli düzenlemeler getiren Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği Taslağı hazırlanmış ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından kamuoyu görüşüne açılmıştır. Sektörde faaliyet gösteren işletmeciler, hizmet alan tüketiciler ve çeşitli kurum ve kuruluşlardan gelen görüşler neticesinde sektörün ihtiyaçlarına göre düzenlenmiş olan Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği 28.07.2010 tarih ve 27655 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bilge Uz

Güneş Koca

Dr. Muhterem Çöl (*)

Elektronik haberleşme sektöründe tüketici hak ve menfaatlerinin korunmasına ilişkin olarak özel hükümler getirmesi ve doğrudan ikincil düzenlemelere bırakmaksızın emredici hükümler ihtiva etmesi 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun (EHK) dikkat çeken hususları olmakla birlikte sektörün hızla ilerleyen yapısı da göz ardı edilmemiş ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'nun (BTK) gerektiğinde düzenleme, denetleme ve yaptırım uygulamaya ilişkin yetkileri içerisinde tüketicilerin korunması açık bir şekilde ifade edilmiştir.

BTK'nın yetkileri çerçevesinde elektronik haberleşme sektöründe tüketici haklarının korunmasını teminen; 28.07.2010 tarih ve 27655 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği ile tüketici hakları, şeffaflık ve bilgilendirme, abonelik sözleşmeleri, haksız şartlara ilişkin hususlar EHK'nın getirdiği yeni hükümler kapsamında geliştirilmiş ve tüketici haklarının belirlenmesi kapsamında işletmecilere getirilen yükümlülükler detaylandırılmaya çalışılmıştır.

Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği'nin getirdikleri

Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği'nin hazırlanması esnasında 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu hükümlerinin yanı sıra AB Komisyonu'nun 2002/22/EC sayılı "Son Kullanıcı Hakları ve Evrensel Hizmet Direktifi"1 ve 2002/21/EC sayılı "Çerçeve Direktif" ile uyum sağlanmaya çalışılarak ülkemiz mevzuatına uyarlanmış ve bu kapsamda "abonelik sözleşmeleri", "tüketi-

ci şikâyetleri çözüm mekanizması", "şeffaflık ve bilgilendirme" gibi hususlar üzerinde özellikle durulmuştur.

Yönetmeliğin kapsamı ve amacı

Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliğinin 1-3 maddeleri yönetmeliğin amacı, hukuki dayanağını ve kapsamını belirlemekte olup, 4 üncü maddesi ile EHK'da yer alan ve tüketicinin korunması alanında sıklıkla kullanılan kavramların yanı sıra tüketicinin korunmasına ilişkin konularda özel olarak kullanılan kampanya, özel içerikli hizmetler gibi kavramların tanımlarına yer verilmiştir. Yönetmeliğin "Tüketici Hakları" başlıklı 5 nci maddesi ile ülkemiz mevzuatına göre yetkilendirilmiş işletmecilerden hizmet almak isteyen tüketicilerin hangi haklara sahip oldukları Avrupa Birliği Direktiflerinde yer alan düzenlemeler de göz önünde bulundurularak hüküm altına alınmış devam eden maddelerde de bu hükümlerden bazıları detaylandırılmıştır. Bu kapsamda, EHK ile paralel olarak, klasik tüketici haklarından olan "benzer konumdaki tüketicilerin hizmetlere eşit şartlarda erişebilme ve ayırım gözetmeyen adil ücretlerle hizmetlerden yararlanma hakkı", "tüketicilerin elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmecilerle abonelik sözleşmesi yapabilme hakkı", "abonelerin ayrıntılı fatura talep edebilme hakkı", gibi hakların yanı sıra "görme engellilerin abonelik sözleşmeleri ve faturalarının kendilerinin faydalanabilecekleri şekilde talep etme hakkı", "abonelerin istenmeyen mesaj ve iletileri almayı reddetme hakkı", "abonelerin faturalarına üst sınır getirebilme hakkı" gibi daha koruyucu haklar da getirilerek tüketici haklarının kapsamı genişletilmiştir.

1 - Universal service and users' rights relating to electronic communications networks and services, (Universal Service) 24.04.2002 tarihli ve L 108/51 sayılı AB Resmî Gazetesinde yayımlanmıştır.

Şeffaflık ve bilgilendirme

Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliğinin “Şeffaflık ve bilgilendirme” başlıklı 6 ncı maddesi kapsamında, işletmecilerin, sundukları elektronik haberleşme hizmetlerine erişim ve bu hizmetlerin kullanımı ile ilgili olarak talep olmaksızın tüm tüketicilere sunulması gereken asgari bilgiler düzenlemektedir. Bu kapsamda, İşletmecinin adı, unvanı ve adresinin yanı sıra sunulacak hizmete ilişkin olarak; hizmetin tanımı ve kapsamı, hizmete erişim ve hizmetin kullanımı konusunda genel hüküm ve şartlar, hizmet için uygulanacak tarifeler ve varsa abonelik paketleri, tarifelerin içerdiği vergi türleri ile bu vergilerin tarifeler hesaplanırken tarifelere yansıtılma oranı, doğru tüketici algısının oluşması amacıyla tarifelerin yalnızca tüm vergiler dâhil değeri, işletmeciler tarafından varsa abonelere tazminat verme ve geri ödeme yapma şartları, varsa sunulan bakım/onarım hizmetlerinin çeşitleri, asgari sözleşme süresini de içerecek şekilde standart sözleşme şartları ile tüketici şikâyetleri çözüm mekanizmaları hususunda bilgilendirilme yapılması gerekmektedir. Madde hazırlanırken, tüketicilerin bilgilendirilmesinin evrensel tüketici haklarından olduğu ve özellikle elektronik haberleşme sektöründe tüketicilerin bilgilendirilmesinin hem hizmet çeşitliliği hem de uygulanan tarifeler/kampanyalar nedeni ile özel önem taşıdığı dikkate alındığında, elektronik haberleşme sektöründeki tüketicilerin yararlandıkları ya da yararlanmayı düşündükleri hizmetler hakkında daha detaylı bilgilendirilmelerinin tüketici şikâyetlerini önemli ölçüde azaltacağı düşüncesinden hareket edilmiştir.

Özel içerikli hizmetler

Yönetmeliğin 7 nci maddesi tüketicilerin özelikle yüksek faturalarla karşılaşmaları nedeniyle şikâyetle konu olan “Özel içerikli hizmetler”e ilişkin olup, bu hizmetlerden yararlanmak isteyen kullanıcıların hizmet almadan önce hizmetin kapsamı ve ücretine ilişkin olarak detaylı bir

şekilde bilgilendirilmesi amaçlanmıştır. Diğer taraftan üçüncü taraf olarak belirtilen ve katma değerli hizmetler sunan şirketler tarafından işletmeciler üzerinden verilen melodi, oyun vs. gibi hizmetler de bu maddeye dâhil edilmiş ve bu hizmetlerde hizmetin alımına ilişkin tüketici tarafından kabulünde yaşanan problemlerin Kurum tarafından düzenleme gerektirmesi göz önünde bulundurularak maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında bu hizmetlerin kabulü ve bu hizmetlerin kabulünde Kurum müdahalesinin gerekli olması halinde işletmecilere

yükümlülük getirilebileceğine yer verilmiştir. Maddenin dördüncü fıkrası ile 900'lü hatların re'sen kapalı olması ancak abonelerin talep etmesi halinde ve yazılı başvurusu üzerine açılması hükme bağlanmıştır.

Kampanya ve tarife değişikliği

Yönetmeliğin 8 inci maddesi kampanyalara ilişkin düzenlemeler getirmekte olup, kampanyalı hiz-

met alan tüketicilerin mağduriyetlerinin önüne geçilmesini teminen kampanya şartlarında işletmeci tarafından değişiklik yapılması halinde tüketicilerin kazanılmış haklarının saklı kalması kaydı getirilmiş ve değişiklik halinde işletmecilerin tüketicileri bilgilendirmesi konusunda düzenleme yapılmıştır. Kampanya kapsamında taahhüt edilen edimler nedeniyle bir tüketicinin mağdur olduğunun anlaşılması, kampanyadan benzer şekilde etkilenen tüm tüketicilerin mağduriyetini giderme konusunda İşletmeci açısından yükümlülük oluşturacaktır.

Madde bu anlamda, İşletmecilerin yaygın tüketici hakkı ihlallerini araştırma ve kendiliğinden harekete geçmelerini teşvik etme amacını da gütmektedir.

Yönetmeliğin 9 uncu maddesi ile işletmecilere, tarife değişikliklerini abonelerine değişiklik yürürlüğe girmeden makul bir süre öncesinde kısa mesaj, arama ve/veya posta ile duyurma yükümlülüğü getirilmiş olup makul sürenin Kurum tarafından belirlenebileceği hüküm altına alınmıştır. Madde devamla, hizmete ilişkin ücretlendirme hizmetin aboneye fiilen sunulmasıyla başladığını ve işletmecinin sunmadığı hizmetin bedelini aboneden talep edemeyeceğini düzenlemektedir. Bu hüküm ile tarife değişiklikleri nedeniyle tüketici menfaatlerinin haleldar olmasının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Hizmetin kısıtlanması ve kullanım miktarı sınırlı tarifeler

Yönetmeliğin “Hizmetin kısıtlanması ya da durdurulması” başlıklı 12 nci maddesi kapsamında, abonelerin mutlak kullanımı dışında faturasının artmasına neden olacak durumlar gözetilerek hizmetin hangi hallerde işletmeci tarafından kısıtlanabileceğine ilişkin hususlar

detaylandırılmıştır. Madde ayrıca özellikle son yıllarda internet kullanımının da artışıyla sıklıkla gündeme gelen kotalı ya da sabit ödemeli, bir diğer ifade ile kullanım miktarı sınırlı tarifeler kapsamında hizmet alan tüketicilerin sınıra ulaşmaları halinde beklemedikleri bir fatura ile karşılaşmamalarını teminen İşletmecilere tüketicileri bilgilendirme yükümlülüğü de getirmektedir. Abonenin kendi kullanımına ilişkin değerlendirme yapması açısından işletmeci tarafından bilgilendirme yapılırken verilen bilginin teknik imkânlar dâhilinde en güncel şekilde olmasının üzerinde önemle durulmuştur.

Tüketici şikâyetleri çözüm mekanizması

Yönetmeliğin, “Tüketici şikâyetleri çözüm mekanizması” başlıklı 13 üncü maddesi ile hizmetler ve bu hizmetlerden yararlanan tüketici sayısının artışına bağlı olarak artan tüketici şikâyetlerinin etkin ve hızlı bir yöntem ile çözülmesi amacıyla tüketici şikâyetleri çözüm mekanizmasının oluşturulması öngörülmüştür. Tüketicilerin şikâyetçi oldukları konunun çözümü için öncelikle İşletmecilere başvurması şartı getirilmiş olup, işletmeciler tarafından tüketicinin şikâyetine çözüm bulunmaması ya da yeterli cevabın verilmemesi halinde Kuruma başvurabilmesinin değerlendirilmiş olması nedeniyle işletmeciler tarafından kayıtların asgari bir yıl süre ile saklanması gerekliliği ortaya konulmuştur. Böylece tüketici itirazlarının daha etkin şekilde incelenebilmesi ve benzer durumda olan abonelerin tespiti mümkün olacaktır. Yönetmeliğin 14 üncü maddesi ile 5809 sayılı Kanun hükümleri ve Avrupa Birliği direktifleri paralelinde tüketici ve işletmeci arasında imzalanan abonelik sözleşmelerine ilişkin esaslar belirlenmiştir. Madde hükmünde abonelik sözleşmelerinin kolay erişilebilmesi amacıyla işletmeci internet sitelerinde yayınlanması yükümlülüğü getirilmiş olup tüketicilerin abonelik sözleşmelerine ilişkin bilgi sahibi olması kolaylaştırılmıştır.

Abonenin onayı ve haksız şartlar

Yönetmeliğin 15 inci maddesinin ilk fıkrasında abonelik sözleşmelerinin tesisi esnasında abonenin hangi hizmetleri alacağı konusunda bilgilendirilmesi ve abonenin gerçek iradesini yansıtmaması anlamında temel hizmetler dışında kalan hizmetler için onayının alınması hükme bağlanmıştır. Maddenin ikinci fıkrasında, istenmeyen mesajların, sözleşmenin yapıldığı aşamada ancak abonenin onayı ile gönderilebilmesi düzenlenmiş, ayrıca aboneye bu kabulden dilediği zaman basit bir yöntem ile vazgeçme hakkı sağlanmıştır. İşletmeci tarafından hizmetin sunumu esnasında yapılması gereken teknik değişikliklerin ücretsiz olarak sağlanması hükme bağlanmıştır. Madde kişisel verilerin korunması amacıyla dördüncü fıkrafta rehberde yer alıp almama hususunda abone onayının alınmasını zorunlu kılmaktadır. Yönetmeliğin 16 ncı maddesi ile abonelik sözleşmelerinin Kurum tarafından onaylanmasına ilişkin hususlar

detaylandırılmıştır. Yönetmeliğin 17 nci maddesi kapsamında, abonelik sözleşmelerinde yer alan haksız şartlara ilişkin düzenleme getirilmiş olup, madde temel olarak, işletmeci tarafından tek taraflı olarak abonelik sözleşmesine veya kampanyalara getirilen dürüstlük kuralına aykırı düşecek biçimde abone aleyhine dengesizliğe neden olan hükümlerin geçersizliğini ifade etmektedir. Abonelik sözleşmesinde veya taahhütnamelerde yer alan kayıtların açık ve anlaşılır olmadığı hallerde ise abone lehine yorumun esas olacağı hükme bağlanmış olup sözleşmede güçsüz taraf olan tüketicinin korunması amaçlanmaktadır. Madde abonelik sözleşmelerinin yanı sıra taahhütnamelerde yer alan hükümlerin de haksız şartlar içermesi halinde geçersiz olacağını düzenlemektedir. Böylece 5809 sayılı Kanunun ruhuna uygun olarak haksız şartlara ilişkin koruma alanı belirlenmiş ve açıklığa kavuşturulmaya çalışılmıştır.

Sözleşmenin feshi ve işletmeci değişikliği

Yönetmeliğin 18 inci maddesi ile abonelik sözleşmelerinin feshine ilişkin esaslar düzenlenmekte olup, işletmecilerin abonelik sözleşmesi yapmaya yetkili her temsilcisinin, aynı zamanda abonelik sözleşmesinin feshine ilişkin başvuruları da kabul etme ve fesih işlemlerini başlatma yükümlüğünü düzenleyerek tüketicilerin abonelik işlemini gerçekleştirebildikleri

her noktadan fesih işlemini de gerçekleştirmelerini mümkün kılmaktadır. Maddede yer alan “yetkili temsilciye abone tarafından yapılan başvurular işletmeciye yapılmış sayılır” ifadesi ile maddede belirtilen süreye ilişkin koşulların yetkili temsilciye başvurudan itibaren başlayacağı hüküm altına alınmıştır. Yönetmeliğin 19 uncu maddesi ile işletmeci değişikliği düzenlenmekte olup, özellikle telefon aboneliklerinde numara taşınabilirliği ile sağlanmış olan imkânın İnternet servis sağlayıcısını değiştirmek isteyen abonelere benzer bir yöntemle sağlanması öngörülmüştür. İnternet servis sağlayıcısı değişikliklerinde abonelere hizmet aldıkları işletmecileri teknik imkânlar dahilinde hizmetin en az sürede kesintiye uğratarak değiştirme imkânı tanınmıştır. Böylece numara taşınabilirliğinde olduğu gibi hizmet sunan işletmeciler arasında değişiklik yapmak isteyen tüketiciler belirlenmiş usullere uygun olarak hak ve yükümlülüklerinin farkında olarak değişikliği gerçekleştirebileceklerdir.

Faturalar

Yönetmeliğin Dördüncü Bölümü “Faturalara İlişkin Esaslar” başlığını taşımakta olup Yönetmeliğin 20 nci maddesi ile işletmecilerin abonelerine gönderecekleri faturalara ilişkin olarak son ödeme tarihinden önce abonelere ulaşacak şekilde gönderme ve güvenliğin sağlanması kaydıyla abonelerin asgari üç aylık kullanım detayı veya ayrıntılı faturalarına İnternet üzerinden ücretsiz olarak erişebilmelerini sağlama yükümlülüğü getirilmiş olup, temel olarak faturaların ulaştırılması konusunda abone lehine hükümler tesis edilmiştir. Yönetmeliğin 21 inci maddesi hükmü ile “Faturalarda bulunması zorunlu hususlar” hükme bağlanmış olup, maddenin birinci fıkrasında, işletmeciler tarafından gönderilecek tüm faturalarda olması gereken asgari unsurlar; ikinci fıkrasında ise gerektiğinde işletmeciler tarafından ücrete tabi kılınabilecek ayrıntılı faturalarda yer alması gereken asgari unsurlar belirlenmektedir. Ayrıntılı faturalarda

yer alacak hususlar Avrupa Birliği düzenlemeleri ve uluslararası düzenleyici Kurumların önerileri baz alınarak genişletilmiştir. Madde hükmü ile getirilen yükümlülük sadece mobil ve sabit telefon işletmecileri açısından değil İnternet hizmet sağlayıcıları açısından da tesis edilmiştir. Yönetmeliğin 22 nci maddesi ile EHK’nın 33 üncü maddesi ile paralel olarak, işletmeciler arasında faturalama yükümlülüğüne ilişkin hususlar düzenlenmektedir. Kurum, bu madde hükmüne dayanarak tarafların anlaşamaması halinde uzlaştırma sürecini işleterek hüküm ve şartları belirleyebilir veya getirilen yükümlülüğü ilişkin muafiyet tanıyabilir.

İdari yaptırımlar

Yönetmeliğin 23 üncü maddesi “İdari para cezaları ve diğer yaptırımlar” başlığını taşımakta olup, Yönetmelik ile getirilen yükümlülüklerin uyulmaması halinde işletmecilere yaptırım uygulanacağı belirtilmekte ve bu yaptırım uygulanırken de 5/9/2004 tarihli ve 25574 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Telekomünikasyon Kurumu Tarafından İşletmecilere Uygulanacak İdari Para Cezaları ile Diğer Müeyyide ve Tedbirler Hakkında Yönetmeliğe atıfta bulunmaktadır.

Sonuç

Günümüz dünyasında evrensel bir hak olan tüketici haklarına ilişkin çeşitli düzenlemeler yapıla gelmektedir. Bu kapsamda, gerek Ülkemiz mevzuatı gerekse Avrupa Birliği mevzuatına uyumlu olmasına dikkat edilerek ve kamuoyu görüşleri kapsamında revize edilen Elektronik Haberleşme Sektöründe Tüketici Hakları Yönetmeliği ile tüketicilerin hak ve menfaatlerinin daha etkin koruma altına alınması ve konuya ilişkin sorunların hızlı ve dinamik gelişen yapısına paralel olarak tüketicilerin muhtemel ihtiyaçlarına cevap verebilir nitelikte olduğu değerlendirilmektedir.

(*) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) Uzmanları

Dönüşüm

İ. İlker Tabak*
ilker.tabak@bilisim.com.tr

Yıl bin dokuz yüz altmış. Aylardan Eylül. Son günü Eylül'ün; otuzu. Tam elli yıl öncesi. Kargo uçağının kapısındaki değerli bir "konuk" hizmet vereceği yere götürülmek üzere alınıyor. Çok özenli bir çalışmanın ardından Karayolları Genel Müdürlüğü'nde kullanılmaya başlayan Türkiye'nin ilk bilgisayarı IBM 650, sanayi toplumundan bilişim toplumuna dönüşümün ilk simgesi olarak tarihteki yerini alıyor.

Ülkemize ilk bilgisayarın gelişinin üzerinden tam elli yıl geçti. Günümüzde bilişim mesleği olarak adlandırdığımız ve yaklaşık 800 bin kişinin çalıştığı, toplam cirosu 27 milyar Amerikan Dolarını aşmış bir sektörün, bilişim sektörünün, doğum günüdür 30 Eylül 1960.

Birinci kuşak radyo lambalı bir sistem olan ilk bilgisayar, her biri 10 karakter ve 1 işaretten oluşan 2000 sözcüklük tambur bellek kullanmaktaydı. Delikli kartlarla veri işleyen bu bilgisayarda programlar, kartlarla okutularak sisteme girilmekte ve işleme tabi tutulabilmekteydi. Okuyucu ve yazıcı birimler için hazırlanan, pano üzerinde bulunan ve değişik fonksiyonları olan yuvaların kablolarla bağlandığı "Kontrol paneller" vasıtasıyla programlama gerçekleştirilmekteydi. Sistemden alınan raporlar bir satırda 100 karakter yazabilen ve 100 satır/dk. hızındaki yazıcı ile sağlanmaktaydı.

İşin şekline ve ihtiyacına göre bilgilerin birleştirilmesi, ayrılması, tasnifi ve teksiri için de "Sorter", "Collator", "Reproducer" gibi kendine özgü kontrol panelleri ile çalışan elektromekanik makinelerden yararlanılmaktaydı'.

TBD Yönetim Kurulu'nda Bilişim'2010 Etkinliği'nin ana temasını "Sosyal Dönüşüm" olarak belirlemiş; yaşamımızın her alanında yararlandığımız teknolojiye dönüşümü sosyal boyutuyla ele almaya karar vermiştik. 22-25 Eylül 2010 tarihleri arasında Ankara'da gerçekleştirdiğimiz Etkinlik'te kamu, özel sektör ve üniversiteden yerli ve yabancı katılımcılar, spordan sanata, özür-lülerden eğitime, basından sosyal medyaya, yerel yönetimlerden siyasete değin geniş bir içerik ile dönüşümü tartıştılar.

Bilişim'2010 sırasında dönüşümün tetikleyicisi ilk bilgisayar IBM 650 de, Karayolları Genel Müdürlüğü Müzesi'nden kalkıp konuk olarak yerini aldı.

"Kontrol Panel"indeki kabloların takılıp çıkarılmasıyla yapılan program örnekleri de izleyicilerin ilgisini çekti. Bu programların kopyasının çıkarılamayışının yanı sıra bu programlara üzerindeki tarihin tozlarından başka virüs bulaşamamış olması da dikkat çekiciydi.

Bu sistemin kullandığı diskin kapasitesi 1.7 KiloByte (KB) olup yaklaşık 2 milyon 400 bin adedi cebimizdeki 4 GigaByte (GB) kapasiteli bir "Flash Disk"e sığmaktadır. Teknolojideki baş döndürücü gelişmeler, 50 yılda yaşanan dönüşümün somut göstergesi olarak karşımızda, hatta cebimizde durmaktadır.

Birkaç gram ağırlığı ve yüksek kapasitesi ile bugün cebimizde taşıdığımız "flash disk"lerdeki bilgiyi 40-50 yıl önce taşıyabilmek için gereksinim duyulan büyük güç ve boyut bize, kapasitesi artarken boyutu küçülen teknolojinin aslında insanlığın büyüklüğünün bir göstergesi olduğunu anımsatmıyor mu?

Sivas, 30.09.2010

1 - Kaynak:Anı ve Fotoğraflarla Bilişim Tarihimiz - Akdoğan Özkan

(*) Bs. Müh., Bilişim Ltd. Paz. ve Satış Md.
TBD Merkez Yönetim Kurulu Üyesi

“Doğrudan Başbakanlık”ta işlemler, bir günde bitiyor

Kamunun yazışma kodları, Cumhuriyet ve Osmanlı Arşivi kataloglarını ücretsiz olarak hizmete açan, 60 müstakil program yazan Başbakanlık Bilgi İşlem’in hazırladığı 32 bin kullanıcı BİMER’de ortalama bir ay olan işlem süresi bir güne düştü. 4 yılda yaklaşık 1.5 milyon başvuru yapılan proje, bir milyon TL tasarruf sağladı.

Aslıhan Bozkurt

Kamu ve özel sektördeki bilgi işlem merkezlerini (BİM) tanıttığımız bu sayfalarda bu kez Başbakanlık Bilgi İşlem Başkanlığı ve “Doğrudan Başbakanlık” sloganıyla uygulamaya konulan Başbakanlık İletişim Merkezi’ne (BİMER) yer veriyoruz. 51 kişinin görev yaptığı Başkanlığın çalışmaları hakkında Bilgi İşlem Başkanı Kamuran Yücel’den bilgi aldık. Başbakanlığın bütün birimlerinin ihtiyaç duyduğu yazılımlar için 14 ana projeden oluşan 60 müstakil program yazan Başkanlık, matriks örgütlenme modeli uygulanıyor. Geliştirilen yazılımlarla evrak akışı bilgisayarda takip ediliyor ve geriye dönük 5 yıllık evrak bilgilerine ulaşılabilir.

2001’den beri Resmi Gazete’nin mevzuat ve ilanları dahil tümünün yayımlandığı yazılımı da geliştiren Başkanlık, kamunun yazışma kodları, Cumhuriyet ve Osmanlı Arşivi kataloglarını ücretsiz olarak hizmete açtı. Başkanlığın ürettiği yazılımlarla Ermeni sorunu ile ilgili bilgiler, İngilizce ve Türkçe olarak sunuluyor, makro ekonomik göstergeler web sayfasından

yayınlanıyor. Başkanlığın hazırlayıp uygulamaya koyduğu ilk yıl (2006) Türk Sanayici ve İşadamları Derneği (TÜBİSAD) ve Türkiye Bilişim Vakfı (TBV) tarafından düzenlenen “e-Türkiye” ödülleri “Kamudan Kamuya e-Hizmetler” kategorisinde birinciliği kazanan BİMER, 2007’de Türkiye Halkla İlişkiler Derneği Altın Pusula ödülünü de aldı. Geleneksel, hantal ve eski devlet bürokrasisi imajını yıkmayı hedefleyen BİMER’e vatandaş “Alo 150” hattını arayarak, “www.basbakanlik.gov.tr” web sitesindeki BİMER linkini kullanarak, valilik veya kaymakamlıklarda bulunan halkla ilişkiler müracaat bürolarını kullanarak veya faks yoluyla başvurabiliyor.

Başbakanlık’a yapılan başvuruların sonuçlanması daha önce ortalama 30 gün sürerken BİMER ile vatandaşın yanıt verme süresi bir güne indi. 81 ilde 32 bin kullanıcı dev bir iletişim ağı olan BİMER, Şubat 2006’dan bugüne kadar yaklaşık bir milyon TL tasarruf sağladı, toplam 1.403.693 başvuru yapıldı.

Başbakanlık Bilgi İşlem Başkanlığı'nın kısaca tarihinden söz eder misiniz?

27 Şubat 1982 tarih ve 8/4334 sayılı "Bakanlıkların Yeniden Düzenlenmesi ve Çalışma Esasları Hakkında Kararname"de Başbakanlık Merkez Teşkilatı danışma ve denetim birimleri arasında "Bilgisayar ve Bilişim Sistemleri Koordinasyon Daire Başkanlığı", yer aldı. Ancak, 8 Haziran 1984 tarih ve 203 sayılı "Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" de söz konusu bu birim bulunmadı.

Başbakanlık bilgi işlem hizmetleri ilk defa, 203 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de, yer alan Devlet Durum Merkezi Başkanlığı'nın görevlerinin sayıldığı 17 nci maddede geçti. Dolayısıyla, Başbakanlık bilgi işlem hizmetlerinin bu birim tarafından başlatıldığı biliniyor. Devlet Durum Merkezi Başkanlığı, 16 Ocak 1990 tarih ve 406 sayılı "Kanun Hükmünde Kararname"nin 6 ncı maddesiyle kaldırıldı ve aynı Kararnamenin 4 üncü maddesiyle Başbakanlık ana hizmet birimlerinden olmak üzere, Bilgi İşlem Başkanlığı kuruldu. 3056 sayılı Kanun'un ilgili

maddelerine, bu birime ait gerekli hükümler eklendi. 27 Aralık 1991 tarih ve 475 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 5 inci maddesiyle Başbakanlık Merkez Teşkilatında programcı, çözümleyici ve bilgisayar işletmenlerinin sözleşmeli el-eman olarak çalıştırılabilecekleri hüküm altına alındı.

Bilgi İşlem Başkanlığı, kuruluşundan sonra sistem alımı için çalışmalara başladı ve günün teknolojisine uygun olan en gelişmiş 2 bilgisayar sistemi satın aldı. Bunların ilki Başbakanlık Merkez Teşkilatı hizmetlerinde kullanılan Data Genaral

MV /40000 AOS/VS (400 terminal ve 200 yazıcı), diğeri ise Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü hizmetlerinde kullanılan MV /20000 AOS/VS (200 terminal ve 100 yazıcı oldu.

Başbakanlıkta kullanılan tüm programlar, bilgi işlem personeli tarafından analiz, tasarım ve kodlamalar yapılarak gerçekleştirildi. Başbakanlık ek binaların da kiralık hatlar ile bağlantıları yapılarak, mevcut programlar 1991 yılı itibarıyla son kullanıcıların kullanımına sunuldu. MV /40000 ile MV /20000 sistemleri birbirini ile 512 Kbps ile iletişimi sağlandı.

Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı için İstanbul'a kiralık hat üzerinden bağlantı sağlandı ve programlar kullanıma sunuldu. Bu sistemler, 7 gün 24 saat şeklinde her türlü yedekleme ve güvenlik önlemleri alınarak işletildi.

-Başbakanlık Bilgi İşlem Başkanlığı'nın görevlerini açıklar mısınız?

3056 sayılı Başbakanlık Teşkilat Kanunu'nun değişik 17. maddesine göre, Bilgi İşlem Başkanlığı'nın görevlerini şöyle sıralayabiliriz:

- Başbakanlık Merkez Teşkilatı birimlerinin bilgi işlem ve otomasyon ihtiyacını karşılamak, bilgisayar ve yeni teknolojiler

konusunda bu birimlere destek vermek,

- Başbakanlık Merkez Teşkilatı birimlerinin iş akışlarını izleyerek otomasyon teknolojileri doğrultusunda daha etkin ve verimli iş, belge, bilgi akış düzeni önermek ve buna yönelik yazılımları üretmek,
- Başbakanlık Merkez Teşkilatından, kamu kurum ve kuruluşlarından, ilgili yurtiçi ve yurtdışı kaynaklardan sağlanan kamu yönetimine ilişkin bilgileri bilgi işlem ortamında toplamak, değerlendirmek ve makama hızlı, etkin ve özet bilgi akışını temin etmek,
- Bilgi derleme ve bunların bilgi işlem sistemlerinde değerlendirilmesi konularında ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak,
- Otomasyon sistemlerinin işletimini sağlamak,
- Makamca verilen benzeri görevleri yapmak.

- Bilgi İşlem Başkanlığı'nda kaç kişi görev yapıyor?

-51 kişi görev yapıyor. Birim kadrolarında 1 bilgi işlem başkanı, 3 şube müdürü, çözümleyiciler, programcılar ve bilgisayar işletmenleri bulunmasına rağmen uygulamada şube müdürlerinin tamamı ile bazı personel başka birimlerde çalışıyor.

Durumu ve Cinsiyeti İtibarıyla Dağılımı:

Birimler arası ilişkiler ve Bilgi İşlem Başkanlığı'nın diğer birimlerle olan ilişkileri göz önüne alınarak, Kurumun bilişim tabanlı

iş ve işlemlerinin akışında etkinliği, verimliliği ve güncelliği sağlamak amacıyla, proje grupları oluşturuldu. Örgütlenmemizde matriks örgütlenme modeli uygulandı.

Bu yapıda; bir personel birden fazla projede görev üstlenirken bir proje grubunda proje yöneticisi olarak çalışan personel, başka bir proje grubunda proje elemanı olarak görev alabiliyor. Buna göre Başkanlığımız 5 ana grup altında proje bazlı alt gruplar oluşturdu ve iç genelge yayınladı.

-Başkanlıkta kullanılan donanım ve yazılım hakkında bilgi verir misiniz?

Başbakanlıktaki hizmetlerinin yürütülmesi sırasında, işlem ve karar sürecinin hızlandırılması, etkinlik ve verimliliğin artırılması amacıyla bilgi ve teknoloji kaynaklarından azami ölçüde faydalanılıyor. Başbakanlık Merkez Teşkilatı birimlerinde, bilgisayara dayalı hizmetlerin sunulmasını sağlayan veri iletişim altyapısı, sunucu bilgisayar sistemleri, birimlerde yer alan kişisel bilgisayarlar ile diğer çevre birimlerinin güvenli, etkin, verimli ve sürekli kullanılmasını temin edecek iş ve işlemler ile bilgisayara dayalı proje ve programların analiz, tasarım, kodlama, entegrasyon, dokümantasyon vb. safhalarından geçerek, ihtiyaçlara en uygun yapıda hazırlanmaları ve hizmet sürekliliğinin sağlanması hizmetleri yürütülüyor.

Gelişen bilişim teknolojilerinin Başbakanlıkta kullanılması amacıyla, bilgi güvenliği sistem-

leri, elektronik posta, veri tabanı ve diğer sistem sunucularında yazılım ve donanım güncellemeleri yapıldı. Başbakanlık ek binası (yeni bina) veri iletişim altyapısı teknolojik gelişmelere uygun olarak yenilendi.

2010 faaliyet yılı için, ihtiyaç duyulan sunucular ile yazılım, donanım ve güvenlik ürünlerinin güncellenmesine yönelik çalışmaların sürdürülmesi planlandı. Sürekli güncel tutulan güvenlik sistemleri, donanım parkı, iletişim altyapısı, veritabanları, uygulama geliştirme yazılımları ile bilişim alanında çağın gerektirdiği güncel yenilikler uygulanıyor.

Bilişim sistem, veri iletişim altyapısı cihaz ve yazılımları, bilgisayar ve çevre birimleri ile e-devlet ve diğer uygulamalara ilişkin bilgiler aşağıda şema, tablo ve grafiklerde gösteriliyor:

İnternet çıkışı 50 MB'ten 100 MB'e çıkartıldı. Ulus (Basımevi), DPT (Mevzuat), Söğütözü, Yüksel Caddesi, Yeni Mahalle (Devlet Arşivleri), konut, daire tabipliği binaları ve İstanbul Osmanlı Arşivi, merkezi sisteme fiber optik hatlarla bağlantılı. DPT binasının ilk 4 katı, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü (Osmanlı Arşivi- Cumhuriyet Arşivi-Başbakanlık) binaları

iletim ağı altyapıları ve sistemleri yenilenirken merkez teşkilatı sistemleriyle online görüşebiliyor. Bunun yanında Bilgi İşlem Başkanlığı merkezinden her iki tarafa teknik destek ve yazılım olarak müdahale edilebiliyor, ilgili birimlere direkt ses ve görüntülü bilgi akışı sağlanabiliyor.

Başbakanlık Veri İletişim Altyapısı:

Resmi Gazete, artık daha hızlı ve verimli

-Başkanlık olarak hangi projeleri yürütüyorsunuz?

Bilgi İşlem Başkanlığı yazılım grubu personeli tarafından ViSUAL BASIC, ASP, C ve CC + dillerinde, MS SQL Veritabanında çalışan 14 ana projeden oluşan 60 müstakil program yazıldı. Bu yazılım projelerinden 50'si ilgili Başbakanlık birimleri tarafından kullanılıyor. İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı, Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü, Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü, Bakanlar Kurulu Sekreterliği, Genel Evrak gibi Başbakanlık teşkilatına bağlı

bütün birimler evrak akışını bilgisayarda takip ediyor ve geriye dönük 5 yıllık evrak bilgilerine ulaşabiliyor. Kurum ve Kuruluş Kodları, Hükümetler Programı, Mevzuat Külliyesi, Resmi Gazete, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Programları, Web Master Uygulamaları, Halkla İlişkiler Yazılım ve Uygulamaları, Kurum içi iletişim sayfası yazılımı (Anadolu Haber Ajansı, Duyumlar, İlanlar, Telefon Rehberi, Nöbet listesi, Bilgisayar arıza takibi vb.)

TBMM'ye gönderilen kanun tasarıları, şeffaflığın bir gereği olarak web sayfasında yayımlanıyor. Resmi Gazete'nin mevzuat ve ilanları dahil tümü günlük ve 2001'den itibaren arşivi ile birlikte yayımlanıyor. Ancak Resmi Gazete, daha çok resim (GIF, JPG, vb.) formatında basıldığından sayfanın trafik yoğunluğu nedeni ile uç kullanıcıları zaman zaman gecikmeli ulaşabiliyor. Bu yönde daha hızlı ve verimli hizmet vermek için çalışmalar bitirildi, uygulamaya geçirildi.

Kamu kurum ve kuruluşlarında yazışma kodları, Cumhuriyet ve Osmanlı Arşivi katalogları ücretsiz olarak hizmete açıldı. Ermeni sorunu ile ilgili bilgiler ise İngilizce ve Türkçe olarak sunuluyor. Makro ekonomik göstergeler 15 günde bir aylık olarak web sayfasından yayınlanıyor.

Bilgi İşlem Başkanlığı tarafından, Başbakanlık Merkez Teşkilat birimleri dışında, devlet bakanlıklarına web sayfası hazırlama hizmetleri veriliyor. Ayrıca altyapı ve yazılım konularında, Bilgi İşlem Başkanlığı'ndan yazılı istekte bulunan kamu kuruluşlarına danışmanlık ve yazılım destek hizmetleri de veriliyor.

1999 yılından itibaren www.basbakanlikgov.tr adresinden sunulan Mevzuat Bilgi Sistemi, (Kanunlar, KH.K, Mülga Kanun, Tüzükler, Yönetmelikler, Geçici Tüzükler) ücretli abone hizmeti olarak verilen bu bilgi bankası, 29 Ağustos 2003'ten itibaren ücretsiz olarak aynı web

adresinden halka açıldı. Ayrıca İnternet'i olmayan, sözü edilen bilgi sisteminden faydalanmak isteyen vatandaşlar, boş CD karşılığında Bilgi İşlem Başkanlığı'na müracaat etmeleri halinde bu bilgiler kendilerine ücretsiz veriliyor.

Başbakanlık Merkez Teşkilatı Birimleri, devlet bakanlıklarının özel kalem müdürlükleri ve makam sekreteriyelerinde kullanılmak üzere ihtiyaç duyulan proje ve programların analiz, tasarım, kodlama, entegrasyon, dokümantasyon vb. safhalarından geçerek, ilgili birim ihtiyaçlarına en uygun yapıda hazırlanmaları, kullanıcı hizmetlerine açılmaları ve hizmet sürekliliğinin sağlanması iş ve işlemleri yapılıyor. Kurum çalışanlarına düzenli aralıklarla ve ihtiyaçlar doğrultusunda, değişik seviyelerde bilgisayar eğitimleri veriliyor.

Bilgi İşlem Başkanlığı "e-Kurum" oluşması için önemli bir çalışma başlattı. İnternet sunumu imkânı olmayan 20'ye yakın kamu kurumuna İnternet (web, e-mail, DNS) hizmetleri veren Başkanlık, Yargıtay, Tapu-Kadastro, Kredi-Yurtlar Kurumu, Özürlüler İdaresi, SYDTF, Sivil Savunma Genel Müdürlüğü, Samsun ve Gazi Antep Valiliği gibi 10'a yakın kuruluşa da e-Devlet oluşumunu hızlandırmak amacıyla web, e-mail, DNS hizmetleri sunuyor.

- Başbakanlık İletişim Merkezi (BİMER) uygulaması hakkında da bilgi alabilir miyiz?

Merkez, Başbakanlık Merkez Teşkilatının bilişim teknolojileri ihtiyacını karşılamak; daha etkin ve verimli iş, belge, bilgi akış düzeni önermek ve buna yönelik hizmetleri sunmak; ilgili yurtiçi ve yurtdışı kaynaklardan sağlanan bilgileri, değerlendirip makama hızlı, etkin ve özet bilgi akışını temin etmek ile bilgi derleme ve bunların bilişim sistemlerinde

değerlendirilmesi konularında ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmayı amaçlıyor.

Başbakanlık İletişim Merkezi (BİMER)-Doğrudan Başbakanlık projesi, bilişim ve iletişim teknolojileri kullanılarak hayata geçirilen bir halkla ilişkiler uygulaması. 20 Ocak 2006 tarih ve 26055 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2006/3 sayılı Genelge ile hizmete girdi. BİMER ile oluşturulan sistem sayesinde vatandaş ile devlet arasındaki iletişim kanallarının tümü açık tutularak müracaatların her zaman ve her yerden yapılabilmesi yanı sıra, müracaatlara cevapların da hızlı, etkin ve daha ekonomik bir şekilde verilebilmesine imkân sağlandı.

Bu düzenlemeyle, vatandaş-devlet arasındaki iletişim kanallarının tümü açık tutularak müracaatların her zaman ve her yerden yapılabilmesinin yanı sıra; müracaatlara hızlı, etkin ve daha ekonomik bir şekilde cevap verilebiliyor. BİMER uygulaması bir yazılım ile web üzerinden yapıldığı için yurtdışının en ucra köşesinden yapılan müracaatın ve bu müracaatta ilişkin yapılan işlemlerin Başbakanlıktan koordine edilerek izlenebilmesi de mümkün.

BİMER’e 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu, 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun, Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik

Yapılması Hakkında Kanun ile İnsan Hakları İhlallerine ilişkin müracaatlar da yapılabilir.

BİMER’e şahsen ulaşılabilceği gibi ALO 150, telefon, İnternet, faks ve mektup ile de ulaşılabilir. BİMER’e başvuruda bulunan vatandaşlar, müracaatlarının durumunu www.basbakanlik.gov.tr adresindeki “Başbakanlığa istek ve şikâyetlerinizi bildirin” butonunu tıklayıp, BİMER sorgu ekranında başvuru tarih ve sayısını yazarak öğrenebiliyorlar. Ayrıca BİMER’e bimer@basbakanlik.gov.tr e-posta adresinden de ulaşılabilir.

-Proje kapsamında kaç kaymakamlık, valilik ve bakanlıkta “Halkla İlişkiler Müracaat Bürosu” kuruldu? “ALO 150” hattını yanıtlamak üzere nerelerde çağrı merkezleri oluşturuldu?

Türkiye genelinde 81 ilde 32 bin kullanıcı ile dev bir iletişim ağı oluşturuldu. BİMER uygulaması kapsamında kaymakamlık, valilik ve bakanlıkların tümünde “Halkla İlişkiler Müracaat Büroları” kuruldu. “ALO 150” hattını cevaplamak üzere valiliklerimizde çağrı merkezleri bulunuyor. “ALO 150” numarası herhangi bir ilimizden arandığında o ilin valiliğindeki halkla ilişkiler görevlisi telefonu açıyor. Önündeki bilgisayarda Başbakanlık web sayfası üzerinden telefonla arayan vatandaşın kişisel

bilgileri ile müracaatının konusu ve detaylarını kayıt ediyor. Müracaat eden vatandaşın sistem tarafından otomatik bir kayıt numarası veriliyor. Bu numara ile Başbakanlık web sitesinden veya ALO 150 numarası aranarak müracaatın aşamaları takip edilebiliyor. Daha sonra kayıt altına alınan bu müracaat, valilikteki yetkili tarafından kaymakamlık, il müdürlüğü veya bölge müdürlüğüne sistem üzerinden gönderiliyor.

Gönderilen müracaat, kaymakamlık, il müdürlüğü veya bölge müdürlüğü tarafından sonuçlandırılıp müracaat sahibine cevap veriliyor. “ALO 150” numarasına yapılan müracaat herhangi bir bakanlığı veya başbakanlığı ilgilendiriyor ise, yine valilik tarafından halkla ilişkiler görevlileri aracılığı ile başbakanlık web sayfası kullanılarak sistem üzerinden başbakanlığa gönderiliyor.

Buradaki değerlendirme sonrasında müracaat bakanlık yetkilisi tarafından bakanlığın ilgili birimine yine sistem üzerinden gönderiliyor ve müracaat ilgili birim aracılığıyla cevaplandırılıp vatandaşın da cevap veriliyor. Ayrıca, verilen cevaba ilişkin detaylar sisteme kaydediliyor. Bu sayede yerel düzeyde çözülebilecek müracaatlar bakanlık ve başbakanlığa gelmeden

cevaplandırılıyor. Böylece zaman ve ekonomik olarak tasarruf ediliyor.

-BİMER projesi kapsamında yıllar itibarıyla ne kadar başvuru gerçekleştirildi?

BİMER’e Şubat-Aralık 2006 tarihleri arasında 172.470; Ocak-Aralık 2007 tarihleri arasında 208.899; Ocak-Aralık 2008 tarihleri arasında 217.859; Ocak-Aralık 2009 tarihleri arasında 384.852; Ocak-16.09.2010 tarihleri arasında 419.613 başvuru yapıldı. Şubat 2006 tarihinden bugüne toplam 1.403.693 başvuru gerçekleştirildi.

-Proje Başbakanlığın hangi hizmetlerinde ne gibi avantajlar (zaman, maliyet ve iş gücü açısından) sağladı?

BİMER projesi, Şubat 2006 tarihinden bugüne kadar yaklaşık 1 milyon TL tasarruf sağladı. Bu kapsamda, Başbakanlıktan en alt idari birime kadar tüm kamu kurum ve kuruluşlarına hız ve etkinlik kazandırıldı, ortalama 30 gün olan işlem süreci bir güne indirildi.

Hacker'lar nükleer santral patlatır mı?

İran'da bulunan Bushehr Nükleer Santrali'ne worm saldırısı yapıldı

Eylem CÜLCÜLOĞLU
eylemc@gmail.com

Geçtiğimiz hafta güvenlik dünyası büyük bir haberle sarsıldı. Stuxnet adlı bir worm İran'daki Bushehr nükleer santralindeki bilgisayarlara sızdı! Konu nükleer santral olunca bütün haber ajansları bu haberi dünyaya hızlı bir şekilde duyurdular. Sonuçta bu basit bir virüs sorunu değildi. İran'da bulunan bir nükleer santralden bahsediliyordu. Her şeyden ötesi Stuxnet herhangi bir worm değildi. Stuxnet sıradan worm'ların aksine sadece bilgisayarlara ele geçirmiyor, Siemens'in endüstriyel kontrol yazılımı olan SCADA'ya girebiliyordu! İran'lı yetkililer hemen bir açıklama yaptılar ve worm'un sadece santraldeki bilgisayarlara girdiğini ve herhangi bir zarara yol açmadığını belirttiler. Dünya belki de olası büyük bir faciayı ucuz atlattı.

Hollywood filmi değil!

Bu örnek siber tehditlerin günümüzde ulaştığı noktayı gösteriyor. Eskiden ekranda muzip yazılar çıkartan basit virüsler artık yok. Artık endüstriyel kontrol sistemlerine bile sızabilen çok tehlikeli virüsler, worm'lar ve truva atlarından bahsediyoruz. Mafya bağlantılı virüs saldırıları, ülkeler arası casusluk için kullanılan virüsler artık sadece Hollywood filmlerinde yok.

Otomasyonun girmedığı hiçbir alan kalmadı neredeyse. Tüm sistemler bir endüstriyel kontrol yazımlı ile çalışıyor. Askeri füze rampalarından, nükleer santrallere, trafik kontrol sistemlerine kadar her şeyin arkasında bilgisayarlar var.

Bu bilgisayarların güvenliği ise tam bir soru işareti.

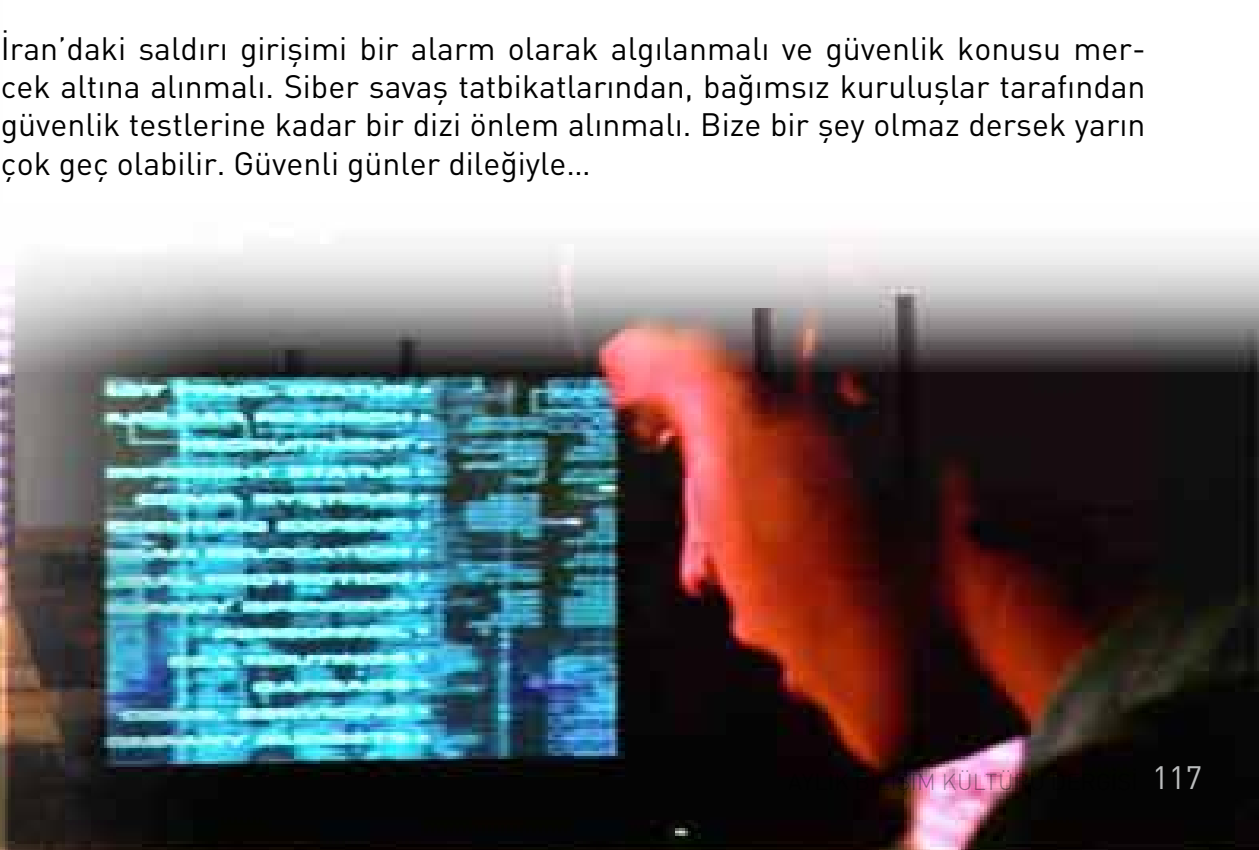
Çoğu yerde bu bilgisayarlar normal ağlara bağlı değiller ama bazı kuruluşlar ise maliyet avantajı nedeniyle ağ bağlantılarını internet üzerinden yapabiliyorlar.

Veya İran örneğinde olduğu gibi hem yerel ağa hem de internete bağlı PC'ler bulunabiliyor. Düşünün bir nükleer santral hacker'lar tarafından ele geçirilse neler olabilir. Trafik kontrol sistemlerine biri sızsa ve şehirdeki tüm kırmızı ışıkları yeşile çevirse... Ya da birisi hava kontrol sistemine girse ve tüm radarları iptal etse... İnsan düşünmek bile istemiyor. Ama bunlar olası. Hatta yakın ve açık bir tehdit. İran'daki saldırı girişimi bunun en güzel örneği.

Şifreler post-it'lerde

Stratejik önem taşıyan sistemlerde güvenliğin bir an önce elden geçirilmesi gerek. Özellikle ülkemiz bu konuda çok büyük bir risk taşıyor. Devlet dairelerinde bilgisayar şifrelerinin monitörlerin üzerine yazıldığı bir ülkede yaşıyoruz. Hangi stratejik sistemde nasıl bir güvenlik altyapısı kullanılıyor, devlette siber güvenlik koordinasyonu nasıl sağlanıyor, bunların bilinmesi gerekli. Bunun yanda risk sadece devlete ait yerler için değil. Özel sektörün elinde de çok stratejik sistemler var. Örneğin birçok elektrik santrali özel şirketler tarafından işletiliyor.

İran'daki saldırı girişimi bir alarm olarak algılanmalı ve güvenlik konusu mercek altına alınmalı. Siber savaş tatbikatlarından, bağımsız kuruluşlar tarafından güvenlik testlerine kadar bir dizi önlem alınmalı. Bize bir şey olmaz dersek yarın çok geç olabilir. Güvenli günler dileğiyle...

Bilgi Kirliliği

Günümüzde bilgiler artık her yerde. Eskiden bilgiye ulaşmak bir uğraş ve zaman gerektirken günümüzde artık bilgiye ulaşım normal bir eylem haline gelmiştir. Bu kadar çok bilgi ve bilgi üretiminin olduğu ortamda var olan bilgilerin doğruluğunu kanıtlamak ise çok daha zor bir süreçtir. Eskiden bilgiye ulaşmak zordu şimdi ise bilginin doğruluğunu kanıtlamak zor.

Bilinçli bir şekilde ya da bilinçsizce bilgi kirliliği yaratılıyor. Bilgi çağında yaşadığımız halde “doğru bilgi”ye olan ilgi de giderek azalıyor. Doğru bilgiye değer vermenin ve bilginin peşinden koşmanın gereksiz ve anlamsız olduğunu düşünenler de yok değil. Ne yazık ki artık sosyal insanım diyenler bol miktarda doğruluğundan tam emin olmadıkları bilgileri biriktirip başkaları ile paylaşmanın doğruluğuna inanıyorlar. İşte bu noktada tanımını yapmaya çalıştığım Bilgi Kirliliği aslında hem yaşamımızı hemde algıladığımız dünyayı tehdit etmektedir. Bilgi çağı dediğimiz bu çağın en önemli kötülüğü sanırım oluşturduğu bilgi kirliliğidir. Çünkü var olan yanlış bir bilginin var olan bilgi kaynaklarında sıkça tekrarlanması o bilginin bir süre sonra doğruymuş gibi insanların algılanmasına neden olunabilir.

İnternetteki bilgi arama motorlarında aradığımız doğru bilgiyi bulabilmek için artık daha çok çaba sarf etmemiz gerekiyor. Üniversite son sınıf öğrencisi olarak bende dahil olmak üzere bir sürü arkadaşım bir konu hakkında yaptığımız araştırmalarda bir çok tutarsız bilgilerle karşılaşyoruz. Elimizdeki bu tutarsız bilgileri doğrulamak ve bilgi tarlasından taze ve düzgün bilgiyi ayıklamak çok daha zor oluyor. Bir konu hakkında bir araştırma yapmak istediğimizde araştırma alanından çok daha farklı alanlara yönelmemiz mümkün olabiliyor. Örneğin “Yurt dışında eğitim” ile ilgili araştırma yapmak isterken kendinizi cep telefonu satış sitesinde veya sinema yorum siteleri

inde bulabiliyorsunuz. Yani Ankara’ya gideyim derken kendinizi Muğla’da buluyorsunuz. Bu teknolojiler üzerinden para kazananlar bizi kendi sitelerine, dükkanlarına veya kütüphanelerine çekmek için sürekli bir şeyler geliştiriyorlar ve adeta paçamızdan kolumuzdan çekiştiren birileri var gibi hissediyoruz. Öte yandan bilinçli olarak veya bilmeden yanlış bilgiler internetten hızla yayılıyor ve gerçek bilgiyi gölgeleyebiliyor. Sanki bir yardım çağrısıymış gibi veya milli duygularınızla oynayan metinler mail kutularından başka mail kutularına son sürat yayılıyor.

Gelelim bilginin bu hızlı ve mekândan bağımsız paylaşılmasının gelişime ve eğitime katkılarına. Bilgiye evinizden veya ofisinizden çıkmadan ulaşabiliyorsunuz. Artık her yer bir okul. Bir şeyi öğrenmek istediğinizde önünüzde sınırsız bir uzay var. Dünyanın tüm kütüphanelerine ulaşmak internet sayesinde artık çok kolay. Sizinle aynı konuları merak eden insanlarla mail, forumlar veya chat odalarında anında haberleşip işbirlikleri yapabiliyorsunuz. e-learning diye tabir edilen sanal öğrenme sistemleri ile sanal ortamda etkileşimli dersler de verilebiliyor. Herkesin katkıda bulunduğu,

birer paragraf yazdığı ve birilerinin de bu bilgiyi doğrulayarak destek olduğu yanlışları düzelttiği devasa açık ansiklopedilerde var.

Bu durumda bizleri bekleyen en büyük tehlike öğrendiğimiz bilginin gücünün neleri etkileyeceğinin farkına varmaktır. Yanlış bilgi ile kendimizi zor durumda bırakabileceğimiz gibi doğruluğu kesin bilgiler ile kendimizi daha da değerli kılabiliriz. Çevre kirliliği ve onun azaltılmasında nasıl ki her insan sorumlu ise Bilgi kirliliği ve onun doğruluğunda da her insan sorumludur.

Sertaç Biroğul

Ahmet Yesevi Üniversitesi
Yönetim Bilişim Sistemleri
sertac.birogul@gmail.com

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri'nde (Teknokent/Teknopark) destek ve muafiyet uygulamaları

Yasal Dayanaklar:

a) 4691 Sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu:
Kabul Tarihi : 26.6.2001
Kanun No. 4691

Amaç

MADDE 1- Bu Kanunun amacı, üniversiteler, araştırma kurum ve kuruluşları ile üretim sektörlerinin işbirliği sağlanarak, ülke sanayiinin uluslararası rekabet edebilir ve ihracata yönelik bir yapıya kavuşturulması maksadıyla teknolojik bilgi üretmek, üründe ve üretim yöntemlerinde yenilik geliştirmek, ürün kalitesini veya standardını yükseltmek, verimliliği artırmak, üretim maliyetlerini düşürmek, teknolojik bilgiyi ticarileştirmek,

teknoloji yoğun üretim ve girişimciliği desteklemek, küçük ve orta ölçekli işletmelerin yeni ve ileri teknolojilere uyumunu sağlamak, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun kararları da dikkate alınarak teknoloji yoğun alanlarda yatırım olanakları yaratmak, araştırmacı ve vasıflı kişilere iş imkânı yaratmak, teknoloji transferine yardımcı olmak ve yüksek/ileri teknoloji sağlayacak yabancı sermayenin ülkeye girişini hızlandıracak teknolojik altyapıyı sağlamaktır.

Kapsam

MADDE 2- Bu Kanun, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri'nin kuruluşunu, işleyişini, yönetim ve denetimini ve bunlarla ilgili kişi ve kuruluşların görev, yetki ve sorumluluklarını kapsar.

Tanımlar

MADDE 3 - Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Bakanlık: Sanayi ve Ticaret Bakanlığını,
b) Teknoloji Geliştirme Bölgesi (Bölge): Yüksek/ileri teknoloji kullanan ya da yeni teknolojilere yönelik firmaların, belirli bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü ya da AR-GE merkez veya enstitüsünün olanaklarından yararlanarak teknoloji veya yazılım ürettikleri/geliştirdikleri, teknolojik bir buluşu ticari bir ürün, yöntem veya hizmet haline dönüştürmek için faaliyet gösterdikleri ve bu yolla bölgenin kalkınmasına katkıda bulundukları, aynı üniversite, yüksek teknoloji enstitüsü ya da AR-GE merkez veya enstitüsü alanı içinde veya yakınında; akademik, ekonomik ve sosyal yapının bütünleştiği siteyi veya bu özelliklere sahip teknoparkı,

Nurettin Aktepe
Hacettepe Teknokent A.Ş.

```
// MSC_VER > 100
#include <AFXWIN_H>
#ifndef _AFXWIN_H
#error include 'afxwin.h' before including this file
#endif
#include "resource.h"
// CDMotionApp:
// See DMotion.cpp for the implementation of the class
//
class CDMotionApp : public CWinApp
{
public:
    CDMotionApp();
    // Overrides
    // ClassWizard generated virtual function overrides
    //{{AFX_VIRTUAL(CDMotionApp)
public:
    virtual BOOL InitInstance();
    //{{AFX_VIRTUAL
// Implementation
//{{AFX_MSG(CDMotionApp)
afx_msg void OnAppAbout();
// NOTE - the ClassWizard will add and remove
// member functions here.  Do not delete what you
// see in this file.  It is only a starting point.
```


- c) Araştırma ve Geliştirme (AR-GE): Bilim ve teknolojinin gelişmesini sağlayacak yeni bilgileri elde etmek veya mevcut bilgilerle yeni malzeme, ürün ve araçlar üretmek, yazılım üre-timi dahil olmak üzere yeni sistem, süreç ve hizmetler oluşturmak veya mevcut olanları geliştirmek amacı ile yapılan düzenli çalışmaları,
- d) AR-GE Merkez veya Enstitüleri: Kamuya ait, yetişmiş nitelikli insan gücü ile günün modern teknolojilerine dayalı makine, donanım ve yazılımı içinde bulunduran, teknoloji ve ürün geliştirilmesine yönelik AR-GE faaliyetlerinin yapıldığı mekânları,
- e) Üretim Birimleri: Bölge içerisinde bu Kanunun amacına uygun olarak faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişilerce kurulan veya kullanılan, yeni ve yüksek teknolojilere dayalı ve çevreye zarar vermeyen üretim birimlerini,
- f) Girişimci: Bölgedeki hizmet ve imkânlardan yararlanmak isteyen veya yararlanmakta olan gerçek ve tüzel kişileri,
- g) Yenilik: Bir fikri; satılabilir, yeni ya da geliştirilmiş bir ürün ya da mal ve hizmet üretiminde kullanılan yeni ya da geliştirilmiş bir yöntem haline dönüştürmeyi,
- h) Üründe Yenilik: Teknolojik açıdan yeni ürün, önceki ürün kuşağıyla karşılaştırıldığında

malzemesi, parçaları ve yerine getirdiği işlevler açısından öze ilişkin, teknolojik farklar gösteren bir ürünü,

ı) Üretim Yöntemlerinde Yenilik: Geleneksel üretim tesislerinde üretilmeyen, yeni ya da geliştirilmiş ürünlerin üretilmesinde veya halen üretilmekte olan ürünlerin yeni tekniklerle üretilmesinde kullanılan yöntemi,

ii) Üniversite: Mühendislik ve temel bilimler dallarında yapılanmasını gerek insan gücü ve teknik donanım olarak tamamlamış ve gerekse doktora öğrencisi seviyesinde yeterli araştırma elemanı olduğu Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanan üniversiteleri,

j) Kurucu Heyet: Bölgenin içinde veya bulunduğu ilde yer alan en az bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü ya da kamu AR-GE merkez veya enstitüsü ve diğer kuruluş temsilcilerinden oluşan heyeti,

k) Yönetici Şirket: Bu Kanuna uygun ve anonim şirket olarak kurulan, Bölgenin yönetimi ve işletmesinden sorumlu şirketi,

l) Yazılım: Bir bilgisayar, iletişim cihazı veya bilgi teknolojilerine dayalı bir diğer cihazın çalışmasını ve kendisine verilen verilerle ilgili gereken işlemleri yapmasını sağlayan komutlar dizisinin veya programların ve bunların kod listesini, işletim ve kullanım kılavuzlarını da içeren belgelerin ve hizmetlerin tümünü ifade eder.

Kuruluş

MADDE 4- Bölge ile ilgili başvurular Kurucu Heyet tarafından yapılır. Bölge başvurularını değerlendirilmek üzere Bakanlık Sanayi Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürünün başkanlığında Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığı, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu Başkanlığı, Türkiye Odalar

ve Borsalar Birliği ve Bakanlık tarafından belirlenecek teknoloji konusunda faaliyet gösteren bir özel kuruluştan birer temsilcinin katılımı ile Değerlendirme Kurulu kurulmuştur. Bölgeler, Değerlendirme Kurulunun uygun görüşü ve Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile tespit edilir ve Resmi Gazetede yayımlanır. Bölgelerdeki plânlama sürecinde imar plânları ve değişiklikleri, parselasyon plânları ve değişiklikleri çıkacak yönetmeliğe uygun olarak Bölgenin yönetici şirketince hazırlanır ve Bakanlık tarafından onaylanarak yürürlüğe girer. Kesinleşen imar plânları ilgili kurumlara bilgi için gönderilir. Arazi kullanımı, yapı ve tesislerin projelendirilmesi, inşası ve kullanımıyla ilgili ruhsat ve izinler yönetici şirket tarafından verilir ve denetlenir. Arazi temini, plânlama ve projelendirme, alt yapı ve üst yapının inşası ile ilgili harcamalar yönetici şirkete aittir. Bölgelerde ihtiyaç duyulacak araziler 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre sağlanabilir. Bölge alanları içinde yer alan üniversite arazileri, bu üniversitelerin uygun görüp izin vermeleri durumunda, mülkiyeti ilgili üniversitede kalmak kaydıyla Bölgeyi kuracak yönetici şirkete tahsis edilebilir. Bu durum kamu kurum ve kuruluşlarına ait araziler için de geçerlidir. Bölge kurulması için öngörülen alanda veya Bölgenin bulunduğu ilin sınırları içinde üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü veya AR-GE merkez veya enstitüsünün bulunması ve yörede yeterli AR-GE ve sanayi potansiyelinin olması şartı aranır. AR-GE ve sanayi potansiyelinin yeterliliği konusundaki kriterler yönetmelik ile belirlenir. Bölge olarak belirlenen araziler hiçbir şekilde başka amaçlarla kullanılamaz.

Yönetici şirket

MADDE 5- Bölgenin yönetimi ve işletmesinden sorumlu yönetici şirketin kurucuları arasında, Bölgenin içinde veya bulunduğu ilde yer alan en az bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü

ya da kamu AR-GE merkez veya enstitüsü bulunur. Bu kurum ve kuruluşlar, şirketleri ve/veya vakıf işletmeleri ile de yönetici şirkete katılabilirler.

Yönetici şirkete ayrıca, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine bağlı odalar ve borsalar, yerel yönetimler, bankalar ve finansman kurumları, yerli ve yabancı özel hukuk tüzel kişileri, AR-GE ve teknoloji geliştirme ile ilgili vakıf ve dernekler, ilgili kamu kuruluşları, ihracatçı birlikleri kurucu ya da sonradan ortak olarak iştirak edebilirler. Yabancı özel hukuk tüzel kişileri 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde gerekli izinleri almak kaydıyla yönetici şirkete iştirak edebilirler.

Yönetici şirket; Bölgenin kuruluş aşamasında plânlama ve projelendirmenin yapılması, gerekli alt yapı ve üst yapı hizmetleri ile Bölge için gerekli her türlü hizmetlerin yürütülmesi, Bölgenin bu Kanun ve ilgili yönetmeliklerde gösterilen amaca uygun olarak yönetilmesi, girişimcilerin ve üçüncü şahısların buna aykırı davranışlarının önlenmesi ve gerekli önlemlerin

alınması ile yükümlüdür.

Yönetici şirket, kamu yararı gerekçesi ile adına kamulaştırma yapan veya yaptıran bir özel hukuk tüzel kişiliğidir. Kamu yararı kararı, yönetici şirketin başvurusu üzerine Bakanlıkça verilir.

Bakanlık, Bölgede bu Kanunda belirtilen amacın dışında faaliyet gösteren yönetici şirketi uyarır ve belirli bir süre vererek Bölgenin istenen amaca uygun faaliyete geçirilmesini ister. Bu sürenin sonunda, yönetici şirketin, amacın gerçekleştirilmesinde yeterli olmayacağının anlaşılması durumunda Bakanlık görevli mahkemeye başvurarak yönetici şirketin faaliyetinin durdurulmasını veya feshini isteyebilir.

Yönetici şirketin feshi halinde, şirket ve yöneticileri hak ve yükümlülükleri ile sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla, Bakanlık, yönetici şirketin mülkiyetinde olan Bölgeye ait araziye ve üzerindeki taşınmazları kamulaştırır ve Bölgenin yönetimini başka bir yönetici şirkete verebilir.

Denetim

MADDE 6- Bölgedeki yönetici şirket ve girişimcilerin faaliyet ve uygulamaları Bakanlık tarafından denetlenir.

Personel

MADDE 7- Yönetici şirkette ve Bölgede yer alan faaliyetlerde yürürlükteki iş ve çalışma mevzuatına göre personel istihdam edilir. Bu Bölgelerde 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yabancı uyruklu yönetici ve vasıflı AR-GE personeli çalıştırılabilir.

Kamu kurum ve kuruluşları ile üniversite personelinden Bölgede yer alan faaliyetlerde araştırmacı personel olarak hizmetine ihtiyaç duyulanlar, çalıştıkları kuruluşların izni ile sürekliveyayarı zamanlı olarak çalıştırılabilirler. Yarı zamanlı görev alan öğretim üyesi, öğretim görevlisi, araştırma görevlisi ve uzmanların bu hizmetleri karşılığı elde edecekleri gelirler, üniversite döner sermaye kapsamı dışında tutulur.

Sürekli olarak istihdam edilecek personele kurumlarınca aylıksız izin verilir ve kadroları ile ilişkileri devam eder. Bunlardan 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa tâbi personelin burada geçirdikleri süreler için emeklilik hakları 5434 sayılı Kanunun 31 inci maddesi hükümlerine uyulmak kaydıyla saklı kalır. 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 36 ncı maddesinin bu maddede yer alan düzenlemelere aykırı hükümleri uygulanmaz. Öğretim elemanları 2547 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinde öngörülen yurt içinde ve yurt dışında geçici görevlendirme esaslarına göre yapacakları çalışmaları Üniversite Yönetim Kurulunun izni ile Bölgedeki kuruluşlarda yapabilirler. Aylıklı izinli olarak Bölgede

```
// MSC_VER > 100
#include <AFXWIN_H>
//error include "afxwin.h"
//endif
#include "resource.h"
// CDMotionApp:
// See DMotion.cpp for the implementation of the class
class CDMotionApp : public CWinApp
{
public:
    CDMotionApp();
// Overrides
// ClassWizard generated virtual function overrides
//[[AFX_VIRTUAL(CDMotionApp)
public:
    virtual BOOL InitInstance();
//[[AFX_VIRTUAL
// Implementation
//[[AFX_MSG(CDMotionApp)
afx_msg void OnPaint();
// NOTE: In the implementation of the OnPaint() function, replace the following line with your own drawing code.
```


görevlendirilen öğretim üyelerinin Bölgede elde edecekleri gelirler üniversite döner sermaye kapsamı dışında tutulur. Ayrıca, öğretim elemanları Üniversite Yönetim Kurulunun izni ile yaptıkları araştırmaların sonuçlarını ticarileştirmek amacı ile bu bölgelerde şirket kurabilir, kurulu bir şirkete ortak olabilir ve/veya bu şirketlerin yönetiminde görev alabilirler.

Destek ve muafiyetler

MADDE 8- Bölgelerin kurulması için gerekli arazi temini, altyapı ve idare binası inşası ile ilgili giderlerin yönetici şirketlerce karşılanamayan kısmı yardım amacıyla Bakanlık bütçesine konulan ödenekle sınırlı olmak üzere karşılanabilir.

Yönetici şirket, bu Kanunun uygulanması ile ilgili işlemlerde her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır. Atık su arıtma tesisi işleten

Bölgelerden, belediyelerce atık su bedeli alınmaz.

Bölgede yer alan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, münhasıran bu Bölgedeki yazılım ve AR-GE'ye dayalı üretim faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları, faaliyete geçilmesinden itibaren beş yıl süre ile gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır. Bakanlar Kurulu, seçilen, hedef alınan, belirli teknolojik alanlar ve ürünler için on yıla kadar süreyi uzatabilir.

Bölgede çalışan araştırmacı, yazılımcı ve AR-GE personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri, Bölgenin kuruluş tarihinden itibaren on yıl süre ile her türlü vergiden istisnadır.

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerince bu bölgelerde AR-GE faaliyetlerinde bulunan

kişi, kurum veya kuruluşlara makbuz karşılığı sponsor olarak yapılan bağış ve yardımlar toplamı 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin (2) numaralı bendi ile 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 14 üncü maddesinin (6) numaralı bendinde belirtilen oran ve esaslar dahilinde indirimine tâbi tutulur.

Yönetmelikler

MADDE 9- Değerlendirme Kurulunun çalışmalarına, Bölgelerin yer seçimine, yapılabilirlik raporlarının hazırlanış kriterlerine, kuruluşuna, işletilmesine, arazi kullanımına, Bölgede yer alacak faaliyetler ve bunlarla ilgili koşullara ilişkin usul ve esaslar, Bölgelerin kurulması için Bakanlık bütçesine konulan ödeneğin kullanım esasları ile bu Kanunun uygulanmasına dair diğer hususlar Bakanlık tarafından, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde hazırlanacak yönetmeliklerle düzenlenir.

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 10- Bu Kanun kapsamı Bölgelerdeki faaliyetlerde; 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu, 832 sayılı Sayıştay Kanunu ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz.

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce kuruluşu Bakanlıkça onaylanmış teknoparklar, bu Kanun hükümlerine uymak kaydıyla, bu Kanunun yürürlüğe girmesiyle Bölge olarak kabul edilir ve Kanunun sağladığı tüm muafiyet ve desteklerden istifade ederler.

Yürürlük

MADDE 11 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

b) Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun:

Kanun No: 5035

Kabul Tarihi: 25.12.2003

Madde 11- 3065 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 20- 1. 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununa göre teknoloji geliştirme bölgesinde faaliyette bulunan girişimcilerin kazançlarının gelir veya kurumlar vergisinden istisna bulunduğu süre içinde münhasıran bu bölgelerde ürettikleri ve sistem yönetimi, veri yönetimi, iş uygulamaları, sektörel, internet, mobil ve askeri komuta kontrol uygulama yazılımı şeklindeki teslim ve hizmetleri katma değer vergisinden müstesnadır.

Maliye Bakanlığı; program ve lisans türleri itibarıyla istisnadan yararlanılacak bedele ilişkin olarak asgari sınır belirlemeye, istisna uygulanacak yazılım programlarını tanımlamaya ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye yetkilidir.

MADDE 44- 26.6.2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2- Yönetici şirketlerin bu Kanun uygulaması kapsamında elde ettikleri kazançlar ile bölgede faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, münhasıran bu bölgedeki yazılım ve AR-GE faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları 31.12.2013 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden müstesnadır.

Bölgede çalışan araştırmacı, yazılımcı ve AR-GE personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri 31.12.2013 tarihine kadar her türlü vergiden müstesnadır. Yönetici şirket, ücreti gelir vergisi istisnasından yararlanan kişilerin bölgede fiilen çalışıp çalışmadığını denetler. Bölgede fiilen çalışmayanlara istisna uygulandığının tespit edilmesi halinde, ziyana uğratılan vergi ve buna ilişkin cezalardan yönetici şirket de ayrıca sorumludur.”

c) Katma Değer Vergisi Kanunu:

Kanun No: 3065

GEÇİCİ MADDE 20- (5035 sayılı kanunla)

1. 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununa göre teknoloji geliştirme bölgesinde faaliyette bulunan girişimcilerin kazançlarının gelir veya kurumlar vergisinden istisna bulunduğu süre içinde münhasıran bu bölgelerde ürettikleri ve sistem yönetimi, veri yönetimi, iş uygulamaları, sektörel, internet, mobil ve askeri komuta kontrol uygulama yazılımı şeklindeki teslim ve hizmetleri katma değer vergisinden müstesnadır.

Maliye Bakanlığı; program ve lisans türleri itibarıyla istisnadan yararlanılacak bedele ilişkin olarak asgari sınır belirlemeye, istisna uygulanacak yazılım programlarını tanımlamaya ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye yetkilidir.

2. Bu Kanunun yayımı tarihine kadar gerçekleşen ve hem tam istisna hem kısmi istisna kapsamına giren işlemlere ilişkin olarak yüklenilen vergiler Katma Değer Vergisi Kanununun 32 nci maddesine göre iade edilir.

3. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlayan

inşaat taahhüt işlerinde Katma Değer Vergisi Kanununun 16 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasının bu Kanunla değiştirilmeden önceki (c) bendi hükmü uygulanır.

4. 2003 takvim yılında gerçekleştirilen indirimli orana tâbi işlemlerle ilgili iade taleplerinde, Katma Değer Vergisi Kanununun 29 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrasının bu Kanunla değiştirilmeden önceki hükmüne göre işlem yapılır.

d) Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun:

Kanun No. 5746

Kabul Tarihi: 28/2/2008

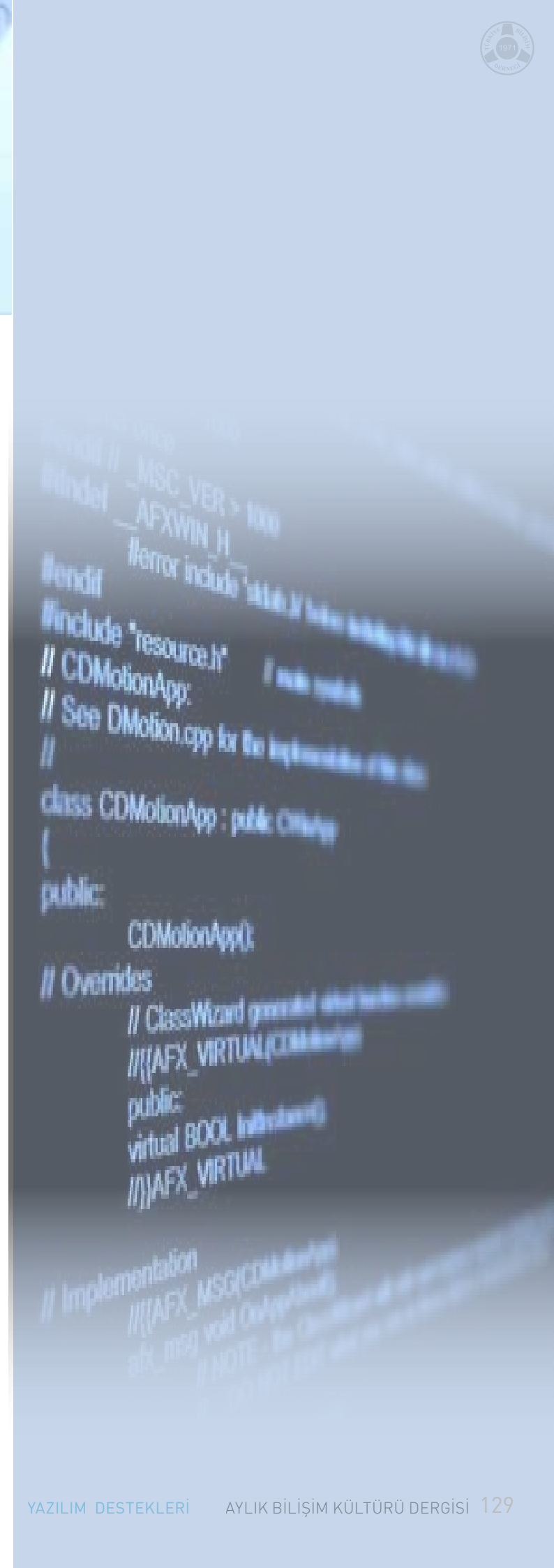
Resmî Gazete: 12 Mart 2008

İndirim, istisna, destek ve teşvik unsurları

MADDE 3-

(3) Sigorta primi desteği: Kamu personeli hariç olmak üzere teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projeleri ile rekabet öncesi işbirliği projelerinde ve teknogirişim sermaye desteklerinden yararlanan işletmelerde çalışan Ar-Ge ve destek personeli ile 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2'nci maddesi uyarınca ücreti gelir vergisinden istisna olan personelin; bu çalışmaları karşılığında elde ettikleri ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin yarısı, her bir çalışan için beş yıl süreyle Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.

(Kaynak: Sanayi ve Ticaret Bakanlığı verileri)

KENTİN GELECEĞİ BİLİŞİMDE

Yarış yeniden başladı

İstanbul bu sene 2010 Avrupa Kültür Başkenti olmasını kutluyor. İstanbul'un Avrupa Kültür Başkenti seçilmiş olması bizi gururlandırdığı gibi bize bazı sorumluluklarda yüklüyor. Kültür-sanatın geliştirilmesi, kültürel mirasın korunması, kentsel uygulamalarla yaşadığımız kentlerin daha uygar bir şehir olması ve kent kültürün yaygınlaştırılması başlıca sorumluluklarımızdır. Bütün bunların hepsini birden başarmanın en etkin yolu, teknolojiyi ve bilişimi doğru ve akılcı kullanmayla olabilir.

Bildiğiniz gibi geçmişin olmayanın geleceği de olamaz. Bu yüzden geçmişimizle, geleceğimizi köprüler kurarak sıkıca bağlamalıyız. Bu köprülerin uzun süreli olabilmesi için temeli bilişim temelli olmalıdır. Geçmişin güzelliklerini geleceğin fırsatlarıyla yoğurmalı ve hep daha iyisini başarabilmeliyiz. Hala Beyoğlu'nda Trancya , Bogaziçi'de Vapura binebiliyorsunuz ama bilet veya jeton değil akbil kullanıyorsunuz. Yakın bir zamanda İstanbul Boğazını üstten olduğu gibi alttında müthiş mühendislik ve teknoloji harikası bir tünelle aşacağız. Tahmin ediyorum çoğunuz cep telefonları ve email olmadan önce nasıl arkadaşlarınızla iletişime geçtiğini, hatta bir araya gelmenin zorluklarını hatırlayamamaktır. Hepimiz geçmişin ara sıra özlemle ansa da teknolojinin bize sağladığı imkanlardan memnunuz ve daha fazlasını istiyoruz. Yani daha fazla e-Dönüşüm ihtiyacımız var ve inanıyoruz ki Kentin Geleceği Bilişimde.

Bu iki kavramdan yola çıkarak, 2009 yılında ilki gerçekleştirilen Bilişim Yıldızları e-Dönüşüm Yarışmasını, 2010 yılında Kentin Geleceği Bilişimde sloganıyla tekrarlamaya karar verdik.

Yarışmanın amacı yarışırken öğrenmek ve öğretmek, amaç birliği yaparak Türkiye'nin rekabet edebilirliğini artırmak, herkesi bu konuda bilinçlendirip cesaretlendirmek ve buradaki kazanımları etraflıca gösterebilmektir

Türkiye'nin her sahasında e-dönüşüm yapacağı yatırımı arttırması, ülkemize bilişimle kalkınma ve gelişmiş ülkeler düzeyine gelme yolunda büyük bir ivme kazandıracaktır. Bu noktada ülkenin en büyük bilişim STK'sı olarak üzerimize düşen sorumluluğun bilinciyle, Türkiye'yi bu anlamda cesaretlendirmeye, bilinçlendirmeye ve dolayısıyla Ulaştırma Bakanlığı'mızdan BTK'ya, diğer etkin bilişim STK'larından projede gönüllü çalışan birçok bilişim profesyoneline kadar ortak hedef birliği yarattığımıza inanıyoruz.

Yarışmaya başvurular 24 Ekim 2010 tarihine kadar devam edecek. 2 elemeli Jüri değerlendirmesi 20 Kasım 2010 tarihinde tamamlanacak, ancak halk oylaması ödül töreninden 1 gün öncesi, 19 Kasım 2010 tarihine kadar sürecek. 25 Kasım 2010 tarihinde ödüller töreni ile her biri Bilişim Yıldızı olan sahiplerini bulacak.

Yarışma ile ilgili her türlü bilgi ve başvurularınız için www.bilisimyildizlari.com adresini ziyaret edebilirsiniz.

Sami Dönmez
sami.donmez@attmail.com
TBD Yazılım Çalışma Grubu Başkanı

DTM'nin sağladığı yazılım destekleri

Bilindiği gibi, yazılım projelerini geliştirme konusunda çeşitli kuruluşlar tarafından sağlanan hibe yardım, kredi ve diğer destekleri bir bütün halinde bir araya getirmek ve bunları yine bilişim sektörünün hizmetine sunmak üzere geçen yıl, TBD bünyesinde Yazılım Destekleri Çalışma Grubu kurulmuştu.

Bu grubun faaliyeti olarak bir süredir söz konusu desteklere ilişkin yazılar, BİLİŞİM DERGİSİ'nde yayımlanıyor. Bu yazımızda Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın (DTM) sağladığı yazılım desteklerine yer veriyoruz. İki bölüm olarak yayınlanacağımız teşviklerin bu ilk bölümünde DTM'na bağlı Serbest Bölgelerin sağladığı destekleri aktaracağız.

Yazılım sektörüne sağladığı destekleri belirtmek üzere hazırlanan bu yazı, serbest bölgelerimizi kuruluş yasasında yapılan tüm değişiklikleri de kapsayacak şekilde anlatılmaktadır.

Özellikle yazılım sektöründe, önemli ölçüde istatistik bilgi eksikliği bulunmaktadır. Örneğin, ülkemizde sağlıklı bir yazılım envanteri bulunmamaktadır. Ülkemizde 'ne türde ve ne kadar yazılım üretildiği, yazılım ithalatı ve ihracatı değerlerimiz nedir?' tam bilinmemektedir.

Bu konuda İTERPRO zaman zaman birtakım araştırmalar yaparak, yazılım pazarının büyüklüğü hakkında bilgiler üretmeye çalışırdı. İTERPRO ilgili olabilecek kuruluş ve firmalardan yazılım ticareti bilgilerini toplar bunları değerlendirerek değişik kompozisyonlar halinde yayımlardı.

Firmalar da bu bilgileri İTERPRO'ya kendi takdiri ve değerlendirme ölçüleri çerçevesinde verirdi. Halen bu çalışmayı yürütüyor mu bilmiyorum ancak, yazılım sektörümüz açısından değerli olan bu bilgileri İTERPRO'dan öğrenirdik.

Yazılım ithalat ve ihracat bilgileri, dış ticaret istatistiklerinin arasında bulunmamaktadır. TÜİK ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'nca yayımlanan dış ticaretimize ilişkin raporlarda yazılım ithalatı – ihracatı bilgileri bulunmamaktadır.

Ancak, elimizde serbest bölgelerimizden yapılan yazılım ihracatı bilgileri bulunmaktadır. Bu değerlerin yazılım sektörü açısından kafa yoranların pek çoğu tarafından ilk defa görülmüş olacağını ve çoğumuzu sevindireceğini sanıyorum.

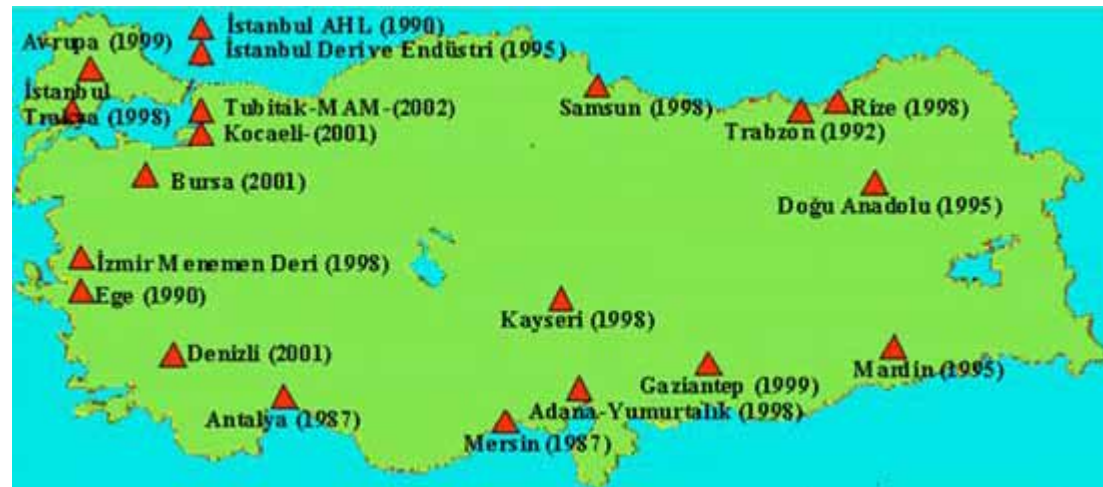
Serbest bölge tanımı

Ülkemiz sınırları içinde olmakla beraber; gümrük hattı dışında sayılan, yürürlükte bulunan ticari, mali ve iktisadi alanlara ilişkin hukuki ve idari düzenlemelerin uygulanmadığı veya kısmen uygulandığı sınai ve ticari faaliyetler için daha geniş teşvikler ve muafıkların tanındığı özel bölgelerdir. Serbest bölgelerimiz, 1985 yılında yürürlüğe giren 3218¹ Sayılı Yasayla kurulmuş veya yenileri kurulmaktadır. Kuruluş yasası, 1985'ten günümüze kadar yedi defa değiştirilmiştir.

Günümüz itibarıyla halen 19 adet serbest bölgemiz faaliyette göstermektedir. DTM'den edinilen bilgilere göre bu bölgelerde yazılım sektöründen toplam 33 firma² faaliyette bulunmaktadır. Yine bu serbest bölgelerimizden;

- 2006 yılında 39 ülkeye 15.200.524 \$,
 - 2007 yılında 44 ülkeye 9.454.075 \$,
 - 2008 yılında 46 ülkeye 12.515.514 \$,
 - 2009 yılında 33 ülkeye 17.587.802 \$,
- yazılım ihracatı³ gerçekleştirilmiş bulunmaktadır.

Türkiye serbest bölgeleri

1 - Bu yasa; 2001 yılında yürürlüğe giren 4684, 2004'te yürürlüğe giren 5084 ve 5217, 2007 yılında yürürlüğe giren 5623, 2008 yılında yürürlüğe giren 5810 ve 2010 yılında yürürlüğe giren 5946 sayılı yasalarla değişikliğe uğramıştır.

2 - Firmanın serbest bölgede çalışmasına imkan sağlayan ve onaylı izin belgesinde yer alan bilgilere göre.

3 - Türkiye dışındaki ülkelere

Serbest Bölgelerden Bazı Ülkelere Gerçekleştirilen Yazılım İhracatımız

ÜLKE	2007	2008	2009
Almanya	77.840	25.409	15.556
Fransa	496.206	1.303.994	1.282.267
Romanya	243.228	398.446	328.911
Ukrayna	1.478.951	648.381	2.175.495
Malezya	318.822	343.304	216.602
Yunanistan	74.955	97.615	806.650
Kazakistan	495.744	1.870.070	1.156.148
Katar	83.720	107.070	2.342.965
ABD	173.975	663.657	42.000
İngiltere	143.074	175.679	61.724
Rusya	418.050	602.408	808.196
B.Arap Emir.	959.544	951.888	1.605.151

Serbest Bölgelerin Kuruluş Amacı;

- İhracata yönelik yatırım ve üretimi teşvik etmek,
- Doğrudan yabancı sermaye ve teknoloji girişini hızlandırmak,
- İşletmeleri ihracata yönlendirmek,
- Dış Finansman ve ticaret imkânlarından daha fazla yararlanmak,
- Ekonominin girdi ihtiyacını ucuz ve düzenli bir şekilde temin etmektir.

Serbest Bölgelerin İşlevi

- Yabancı sermaye ve yeni teknolojilerin getirilmesine imkân sağlayacak uygun zemin yaratılması,
- Sanayicinin ihtiyaç duyduğu bazı hammadde ve ara malların kolaylıkla, istenilen miktarda ve zaman kaybı olmadan temin edilmesi,
- Sağlanan teşvik ve avantajlarla düşük maliyetli mal üretimi ve ihracı,
- Türkiye dışından serbest bölgeye giren malların transit olarak diğer ülkelere satımı,
- Yeni istihdam imkânlarının yaratılması,
- Yabancı sermaye ve yeni teknolojilerin getirilmesine imkân sağlayacak uygun zemin yaratılması,
- Sanayicinin ihtiyaç duyduğu bazı hammadde ve ara malların kolaylıkla, istenilen miktarda ve zaman kaybı olmadan temin edilmesi,
- Sağlanan teşvik ve avantajlarla düşük maliyetli mal üretimi ve ihracı,
- Türkiye dışından serbest bölgeye giren malların transit olarak diğer ülkelere satımı,
- Yeni istihdam imkânlarının yaratılması,
- Türk ihraç ürünlerinin ihracatını kolaylaştırmak ve hızlandırmak, bakımından bir basamak olması şeklinde ifade edilmektedir.

Serbest Bölgelerimizde Sağlanan Teşvik ve Avantajlar

Vergi ve Harç Avantajları

- Serbest bölgede alınan ruhsat kapsamında yapılan üretimden elde edilen gelirler; gelir vergisi, kurumlar vergisi⁵ ve KDV'den muaftır.
- Serbest bölgede üretilen ürünlerin en az %85'ini yurt dışına ihraç eden firmaların, çalıştırdıkları personele ödedikleri ücretten gelir vergisi alınmamaktadır.
- Yurtdışından serbest bölgeye ithal edilen mallardan gümrük vergisi alınmamaktadır.

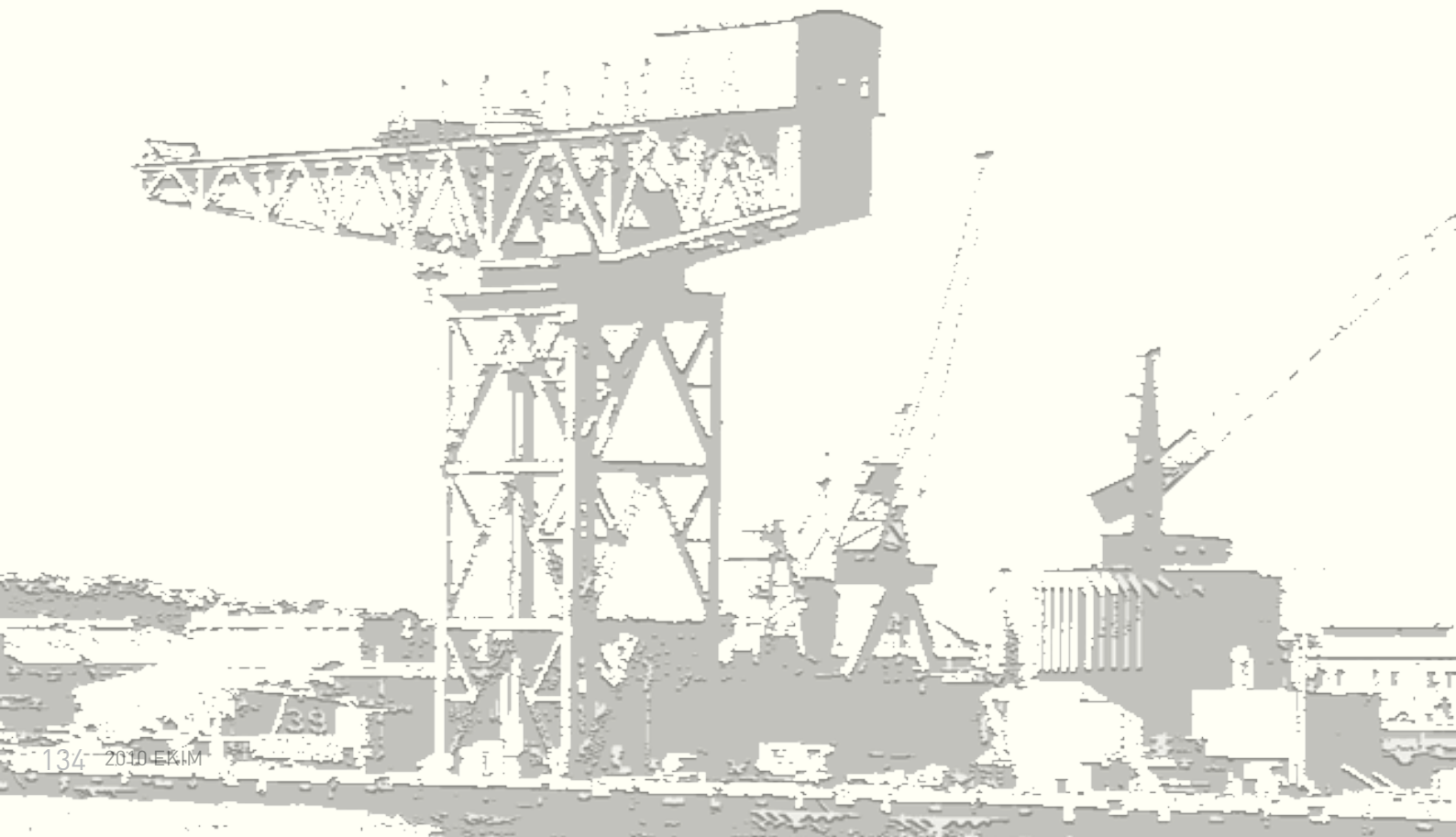
Kâr Transferi Kolaylığı

Serbest bölge faaliyetlerinden elde edilen kazanç ve gelirler, hiçbir izin almaksızın yurtdışına veya Türkiye'ye transfer edilebilmektedir.

Ticaret Kolaylığı İmkânı

- Türkiye'den serbest bölgeye satılan mallar ihracat, tersine serbest bölgeden Türkiye'ye satılan mallar da ithalat sayıldığından bu işlemler yürürlükte bulunan ilgili ithalat ve ihracat rejimi hükümlerinden yararlandırılır.
- Serbest bölgede faaliyette bulunan firmalar, Türkiye'den ihraç fiyatına (KDV'siz) mal ve hizmet satın alma avantajına sahiptir.

5 - Ancak, 06.02.2004 tarihinden sonra, firmanın ruhsat aldığı ürün dışında yaptığı faaliyeti vergi muafıtlarından faydalandırılmamaktadır.

Serbest Bölgelerimiz ve Kuruluş Yılları

ÜLKEMİZ SERBESTBÖLGELERİ	Kuruluş Yılı
MERSİN	1985
ANTALYA	1985
EGE	1987
İSTANBUL - AHL	1990
TRABZON	1990
ADANAYUMURTALIK	1992
İST. DERİ VE ENDÜSTRİ	1992
MARDİN	1994
SAMSUN	1995
AVRUPA	1996
RİZE	1997
KAYSERİ	1997
İZMİR MENEMEN DERİ	1997
GAZİANTEP	1998
TÜBİTAK - MAM	1999
DENİZLİ	2000
BURSA	2000
KOCAELİ	2000
İST. TRAKYA	1990

- Serbest bölge kullanıcılarına, Türkiye dışındaki ülkeler ve diğer serbest bölgelerimizle yaptığı ticarete ithalat ve ihracat rejimlerimiz uygulanmaz.
- Bölgelerde kullanılan sarf malzemelerini n en kısa zamanda temin edilmesini sağlamak amacıyla, 5.000 \$ veya karşılığı TL'yi geçmeyen ürünlerin Türkiye'den satın alınması durumunda bu işleme ihracat rejimimiz hükümleri uygulanmaz.

Gümrük Vergisi İşlemlerinden Arındırılmış Ticari Faaliyet İmkânı

- Serbest bölgedeki Türkiye ve AB menşeli malların, Türkiye ve AB ülkelerine girişinde gümrük vergisi ödenmez.
- AB dışındaki üçüncü ülkelerin mallarının serbest bölgeye girişinde ve bu malların Türkiye ve AB üyesi ülkeler dışında kalan diğer ülkelere gönderilmesi halinde de gümrük vergisi ödenmez.

Eşitlik Prensipleri

- Serbest bölgelerde sağlanan teşvik ve avantajlardan yerli ve yabancı tüm firmalar eşit olarak faydalanmaktadır.
- İşleticiler ve kullanıcılar, yatırım ve üretim aşamalarında Bakanlar Kurulu'nca belirlenecek vergi dışı teşviklerden de yararlandırılmaktadır.

Zaman Kısıtlamasının Bulunmaması

Mallar serbest bölgede süre sınırlaması olmaksızın kalabilmektedir.

Yerli ve Yabancı Tüm Pazarlara Erişim İmkânı

- Serbest bölgelerden Türkiye'ye yönelik mal satışına ve serbest bölgeyle diğer ülkeler arasında yapılacak ticarete,
- Serbest bölgelerden yurt içine mal satışına, tüketim malları ve riskli mallar dışında, herhangi bir kısıtlama getirilmemiştir.

Stratejik Avantaj

Serbest bölgelerimiz, AB ve Orta Doğu pazarlarının yakınında; Akdeniz, Ege ve Karadeniz'deki büyük limanlara, uluslararası havaalanlarına, kültür, turizm ve eğlence merkezlerine yakın yerlere kurulmuştur.

Diğerleri

- Başvuru ve faaliyet süresince her türlü bürokrasi en az düzeye indirilmiş olup, serbest bölgeler özel sektör firmalarınca işletilmektedir.
- Serbest bölgelerin alt yapısı gelişmiş ülkelerdeki benzerleriyle aynı standartlara sahiptir.
- Serbest bölgeler özellikle ihracata dönük üretim yapan firmalara; ara malı ve hammadde temininde, dünya fiyatları ve şartları ile kesintisiz tedarik imkânları sunmaktadır.
- Serbest bölgelerdeki faaliyetlerle ilgili her türlü ödeme dövizle yapılmaktadır.

Kaynak:

1- www.dtm.gov.tr (Dış Ticaret Müsteşarlığı WEB-i)

2- YAZILIM GELİŞTİRMEDE SAĞLANAN DEVLET DESTEKLERİ (TBD yayını / Sami DÖNMEZ - 2002)

küçük problemlerden öğrenip büyük problemleri çözmeye çalışıyoruz

ASAP (The Automated Scheduling, Optimisation and Planning) Araştırma Grubundan Dr. Ender ÖZCAN'la söyleşi

ingiltere'de Nottingham Üniversitesinde Yapay zekâ algoritmalarından biri olan Sezgisel Algoritmalar ile Çizelgeleme Problemlerinde yeni çözümler üretmeye çalışan araştırma grubuna kısa süreli olarak dâhil oldum. Bu araştırma grubunun adı The Automated Scheduling, Optimisation and Planning (ASAP) Research Group (<http://www.asap.cs.nott.ac.uk>). Bu araştırma grubu özellikle çizelgeleme problemlerinde sezgisel algoritmalar kullanarak çözüm aramaktadır. Burada yapılan her çalışma önemli sonuçlar ortaya koymakta ve birçok bilimsel dergi ve konferanslarda sunulmaktadır.

Bu grupta hem araştırmacı hem de öğretim üyesi olarak yer alan Türk bilim adamı Dr. Ender ÖZCAN hocamız İstanbul Yeditepe Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nden izne ayrılarak çalışmalarına devam etmek için buraya gelmiş. Dr. Ender Özcan'la Nottingham University, ASAP araştırma grubu ve yapılan çalışmalar hakkında konuştuk. Yapılan bu görüşmeye ait bazı bölümleri bu söyleşide bulabilirsiniz.

Dr. Serdar BİROĞUL
sbirogul@yahoo.com

Hocam merhaba. Türk bilim adamlarının dünyanın her üniversitesinde olması bizi gururlandırıyor. Yurt dışındaki birçok bilim adamımız yurtdışı eğitimlerinden sonra Türkiye'ye dönmekte güçlük çekiyorlar. İnşallah sizi en kısa zamanda tekrar ülkemizde görürüz. Bu aralar konferanslar, çalışma grupları ve dergi makaleleri yüzünden yoğun bir dönemdesiniz. Bize vakit ayırdığınız için şimdiden teşekkür ediyoruz.

Kısaca kendinizi ve eğitim kariyerinizi anlatır mısınız?

Adanalıyım. Evliyim, iki oğlum var. Adana Anadolu Lisesi'nden mezun oldum. 1987 yılında ODTÜ Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü'nde lisans eğitimime başladım. Mezuniyetimden sonra Milli Eğitim Bakanlığı bursu ile ABD'nin New York eyaletindeki Syracuse Üniversitesi'nde yapay zeka üzerine Bilgisayar Bilimleri Bölümü'nde mastır ve doktora yaptım. Doktora yaparken Genetik Algoritmalar ile şekil tanıma üzerine çalıştım. 1998 yılında Türkiye'ye döndüm ve Yeditepe Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nde öğretim üyesi olarak çalışmaya başladım.

Şu an Nottingham Üniversitesinde bulunmanıza rağmen Türkiye'de bulunan yüksek lisans öğrencilerinizle ilgilenmek zor olmuyor mu?

İletişim teknolojilerinin desteği ile yüksek lisans öğrencilerimle ilgilenmek ve çalışmalarımızı sonuçlandırmak çok zor olmadı. İşimi kolaylaştıran en büyük etmense, çalışmalarımızın Türkiye'deyken zaten belli bir olgunluğa erişmiş olmasıydı. Aksi halde denetimde mutlaka zorlanırdım, çünkü mesafenin yanı sıra bütün mastır öğrencilerim endüstride çalışıyorlardı.

Nottingham Üniversitesinde yer alan ASAP araştırma grubunun ve sizin buradaki çalışmalarınızdan bahsedebilir misiniz?

ASAP araştırma grubu Yöneylem Araştırması ve Bilgisayar Bilimlerinin kesiştiği disiplinler arası alanda araştırma faaliyetlerini yürütür. Genel hedefimiz bu alandaki bilimsel güçlüklerin üstesinden gelmek, özellikle gerçek dünya (endüstriyel) çizelgeleme, optimizasyon ve karar destek problemlerinde ortaya çıkan karmaşıklık ve belirsizliğin gerektirdiği çözüm yöntemlerini araştırmak ve geliştirmektir.

ASAP araştırma grubunda yapılan çalışmalar karar destek sistemlerinde kullanılan sezgisel tasarım sürecini otomatikleştirme konusunda uluslararası araştırma gündemini belirlemeye devam etmektedir. Ayrıca endüstride kullanılan yöntemler ve akademik araştırmalar

ile birlikte kuramsal kavrama ve karmaşık karar destek sistemleri uygulamaları arasındaki açıkların kapatılması da hedeflenmektedir. ASAP araştırma grubu faaliyetlerini yürütmek için ulusal ve uluslararası kuruluşlardan elde ettiği yaklaşık 8 milyon GBP (Sterlin)'lik bir desteğe sahiptir. Grup 2008 yılında çok büyük bir başarıya imza atmıştır ve EPSRC'den (Engineering and Physical Sciences Research Council) 13 milyon GBP değerindeki bilim ve yenilik ödülünün kazanılmasında önemli bir rol oynamıştır. LANCS (Lancaster, Nottingham, Cardiff ve Southampton) girişimine (<http://lancs-initiative.ac.uk/>) bu ödül İngiltere'deki dört üniversiteye Temel Yöneylem Araştırması alanında ulusal araştırma kapasitesinin kurulması ve desteklenmesi amaçlarıyla verilmiştir. Ben de bu girişim içerisinde bir ASAP üyesi olarak hem araştırmacı hem de yönetici

olarak çalışmaktayım. Aynı zamanda LANCS girişimi yürütme kurulu üyesiyim. Yeditepe Üniversitesi'nde başladığım araştırmalarımı ise Nottingham Üniversitesi'nde ASAP grubunun hedefleri doğrultusunda yürütmeye devam etmekteyim. Bu aralar daha çok hiper-sezgisel yaklaşımlar üzerine yoğunlaşmış durumdayım. Öğrencilerim ve diğer araştırmacılarla hiper-sezgisellerin nasıl çalıştıklarını, ne kadar genel olduklarını, hangi (makina) öğrenme yönteminin daha iyi olduğunu, hangi uygulama alanlarında ya da problemlerde hangisinin daha iyi performans sergilediğini, alt sistemdeki sezgisellerin (ya da sezgisel bileşenlerinin) ve türlerinin aramaya etkisini, problemin yapısını öğrenme imkânının olup olmadığını, küçük problemlerden öğrenip büyük problemleri çözmeye imkanının olup olmadığını anlamaya çalışıyoruz.

Kısaca Üst Sezgisel (Meta Heuristic) ve Hiper Sezgisel (Hyper Heuristic) algoritmalar hakkında bilgi verirsiniz?

Üst Sezgisel Algoritmalar 'zor' optimizasyon problemlerinin çözümünde kullanılan belli bir yöntemle yaratılan aday çözümü (ya da çözümleri) kalite ölçümüne dayalı olarak adım adım iyileştirmeye çalışan hesaplama teknikleridir. Hiper-sezgizeller 'zor' optimizasyon problemlerinin çözümünde sezgiseller uzayında arama yapan tekniklerdir.

Literatürdeki çalışmalara bakıldığında bu da iki farklı yolla gerçekleştirildiğini görüyoruz. Çözüm sürecinde ya her adımda başta oluşturulmuş sezgiseller setinden birisi seçilip adaya uygulanır yeni çözüm kabul veya reddedilir, ya da her adımda eldeki bileşenler kullanılarak yeni bir sezgisel yaratılarak (Örneğin, Genetik Programlama ile) arama yapılır. Dolayısıyla Üst Sezgisel Algoritmalar hiper-sezgisel olarak kullanılabilirler. Ama Üst Sezgisel Algoritma olmayan hiper-sezgizeller de vardır, örneğin Destekli Öğrenmeye (Reinforcement Learning) dayalı hiper-sezgizeller gibi.

Güzel ve değişik bir çalışma alanı seçmişsiniz. Şu anki geldiğiniz aşamada yapmak istediğiniz bu sezgisel algoritmalar üzerine daha çok çalışılması gerekiyor mu?

Kesinlikle. Cevaplanmamış daha birçok soru var. Bu alanda yapılan ilk çalışmalar 1960 lara

kadar uzanıyor. Dolayısıyla yeni sayılır. Bizde de bu merak olduğu sürece bu bayrak yarışına devam ederiz.

Bu açıdan bakıldığında yeni ve birbirleriyle etkileşimli tümleşik algoritmaların yaratılması gerektiği ortaya çıkıyor. Yapay Zekânın oluşturulmasındaki en büyük etken başarılı algoritmaların yaratılması ve farklı algoritmaların birbirleri ile etkileşimi içinde yeni tümleşik algoritmaların oluşturulmasıdır. Yapay sinir ağları, genetik algoritma, üst sezgisel (meta heuristic) ve hiper sezgisel (hyper-heuristic) algoritmalar, bulanık mantık, karınca algoritması, bayesian ağları gibi birçok algoritmalar mevcuttur. Bu algoritmalarla bakıldığında aslında doğa ve canlıların incelenerek yazılıma taklit edildiklerini görüyoruz. Siz bu konuda ne diyebilirsiniz?

Bir algoritmanın başarısına dair ya da hangi tür problemlerde daha iyi performans sergileyeceğini gösterir temel desteğin, örneğin kuramsal bir ispatın olması çok daha önemli. Açıkcası esin kaynağını pek de önemli bulmuyorum. Algoritmaların doğadan esinlenilmesi güzel tabi, fakat doğadan esinlenildi diye de bir algoritmanın “iyi” olacağı varsayılmamalı. Örneğin, en son düzenlediğimiz ROADEF/EURO yarışmasında (<http://challenge.roadef.org/2010/index.en.htm>) matematik modellemeye dayalı yaklaşım bir endüstriyel enerji probleminin çözümünde Karınca Kolonisi Optimizasyon Yöntemini geçti ve birinci geldi.

Yapay Zeka’nın geliştirilmesinde etkili olacak algoritmalar üzerinde çalışıyorsunuz. Sizce bugün itibarıyla Yapay Zeka’nın durumu nedir?

Yapay Zeka alanı çok geniş bir alan. Farklı dallarda belli seviyelerde başarılar elde edilmiş olsa da henüz alınacak çok yol var.

Geçtiğimiz günlerde makine öğrenimi

(Machine learning) hakkında bir çalıştay düzenlediniz ve bunun yöneticiliğini yaptınız. Bu çalıştayın konuları neydi ve çalıştaydan çıkan sonucu bize anlatır mısınız?

ASAP ve MRL (Mixed Reality Lab), Bilgisayar Bilimleri Okulundaki en kalabalık araştırma gruplarından. Okul destekli bu çalıştayın amacı bu gruplardaki yeni doktora öğrencilerine makine öğrenimi tekniklerini öğretmek, katılımcıları yeni araştırmalardan haberdar etmek ve uygulama alanı olarak akıllı kullanıcı arayüzleri tanıtmaktı. Davetli olarak Koç Üniversitesi’nden gelen Bilgisayar Mühendisliği Bölümü öğretim üyesi Dr. Metin Sezgin’le birlikte çalıştayı gerçekleştirdik ve bunun sonucunda katılımcıların memnuniyetleri bizi sevindirdi.

**Yapay zeka ile ilgili şu an ki geline nokta-
da, birikimlerin üzerine konan Legolar gibi
ilerlemiş durumda. Biraz espri ile karışık
bir soru olacak ama sizin yetiştirdiğiniz
öğrencilerin yapay zeka alanında geldikleri
noktalar sizden daha ileride diyebilir
miyiz?**

Tekrar ediyorum, Yapay Zekâ çok geniş bir alan. Genel bilgiye sahip olsam da Yapay Zekâ’nı her dalında uzman olmam mümkün değil. Memnuniyetle gözlemliyorum ki akademisyenlik yolunda giden öğrencilerim Yapay Zekâ’nın farklı dallarında uzmanlaşarak doktoralarını almaya başladılar. Dolayısıyla rahatlıkla benden daha ilerideler diyebilirim.

Türkiye’de yapılan Yapay Zekâ algoritma çalışmalarının durumunu yurt dışından takip eden birisi olarak nasıl görüyorsunuz?

Söyleyeceklerim biraz genel olacak. Türkiye’de diğer birçok alanda olduğu gibi Yapay Zekâ üzerine çalışmalar yapan birçok değerli bilim insanımız var. Ne yazık ki bu çalışmaların bir kısmı hak ettiği ilgiyi görmüyor. Bu durum ya çalışmalar Türkçe yayınlandığı için dil bariyerine takıldığından ya da yeterince tanıtılmadığından oluyor. Akademisyenlerimiz kendi alanlarındaki bütün bilimsel etkinlikleri mutlaka izlemeli ve ellerinden geldiğince katılmalı. Bu noktada da üniversitelerin kendi çalışanlarına vereceği her tür destek önem kazanıyor. Ayrıca konferans ve çalıştaylara katılım konusunda TÜBİTAK desteğini çok olumlu buluyorum ve artmasını ümit ediyorum. Yapılan çalışmaların yaygın etkisini artırmanın diğer bir yolu da işbirlikleridir. Ulusal ve uluslararası işbirlikleri mutlaka desteklenmelidir. Şu anda Türkiye’deki sistem yeni mezun konularında uzman akademisyenlerin işbirliği yapmasını tam anlamıyla destekleyen bir sistem değil ve ümit ediyorum ki bu durum ileride değişecektir.

Türkiye, Amerika ve İngiltere’deki araştırmalarınız doğrultusunda lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencilerine çalışma alanınızla ilgili olarak ne söylemek istersiniz?

Ben bu alanda çalışıyor olmaktan çok keyif alıyorum. Bütün adı geçen geçmeyen ülkelerde konum üzerine çalışan değerli bilim insanları var. ASAP araştırma grubu uluslararası işbirliklerine önem vermektedir. Öğrencilere söylemek istediğim, eğer “akıllı” arama yöntemleri ve endüstriyel problemlere uygulamaları ilginizi çekiyorsa, ASAP araştırma grubu bünyesinde stajdan ziyarete kadar kendilerine destek olmaya hazırım ve iletişime açığım. İlginiz için çok teşekkür ediyorum.

Risk sermayesi finansman yönteminin KOBİ'ler için uygulama olanakları

Beytullah Yılmaz
byilmaz@pamukkale.edu.tr

5. Risk sermayesine katılma türleri

5.1. Doğrudan Katılım

Doğrudan katılımda; yatırımcılar işletmelere bir aracı kurum olmaksızın doğrudan ortak olarak katılmaktadırlar. Bu tür katılmada yatırımcılar işletmeler hakkında bilgi sahibi olmadıklarından istenen bir yöntem değildir (Çolakoğlu, 2002: 176).

5.2. Dolaylı Katılım

Risk sermayesine katılımın bu türünde fon sağlayanlarla desteklenen işletmeler arasında aracı kurumlar vardır. Bu kurum örneğinin risk sermayesi yatırım ortaklığı olabilir. Dolaylı katılım türünde projelerin seçimi profesyoneller tarafından yapıldığı için, yatırımcıların korunması sağlanmaktadır. Bu tür katılımlarda işletmelere stratejik yönetim desteği de verilebilmektedir (Çolakoğlu, 2002: 176).

5. Risk sermayesi modelinde yatırımın aşamaları

5.1. Fikir Aşamasında Finanslama

Fikir aşaması, araştırma geliştirme aşaması, çekirdek sermayesi, proje finansmanı, tohum ekme aşaması gibi isimlerle de anılmaktadır (Aypek, 1998: 33). Bu aşama yeni ürünü ortaya çıkarma çabalarına sağlanan finansal destektir. Bu aşamada ürün henüz geliştirilmemiş sadece fikir olarak var olduğu için en zor ve riskli aşamadır (İşeri, 2001: 43-44). Fikir aşamasında, işletme değil, yenilikçi fikre sahip girişimci vardır. Fikir ticari olarak şekillenmediği gibi teknik olarak da henüz oluşturulmamıştır (Ceylan, 2002: 169). Fikir aşamasında, projenin maliyetinin tam olarak hesaplanamaması ve sağlayacağı gelirlerin belirsiz olması ve pazar bilgisinin olmaması yüksek risk oluşturmaktadır. Bu yüzden risk sermayedarları fikir aşamasında yatırımda bulunmayı tercih etmemektedirler ve bu tür yatırımlarda ise daha yüksek gelir beklentisi içine girmektedirler (Yılğör, 1996: 91).

Bu aşamada yapılan yatırımların likidite edilmesi için 10-12 yıla ihtiyaç vardır. Ayrıca projenin başarısız olma ihtimali de çok yüksektir. İstatistiklere göre risk sermayedarları ilk bir yıllık süre içinde projelerin % 70'ini elemektedirler (Çımat ve Laçinel, 2002: 98). Bu aşamadaki yatırımlarda çeşitli engellerle karşılaşılabilir. Bunlar;

- Teknolojik ilerlemeler sonucunda ürünün hayat sürecinin kısalması,
- Patent imkânlarından yeterince faydalanamama,
- Ürünün rekabet gücünün olmaması,
- Girişimcinin başarısız olduğu halde boş yere çabalamaya devam etmesi,
- Girişimcinin motivasyon kabiliyetinden yoksun olması,
- Fonların iyi yönetilememesidir (Tuncel, 2000: 53-54).

5.2. Başlangıç Finansmanı

Başlangıç finansmanına; filizlenme aşaması ve işletmeye alma aşamasında finanslama da denilmektedir (Aypek, 1998: 34). Bu aşamada, kurulmuş bir şirket vardır. Proje oluşturulmuş, yatırım gerçekleştirilerek deneme üretimleri yapılmıştır. Bu aşamada ürünün geliştirilmesi tamamlanır. Bu aşamada prototipten ticari olarak satılan bir ürünün oluşturulmasına doğru bir geçiş yapılmaktadır (İşeri, 2001: 44-45).

Başlangıç aşamasında, projenin teknik ve ticari alana taşınmış olmasına karşın, ürünün yaşama şansı hala belirsizdir ve dolayısıyla risk de vardır. Ancak risk sermayedarı artık belirlenmiş olan detaylı projeyi inceleyerek yatırımı değerlendirebilir. Ayrıca, risk sermayedarı yatırımın başarısı için yönetime de katılabilir (Altıntaş, 1986: 33). Bu aşamada, girişimcinin hazırladığı iş planı değerlendirilerek, pazar büyüklüğü ve bu pazardan ne kadar pay alınabileceği, işletmenin nasıl yönetileceği ve büyüme olanakları belirlenmelidir (Çımat ve Laçinel, 2002: 99). Yatırım miktarı daha çok olduğu için, başlangıç aşamasında, fikir aşamasına göre daha yüksek risk vardır. Bu aşamada ek finansman ihtiyaçları da ortaya çıkabilmekte ve bu finansman miktarı, risk sermayedarının beklediğinden çok olmaktadır (Zaimoğlu, 2001: 71).

5.3. Erken Aşama ve Geçit Finansmanı

Erken aşama finansmanına, birinci aşama finansmanı da denilmektedir. Bu aşama satış gelirlerinin çok düşük olduğu ve şirketin üretimini piyasa talebine göre uyarlaması ve pazar payının artırılması için finansman ihtiyacı duyduğu bir aşamadır (İşeri, 2001: 45). Risk sermayedarı, erken aşamada büyüme potansiyeli gösteren, ancak çok düşük satış hâsılatı ve negatif nakit girişi olan işletmelere finansman

sağlamaktadır. Bu aşamada ürünün ticari amaçlı üretimi ve satışı için fona ihtiyaç duyulmaktadır (Tuncel, 2000: 55).

Geçit finansmanına aynı zamanda ikinci aşama finansmanı da denilmektedir. Bu aşamada artan talep nedeniyle üretim kapasitesinin genişletilmesine ihtiyaç vardır. Ölçek ekonomisinden yararlanmak için yeni yatırımlara ve dolayısıyla yeni finansman kaynaklarına ihtiyaç vardır (İşeri, 2001: 45).

5.4. Genişleme – Büyüme Sermayesi

Büyüme sermayesi, işletmenin başa baş noktasında veya karlı çalışırken, büyüme amacıyla ihtiyaç duyulan finansmanının sağlandığı yatırım aşamasıdır. Büyüme sermayesi aşamasında, risk sermayedarının sağladığı fonlar, ürünün geliştirilmesi, üretim kapasitesinin genişletilmesi, pazar payının artırılması ve ortaya çıkan ek işletme sermayesi ihtiyacının finansmanı için kullanılmaktadır (Tuncel, 2000: 57).

Genişleme sermayesi ile finanse edilen işletme, iki türlü genişleyebilir. Bunlar; organik büyüme ve ele geçirme yolu ile büyümedir.

i. Organik büyüme; yeni işyerleri veya fabrikalar alınması, yeni ürünler geliştirilmesi ve işletmenin yeni pazarlara açılması gibi faaliyetleri içermektedir. Ele geçirme yolunda ise faaliyet gösteren mevcut bir işletme satın alınmaktadır (Zaimoğlu, 2001: 75).

ii. Ele geçirme yöntemi; genellikle bir yatırım şirketi aracılığıyla gerçekleşmektedir. Bunun nedeni, yatırımcının, yatırım yapacağı işletmeyi tanımayan olması ve yatırım işlemleri hakkında bilgi sahibi olmamasıdır (Zaimoğlu, 2001: 75).

5.5. Köprü Finansmanı ve Ara Finansman

Köprü finansmanı yatırımlarında, işletmede, finansal kontrolün sağlanamaması, yatırım giderlerinin yüksek olması, pazarda talep yetersizliği ve yönetsel eksiklikler gibi sorunlar mevcuttur. Risk sermayedarı, işletmenin bu sorunlardan kurtulması için destek verir (Yılgör, 1996: 92).

Köprü finansmanı aşaması, işletmenin borsada satışa çıkıncaya kadar olan süreci kapsar. Bu tür yatırımlar, genellikle daha önce başka yatırımcıların iştirak ettiği işletmelere yapılmaktadır. Bu tür finansmanlarda araç genellikle varantlı tahvillerdir (Tuncel, 2000: 58).

Ara finansman, köprü finansmanının diğer bir şeklidir. İşletmenin halka açılmasına ya da başka bir şirkete devredilmesi veya satılmasına kadar sağlanan son finansmandır. Ara finansmanda yatırım aracı genellikle yüksek faizli tahviller veya ayrıcalıklı pay senetleridir (Aydın, 1992: 6; Tuncel, 2000: 58).

5.6. Yerine Koyma Sermayesi

Yerine koyma sermayesinde, özsermayedarın pay senetlerinin bir kısmını ya da tümünü satması için fon sağlanmaktadır. Bunun nedeni, acil nakit ihtiyaçları veya işletmenin kurucuları arasındaki anlaşmazlıklar olabilir. Tercih edilen bir yatırım biçimi olmadığından bu tür finansman türünü sağlayan risk sermayesi şirketi azdır (Tuncel, 2000: 58). Yerine koyma finansmanında yatırımcı, sadece işletmenin paylarını satın alabileceği gibi, yatırımdan sonra işletmenin gelişmesi için destek de verebilir (Zaimoğlu, 2001: 80).

5.7. Şirket Kurtarma Finansmanı

Şirket kurtarma finansmanında, işletme zarar ederken, karlı bir duruma getirilmektedir. Risk sermayesi şirketleri genellikle bu aşamadaki işletmelere yatırım yapmak istememekte ve bu aşama ile ilgilenen az sayıdaki risk sermayesi şirketi bu amaçla tasfiye uzmanları istihdam etmektedir (Tuncel, 2000: 59). Şirket kurtarma finansmanında, risk sermayedarı, bu amacın gerçekleşmesi için, bankalardan kredi olanaklarının araştırılması, yönetim kadrosunun yenilenmesi gibi çalışmalar yapmaktadır. Bu aşamada finansman gereksinimi çok olduğu ve risk sermayedarı da bu fonu sağlayarak payını artırdığı için yönetimi ele geçirebilir (Lorenz, 1989: 63-64; Zaimoğlu, 2001: 81). Risk sermayedarı, yatırım yaptığı işletmeyi kurtarabilirse, bu işletmeyi, çoğunlukla aynı sektörde faaliyet gösteren büyük işletmelere satmaktadır. Fakat genellikle bu aşamadaki yatırımlar başarılı olamamaktadır (Lorenz, 1989: 64; Zaimoğlu, 2001: 82).

5.8. Şirket Paylarının / Varlıklarının Satın Alınması

Şirket paylarını / varlıklarını satın alanlar şunlar olabilir (Zaimoğlu, 2001: 83):

- ✓ Şirketin yöneticileri (Management Buy-Out: MBO),
- ✓ Üçüncü kişiler (Leveraged Buy-Out: LBO),
- ✓ Başka bir şirketin yöneticileri (Management buy-in: MBI),
- ✓ MBO ve MBI'nın bir kombinasyonu (Buy-In Management Buy-Out: BIMBO),
- ✓ Şirket çalışanlarıdır (Employee Stock Ownership Plan: ESOP).

5.9. Yatırımın Aşamalarında Süre ve Risk Karşılaştırması

Aşağıdaki tabloda, risk sermayesi modelindeki yatırım aşamaları, süre ve risk bakımından karşılaştırılmıştır.

YATIRIMIN AŞAMALARI	SÜRE	RİSK
1. Erken Aşama Yatırımları		
Çekirdek Sermayesi	7-10 yıl	Son Derece Yüksek
Başlangıç Sermayesi	5-10 yıl	Çok Yüksek
Erken Aşama Sermayesi	3-7 yıl	Yüksek
2. Geç Aşama Yatırımları		
Büyüme / Gelişme Sermayesi	1-3 yıl	Orta
Köprü Finansmanı ve Ara Finansman	1-3 yıl	Düşük
3. Buy-out / Buy-in	1-3 yıl	Düşük / Yüksek
4. Şirket Kurtarma Finansmanı	3-5 yıl	Orta / Yüksek
Kaynak: Lorenz, 1989: 48; Zaimoğlu, 2001: 84		

Yatırımın erken aşamalarında, yatırımın likidite edilmesine kadar geçen süre uzunken, aynı zamanda yatırımcının üstlendiği risk de fazladır. Geç aşama yatırımlarında, yatırımın likidite edilmesine kadar geçen süre kısa olmakla beraber risk de daha azdır. Satın alma ve satma aşamasında ise, süre kısa iken, risk ise yüksek olabilmektedir. Şirket kurtarma finansmanında ise, yatırımın likide dönüşme süresi uzun iken, aynı zamanda riski de yüksektir.

Devamı gelecek sayıya
Üçüncü bölümün sonu

15 yılda İnternet'in potansiyeli ne olacak?

**'Gelişen İnternet' araştırmasıyla
Cisco, 15 yıl içinde İnternet'in nasıl
şekilleneceğini ortaya koydu.**

Cisco, günümüzde 2 milyar kullanıcısıyla 3 trilyon dolarlık pazar büyüklüğüne sahip olan İnternet'in 2025 yılında nasıl büyüyeceğini ortaya koyan "Gelişen İnternet" adlı raporunu yayınladı. Senaryo planlaması konusunda dünya lideri olan Monitor Group'un iştiraki Global Business Network'ün (GNB) de imzasını taşıyan bu araştırmada, önümüzdeki 15 yıl içerisinde İnternet'in potansiyelinin son noktasına varıp varmayacağı sorgulanıyor. Her ne koşulda olursa olsun gelecekte İnternet'in yolunu belirleyecek itici güçlerin ve belirsizliklerin araştırıldığı bu araştırmada tüm dünya nüfusunun İnternet'e bağlı olması durumunda küresel refahı, iş üretimini, eğitimi ve sosyal etkileşimi artırabileceğine dikkat çekiliyor.

Gelecekte İnternet'le tanışması beklenen yeni kullanıcı kitlesinin büyük bir bölümünün gelişmekte olan piyasalardan olacağına işaret edilen raporun eş yazarı ve Cisco Gelişmekte Olan Piyasalar Strateji ve Ekonomi Direktörü Enrique Rueda-Sabater, "Bu yeni kitle halihazırdaki 2 milyar kullanıcıdan çok farklı olacak. Küresel iş modelleri ve ulusal politikalar eski beklentilere, davranışlara, tavırlara, tercihlere ve başarılarla dayandırıldığı takdirde çökebilir ve başarısız olabilirler" dedi.

Enrique Rueda-Sabater

Araştırma, İnternet'in geleceğine damga vuracak şu beş ana bulguya dikkat çekiyor:

- İnternet'e bağlı pazarlardaki en büyük büyüme günümüzün yüksek gelirli veya "gelişmiş" ekonomileri dışında gerçekleşecek.
- İnternet'in küresel yönetimi büyük oranda değişmeyecek.
- "Dijital yerlilerin", İnternet ile bağları önceki nesillere göre önemli ölçüde farklı şekillerde olacak.
- Q klavye İnternet'in ana arayüzü olmaktan çıkacak.
- Tüketiciler İnternet bağlantısı için çok farklı ödeme yollarını seçebilecek. Sabit fiyatlı ödeme seçenekleri giderek azalacak.

İnternet'in geleceğini etkileyecek değişimlerin ne yönde olacağına yönelik birçok belirsizlik bulunmasına karşın rapor gelecekte şu dört farklı senaryonun yaşanabileceğini belirtiyor:

Değişken sınırlar: Gelecekte İnternet'in daha yaygın ve dağınık biçimde olacağını öngören bu olumlu senaryoya göre teknoloji, İnternet'e bağlanmayı ve cihazları daha da düşük maliyetli hale getirecek ve dünya çapındaki talepler hızlı biçimde karşılanabilecek.

Güvensiz büyüme: Hükümet ve uluslararası kuruluşların önleyici yeteneklerine karşı gelmek için yapılan acımasız siber saldırılar ve kullanıcıların aşırı güvenlikten sıkıldığı bir İnternet ortamının gelişeceğinin öngörüldüğü bu senaryoda güvenli alternatiflerin ortaya çıkacağı, ancak çok pahalı olacağı belirtiliyor.

Yerine getirilemeyen vaatler: Ekonomik durgunluğun süregeldiği bir dünyada İnternet'in yayılımının azalacağını düşünüldüğü bu senaryoda korumacı politikaların ağ teknolojilerinin gelişimini engelleyeceği ve bunun da ekonomik zayıflığı artıracığı kaydediliyor.

Yoğun ilgi: İnternet'in kendi başarısının kurbanı olacağını öngörüldüğü bu senaryoda ise IP bazlı hizmetlere olan aşırı talebin darboğazlar yaratacağı ve beklentiler ile gerçek İnternet kullanımı arasında büyük uçurumlar yaratacağına işaret ediliyor.

2012'de elektronik kıyamet yaşanabilir

Yerkürenin de içinde bulunduğu sistemin kalbi durumundaki Güneş'te meydana gelecek patlamanın dünyada 100 milyon hidrojen bombasına eşit bir etki yaratması bekleniyor.

İddialar doğru çıkarsa 2012 ya da 2013 yılında güneşteki patlamalar dünyadaki bütün elektronik sistemi kullanılamaz hale getirecek. 10 yıl önce bilişim dünyası 2000 yılına girildiğinde çalışmaz hale gelecek eski model bilgisayarların yaratacağı kaos için geri sayımdaydı. Kimi teorisyenlere göre iki haneli yıl kullanımı yüzünden 2000 yılını 1900 olarak algılayacak bilgisayarlar yüzünden banka havaleleri gerçekleşemeyecek, uçuşlar iptal olacak, faiz hesapları şaşacak, sağlık destek üniteleri işlemeyecekti.

Teoride gayet mantıklı görünen bu felaket senaryosu enteresan bir şekilde neredeyse hiçbir zarar vermeden yaşandı. Kimileri bunu senelerdir durumdan haberdar olan firmaların tedbir almalarına, kimileriye uzmanların bu durumu abartmış olmasına bağladı.

Son zamanlarda çok daha beter sonuçlar doğuracak bir dijital kıyametten daha söz ediliyor. Ancak bu seferki tetikleyici sebep (aslında) sıradan bir doğa olayı. İddiaya göre 2012 ya da 2013 yılında gerçekleşmesi beklenen büyük ölçekli bir Güneş patlaması Dünya'ya yapacağı elektromanyetik etkiyle sadece bilgisayarlar değil, bütün elektronik cihazları kullanılmaz hale getirecek. Güneş patlaması Güneş'in atmosferinde yaşanan, milyonlarca derecelik ısı ortaya çıkaran ve

etrafa ışık hızında iyon püskürten patlamalara verilen isim. Bu süreçte bütün dalga boylarında yüksek oranda radyasyon yayılıyor. Patlamadan çıkan X ve morötesi ışınlar dünyaya ulaştığında radyo, televizyon, İnternet ve telsiz iletişimini de kesintiye uğratabiliyor. Proton fırtınasıysa insan vücuduna nüfuz ederek biyokimyasal değişikliklere yol açıyor.

2006 yılından beri bu riskin farkında olan ve gözlemlerini sürdüren Amerikan Uzay Araştırmaları Dairesi (NASA), bu patlamanın gerçekleşeceğini kabul etmekle birlikte tarih olarak 100 gün ile 100 yıl arasında muğlak bir aralık veriyor.

10 yıl boyu taş devri

Yaşanacak patlamaların son 100 yıldakilerin en şiddetlisi olması bekleniyor. NASA Uzmanı Dr. Richard Fisher özellikle savunma, sağlık ve iletişim sistemlerinin büyük hasar göreceğini öngörüyor. Yine NASA'nın yaptığı simülasyonlarda son 500 yılın en büyüğü olarak kayıtlara geçen 1859 yılındaki bir patlamada bu günün parasıyla 2 trilyon dolar zarar hesaplanıyor. Her şeyi eski hale getirmekse en az 10 yıl alacak.

Bu arada bu senaryoları abartılı bulanlar da var. Amerikan Meteoroloji Kurumu'ndan Dr. Phil Wilkinson ortada dönen iddiaların bilimsel gerçeklikten uzak olduğu kanısında. Sürekli gözlemler yapıldığını hatırlatan Wilkinson böyle bir patlama anında en az 2 saat önceden uyarı yapılabileceğini ve insanların bu sürede önlem alabileceğini hatırlatıyor. Wilkinson'ın bir diğer iddiasıysa elektrik şebekelerinin zarar görmeyeceği ve bunun küresel değil, bölgesel bir etki yapacağı.

“‘KAYBEDENLER’İN ÖYKÜSÜ”

İNGİLİZCEDE...

Losers' Tale

Eser: “Losers' Tale”

Orijinal ismi: “‘Kaybedenler’in Öyküsü”

Yazan: Hikmet Temel Akarsu

Çeviren: Emre Karacaoğlu

Kapak Görseli: Gökçe Pehlivanoglu

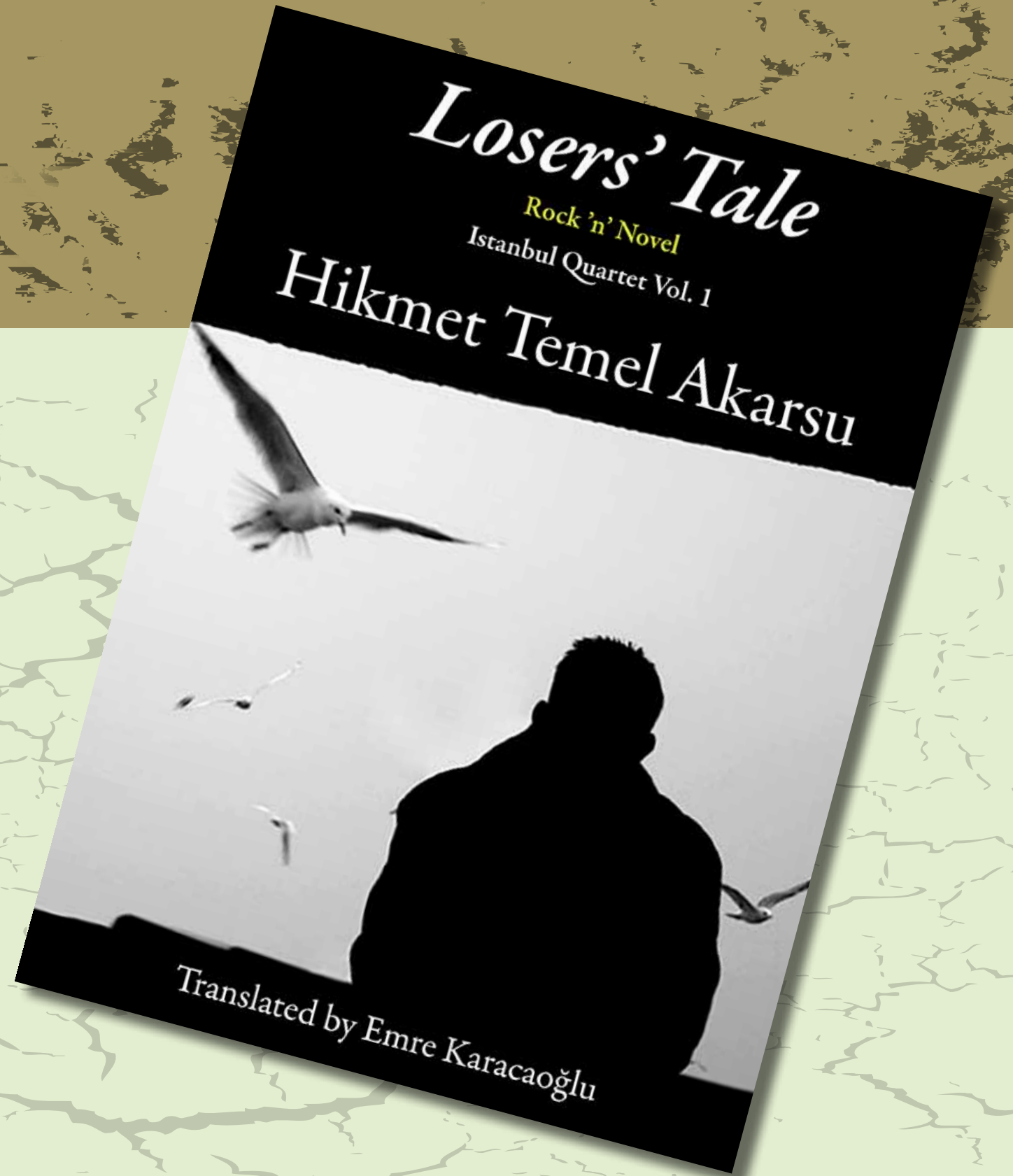
Türü: Roman – (Kindle Book)

Fiyat: 4.99 USD

Türkiye’deki yeraltı edebiyatının en önde gelen yapıtlarından biri; birçoklarına göre de en önemlisi sayılan ‘Kaybedenler’in Öyküsü İngilizcede.

90’lı yılların ikinci yarısında yayımlandığında büyük ilgi gören ve bir dönem gençliğini derinden etkileyen Hikmet Temel Akarsu’ya ait ‘Kaybedenler’in Öyküsü adlı kült roman Emre Karacaoğlu tarafından İngilizce’ye çevrilerek Amazon.com’da “kindle-book” olarak yayımlandı. Kapak fotoğrafı ise tanınmış kısa film ve fotoğraf sanatçısı Gökçe Pehlivanoglu’na ait.

Hatırlanacağı üzere 90’lı yıllarda küreselleşmenin yaygınlaşmaya başlamasının ilk yansımaları olarak gelişmiş metropollerini saran yadsıyıcı duygular en çok İstanbul’un Kadıköy semtinde gençleri etkisi altına almıştı. Rock müziğinin bir alt türevi olan grunge rock akımı giderek yayılırken depresyon ve yabancılaşma kapsayıcı bir hal almıştı. Böyle bir ortamda yayımlanmakta olan bir radyo programı (Kaybedenler Kulübü) eksen alınarak yazılan romanda Kadıköy’deki grunge rock ortamları, o dönemki yeraltı kültürü ve muhalif duygu derinlemesine verilmişti. Daha sonra üç de devam cildi yazılarak İstanbul Dörtlüsü (“Rock ‘n’ Roman”) adını alan seri, (İngiliz, Küçük Şeytan ve Media) yaklaşık 800 sayfalık bir eser. Olasılıkla bütün zamanların en uzun rock romanı.

Etnik ve dini grupları çok,
iç çatışmaları bol beyaz ülke:

Lübnan

*Ruhunuz çoğu zaman bir savaş meydanıdır
Orada aklınız ve muhakemeniz,
Tutkunuz ve iştahınıza karşı savaş açar*
Halil Cibran-ERMİŞ

Müzeyyen Pervan
muzeyyenp@hotmail.com

Ölsüz ve devesiz Arap ülkesi Lübnan, ismini karla kaplı doruklar için kullanılan, beyaz anlamına gelen Aramca kökenli Laban sözcüğünden almış. Asırlar boyu kesilerek seyrilmiş ve günümüzde koruma altına alınan sedir ağaçları bayrağının simgesi olmuş.

10.450 bin kilometre kare alana ve 215 km Akdeniz sahil şeridine sahip, dağları, verimli ovaları ve coğrafyası nedeniyle yazları sıcak geçmesine rağmen dört mevsimin yaşandığı, su problemi olmayan, depremlerden etkilenmiş bir ülke. Kuzeyinde ve doğusunda Suriye, güneyinde ise İsrail ile sınırı bulunuyor. Gelişmiş kara ve demir yolu ağına, dört limana ve uluslararası havaalanına sahip. Resmi dil Arapça ve Fransızca. İngilizce ve Ermenice diğer konuşulan diller.

Uluslar arası ticaret, bankacılık, turizm, inşaat ve tarım sektörlerine dayanan, piyasa ekonomisinin yürürlükte olduğu Lübnan, serbest döviz politikası, faiz oranları ve mali kolaylıklarıyla bölgede bir cazibe oluşturuyor. Tarıma elverişli arazilerinde buğday, şeker pancarı, sebze, narenciye, meyve, zeytin, üzüm, tütün yetiştiriliyor. Sebze, meyve (özellikle elma) ve mücevher ihraç edilirken tüketim malları, makine, ulaşım araçları, petrol, et ithal ediliyor.

Okur-yazar oranı yüzde 87 (Arap ülkeleri arasında en yüksek). Zorunlu eğitim 6 yıl ve temel eğitim dili Arapça. İlk ve orta dereceli okullar genelde Fransız eğitim sistemini izlerken üniversitelerde Amerikan modeli yaygın. Devlet, özel ve yarı özel (dini cemaatlere bağlı) okullar bulunuyor. 19. yy'ın ikinci yarısından itibaren, Osmanlı yönetimine karşı Arap milliyetçiliği fikrinin yayılmasında etkin

olan Fransız İngiliz ve Amerikan misyonerlerinin kurduğu okullar sadece Lübnanlılara ve orada yaşayan yabancılara değil çevre ülkelere ve Müslüman Arap elitlere de hizmet veriyor. Lübnan'daki Protestan Arap misyonerleri tarafından 1863 yılında kurulan, bugünkü Beyrut Amerikan Üniversitesi, bölgedeki en itibarlı okullardan biri.

Anadolu, Mısır, Mezopotamya uygarlıklarının kesişme noktasında bulunan Lübnan'da, birçok etnik ve dini grubun yaşaması, kültürel zenginliği oluştururken iç çatışmalara da yol açmış. Nüfusu yaklaşık 4 milyon (en son resmi nüfus sayımı 1932'de yapılmış) civarında. Anayasada tanımlı 18 etnik ve dini grup bulunuyor. Heterojen toplum yapısının temelinde 7. yy'dan beri bölgede baskıya uğrayan topluluklar için sığınma olanağı veren coğrafi yapısı önemli bir etken olmuş. Nüfusun yüzde 60'ı Müslüman (Dürzi, Şii, Sünni...), yüzde 40'ı Hristiyan (Maruni, Rum Ortodoks, Ermeni...). Lübnan'da yaşayan Lübnanlıların sayısının 3 katı (11-12 milyon) Lübnan dışında yaşıyor. 1850' lerde ve 1975-91 iç savaşları sırasında yoğun olmak üzere hep dışarıya göç verirken topraklarından kovulanların sığınağı olmuş. Parlamenter demokrasi ile yönetilen ülkede, zorunlu askerlik 5 yıl önce kaldırılmış. Lübnan ordusu, profesyonel bir yapıda. Savaş tehdidi altında olmasına rağmen gezimiz sırasında yollarda az sayıda kontrol noktalarına rastladık.

1000 Lübnan lirası yaklaşık 1 TL. Resmi tatil günü, Pazar. Tüm yol tabelaları hem Arap hem de Latin alfabesiyle yazılmış. Arap dünyasının çok sevdiği güzel sesli şarkıcı Feyruz, ve düşünür-ressam Halil Cibran Lübnan'ın sahip çıktığı önemli değerler.

Türkiye pasaportlular vizesiz giriş yapabiliyor. 2009 Aralık 29-2010 Ocak 3 arasında Fest Travel ile yaptığım gezideki izlenimlerimi ve Rehberimiz Yıldırım Büktel'in anlatımlarından edindiğim bilgileri sizlerle paylaşıyorum.

Lübnan tarihine kısa bir bakış

Günümüz Lübnan topraklarına Fenikelilerin M.Ö 3000 dolaylarında yerleştiği sanılıyor. Mısır, Hitit, Pers, Helen, Roma, Bizans, Arap, Haçlı, Memlük, Osmanlı egemenliklerini yaşayan bu bölge 1946'da bağımsız Lübnan Cumhuriyeti oldu. Ticaretle ve gemi yapımındaki ustalıkları sayesinde Akdeniz'e yayılan, Fenikelikler ticaretteki başarılarını dillerinde gösteremediler. Ugarit ile ilk alfabe (M.Ö 1300) konusunda çekişen Fenike dili yerini Aramca'ya bıraktı. 6. yy'da Suriye'deki baskılardan kaçan ve kuzeyin dağlık ve korumaya elverişli vadilerine yerleşen Hristiyan topluluk yerli halkla kaynaşarak Maruni kilisesini oluşturdu. Müslümanlığın yayılmasıyla birçok Arap kabilesi 7. yy'dan itibaren bölgeye yerleşti. Kıyı kentlerinde Sünnilik, Bekaa Vadisi'nde Şii topluluklar güçlenirken, güneye yerleşenler Dürziliği benimsedi. Emevilerin yönetiminden sonra bir süre Haçlıların yönetimine girdi ve Moğol istilasından da payını aldı. 1516'da Yavuz Selim tarafından Memlüklerden alınarak Osmanlı topraklarına katıldı ve Suriye vilayeti'nin parçası oldu. 16-17yy'larda kıyı kesimleri merkezi yönetimin, iç kesimler Maruni ve Dürzilerin etkisindeydi. Kıyı şehirleriyle ticari ilişkileri geliştiren batılı güçlerden Fransa, Hristiyanların koruyuculuğunu üstlendi ve Maruni kilisesi, 1736'da Katolik kilisesi ile birleşti. 19. yy'ın ikinci yarısında Dürzilere dayanarak düzeni sağlamaya çalışan Osmanlı yönetimi, Dürziler ve Maruniler arasındaki çatışmayı engelleyemedi. Büyük göçlere yol açan kanlı bir iç savaş yaşandı. Batılı ülkelerin müdahalesi sonucu 1861'de Maruniler'e kısmi özerklik verildi. Kıyı kesimi ve Bekaa Vadisi'nde Osmanlıların etkinliği uzun sürmedi. Batılı misyonerlerin açtığı çok sayıda okulda eğitim gören Hristiyanlar, kıyı kentlerinde ticareti ve meslek dallarını ele geçirdi. 1. Dünya savaşı sonunda 400 yıllık Osmanlı yönetimi son buldu. Fransız askeri yönetimi altına giren Lübnan, Milletler Cemiyeti kararıyla 1923'te Fransız mandasına bırakıldı. Maruniler'le Dürziler

Bachus tapınağı - Lübnan

arasında yine çatışmalar çıktı. İngilizlerin müdahalesiyle 1946'da bağımsızlığına kavuştu.

İç çatışmalar ve dış müdahaleler sonucu hiçbir zaman istikrara kavuşamayan ülke, bir yandan dışarıya göç verirken, Suriye, Ürdün, Filistin'den kovulan Filistinlilere ve 1970'te Ürdün'den çıkartılan Filistin Kurtuluş Örgütü'ne (FKÖ) barınma olanağı verdi. İsrail'in sağcı Falanjistleri desteklemesi, Müslümanların (Şii, Dürzi, Sünni) FKÖ'yü desteklemesine yol açtı ve 1975'te iç savaş başladı. Savaş boyunca ittifaklar kurulup bozulurken Müslüman kesim içinde de şiddetli çatışmalar yaşandı. Körfez krizi ile yeni güç dengelerinin oluşması (Suriye'nin Irak'a karşı ABD'nin safında yer alması) sonucu, Lübnan ordusu duruma hâkim oldu ve çatışan gruplar silahsızlandırıldı.

1948'den sonra İsrail ve Suriye kimi zaman destekledikleri gruplarla, kimi zaman

doğrudan Lübnan topraklarında oldu. 2005 Şubat ayında dünyanın sayılı zenginlerinden Başbakan Refik Herriri'nin (Suudi Kralı Fahd'ın kız kardeşiyle evli) suikast sonucu öldürülmesinden sonra Suriye birlikleri Lübnan'dan çekildi. İsrail en son 2006 (Temmuz-Ağustos) da, Hizbullah'ın saldırılarını gerekçe göstererek karadan Lübnan'ın güney topraklarına girdi ve Suriye yardım edebilir gerekçesiyle kuzeydeki otoyol ve köprüleri tahrip etti. 1 ay süren savaşta 1000'ne yakın Lübnanlı sivil öldü, milyarlarca dolarlık maddi hasar oldu. Batılı güçlerin araya girmesi, Lübnan ordusunun duruma hâkim olması ve Birleşmiş Milletler askerlerinin yerleşmesinden sonra İsrail geri çekildi. Ülkede, İsrail'i 'yenen' tek güç olduğuna inanılan Hizbullah, Müslüman ve Hristiyanlar nezdinde saygınlığı olan önemli bir güç konumunda.

Güvenlik gerekçesiyle turistlerin pek gitmediği

İsrail sınır bölgesine yakın, tarihi Sur (Tyre) kentini göremedik. Lübnanlılar, 100 binden fazla insanın öldüğü, 300 bin kişinin yaralandığı iç savaştan ders almış olacaklar ki 2005'te Başbakan Refik Herriri suikastı sonrası, 2006'da İsrail saldırısı sonrası bir iç savaş eğilimi olmadı. Suudi Arabistan'ın maddi desteklerinin, Suriye'nin ilgisinin, İsrail tehdidinin sürdüğü, çok kültürlü, renkli bu güzel Arap ülkesini barış sürerken görmeyi öneririm.

Beyrut ve çevresi

Tüm Arap dünyasının eğlence ve kültür merkezi ve Orta Doğu'nun en güzel şehirlerinden birisi olan Başkent Beyrut, Akdeniz kıyısında, Lübnan dağlarının eteklerinde yaklaşık 1,5 milyon nüfuslu, Müslüman ve Hristiyanların eşit ağırlıkta olduğu çok sayıda etnik grubun yaşadığı bir kent. Lüks binaları ve otomobilleri, tüm dünya markalarını satan mağazalarıyla Arap zenginlerinin finans merkezi, batılı ülkelerin Ortadoğu'ya giriş kapısı. Kaliteli yüksek okullarıyla, serbest yayın hayatıyla geçmişte uzun yıllar Arap dünyasının düşünce ve kültür merkezi olma özelliği taşıyan Beyrut, 1975-91 iç savaşında en çok zarar gören şehir. İç savaş sırasında Batı Beyrut (Müslümanların yoğun) Doğu Beyrut

(Hristiyanların yoğun) olarak ayrılan ve nüfusu 200 binlere düşen kent, hâlâ yaralarını sarmaya devam ediyor. Delik deşik çirkin haliyle iç savaşın izlerinin taşıyan İntercontinental Oteli, kentin hafızasını koruduğunu gösteren bir anıt gibi duruyor.

Toplu taşımanın olmadığı adım başında taksi bulunabilen, plansız büyümenin ve kötü yapılaşmanın bol örneklerine rastlanılan şehirde, deniz doldurularak yer kazanılmaya çalışılıyor. Büyük ölçekli inşaat projeleriyle kent adeta yeniden kuruluyor. Merkezindeki çok sayıdaki lüks konut ve yazın nispeten serin olan denize bakan yamaçlarındaki 'yazlık' evler bölge ülkelerinden gelen Araplara ait. Korniş (La Corniche) denilen 2 Km. uzunluğundaki Manara Sahil Yolu, her zaman kalabalık. Denize demir atmış gibi konumlanmış Güvercin kayalığı fotoğraf çekmek için en uygun yerlerden biri.

Otel, restoran cafe ve dükkânlarıyla her zaman canlı Hamra Caddesi, alış-veriş merkezleriyle ünlü Verdun bölgesi dolaşmaktan keyif alabileceğiniz yerler.

1.Dünya Savaşı sırasında Osmanlı yönetimi tarafından isyan ettikleri gerekçesiyle idam edilen Lübnanlıların asıldığı meydana Şehitler

Güvercin kayalığı - Beyrut

Meydanı deniyor. Bu meydan politik gösteri ve protestolar için de kullanılıyor. Bu meydana açılan sokaklarda dünyanın ünlü markalarını sunan lüks mağazaları görebiliyorsunuz. Binaların çoğu Fransız sitilinde. Meclis binası ve Cumhurbaşkanlığı sarayı etrafında düzenleme yapılırken ortaya çıkartılan Roma Hamamı ve Roma Yolu kalıntılarını şehrin en işlek yerinde görebiliyorsunuz. Heriri Camii, Ortodoks Kilisesi ve Maruni Kilisesi dinlerin hoşgörüsünü yansıttıcasına yan yana konumlanmış. Saat Kulesi'nin olduğu meydandaki cafeler dolup taşıyor.

Reklam panolarında Türkiye'deki bazı markaların reklamlarına ve değişik yerlerde Türkiye TV dizilerindeki oyuncuların posterlerine rastlamak mümkün.

Eğlence hayatıyla ünlü Beyrut'ta Lübnanlıların nasıl eğlendiğini biri yılbaşı gecesi, diğeri hafta sonunda özel program düzenlenmiş iki restoranda biraz gözleme fırsatı bulunca Lübnanlıların eğlenmeyi bildiklerine kanaat

getirdim. Saat 10.00'dan sonra yemek servisi başlıyor. Saat 12'den sonra şarkıcı ve sonra dansöz çıkıyor. Dansöz tüm masaları dolaşarak masadaki kadını ve erkeği oyuna davet ediyor ama bahşış almıyor. Daha sonra ise kadınlı erkekli pistte oyun oynamaya başlanıyor. Program sabah 4'e kadar sürüyor. Dekolte giyimleri ve kullandıkları mücevherlerle göz kamaştıran güzellikteki kadınlarının, giyimlerine özen gösteren biraz kilolu ama yapılı erkeklerinin, Arap görüntü imajımızı hayli sarstığını söyleyebilirim.

Beyrut Ulusal Müzesi

Fenike alfabesini ortaya çıkartan lahitler, çocuk heykelleri (iç savaş sırasında kaybolup İsviçre'de bir müzayededen alınıp getirilmiş), minik bronz heykeller, bronz Afrodite heykeli, sütun başları, mozaikler, cam işçiliğinin örnekleri Lübnan'ın çeşitli yerlerinde yapılan arkeolojik kazılardan elde edilmiş. Değişik uygarlığa ait zengin koleksiyon, Mısır, Roma, Bizans,

Memluk dönemlerine göre sınıflandırılarak izlenmesi kolay bir şekilde sunulmuş. Üzerinde kızaklı büyüteç bulunan yatay bir vitrin içine yerleştirilmiş küçük objeler ve takıları detaylı görmek olanaklı. 1923'te çalışmaları başlatılan müze, 1942'de açılmış, iç savaş (1975-1991) sırasında zarar görmüş ve kapatılmış. 1995-97 yılları arasında restore edilerek yeniden hizmet vermeye başlamış. İç savaş sırasında, küçük objelerin taşınarak, büyük objelerin ise beton bloklar içine hapsedilerek nasıl korunduğunu gösteren belgesel film çok etkileyici.

Lady of Lebanon

Beyrut'un 20 Km. kuzeyinde, 650 m yüksekliğindeki önemli haç merkezlerinden biri olan Harissa tepesine teleferik ile çıktık. 15 ton ağırlığındaki bronz Meryem Ana heykeli, 1904'te Fransa'da yapıp getirilerek 1906'da montajına başlanmış. 1908'de ziyarete açılan, 'Lady of Lebanon' diye adlandırılan heykelin yerleştirildiği anıtın etrafını helezon şeklinde saran merdivenlerden tepeye çıkılıyor. Çeşitli ülkelerden ziyarete gelen çok sayıda kişi vardı. 1970'lerde yapılan ters bir kadirga sitilindeki Maruni Katedrali dıştan olduğu kadar içi de görülmeye değer modern mimari örneklerinden.

Beyrut dışında görülmesi gereken yerler

Saida-(Sayda)

Lübnan'ın güneyinde, Akdeniz kıyısında yer alan Saida, Osmanlı izlerinin en çok görüldüğü, eski Başbakan Refik Heriri'nin doğduğu, Sünni Müslümanların yoğun olduğu bir kent. Haçlılar zamanında yapılan bir köprüyle karaya bağlı deniz kalesinin fotoğrafını çekmekle yetindik. 17.yy yapılan geniş avlusu ve kapalı konaklama bölümleri iyi korunmuş Kervansarayı, kasabından tuhafiyecisine kadar her tür dükkânın bulunduğu kalabalık kapalı çarşığı gezdik. Kapalı çarşı içinde, 400 yıl önce yapılmış ve 1975'e kadar sabunhane olarak çalışan güzel

Saida kervansarayı

Saida sabun mühürleri

düzenlenmiş ve ışıklandırılmış mis gibi sabun kokan Sabun Müzesi'ne gittik. Sabun mühürleri, kalıplar ve binlerce sabunla dekore edilmiş duvarlarıyla çok ilginç bir yer.

Beyteddin-Dinin evi

Lübnan'ın güneyindeki dağlık iç kesim, tarihler boyu Dürziler'in sığınağı olmuş. dik bir yamaca yerleşmiş, çok sayıda taş binanın olduğu Der el Qamar beldesinden geçtik. Önemli bir ihraç ürünü olan ipekçilik, 18.yy'da burada başlamış. Bir zamanlar Lübnan'ın yönetim merkezi konumundaki Der el Qamar, yaz aylarının serin geçmesi nedeniyle çok hareketli ve kalabalık oluyormuş. Otobüsümüzün tırmanışı sürdü ve tüm heybetiyle dağa yaslanmış ve geniş bir alana yayılmış Beyt ed Dine kale-sarayı vardık. Dürzi Shaab ailesi tarafından 30 yılda yaptırılan 19. yy'ın başında hizmete giren saray daha sonra Dürzi Canbolat ailesine geçmiş. Canbolat ailesi tarafından yakın bir zamanda devlete verilen yapının bir bölümü Lübnan devlet başkanının yazlık konutu olarak ayrılmış. Geniş avlusu, Ortadoğu mimarisini yansıtan tahta işlemeli ve iç havuzlu fiskiyeli büyük odaları, mermer kapıları ile görkemli bir yapı. Beyrut'un 30 Km güneyindeki Jiyeh-Nebi Younis bölgesindeki kazılardan getirilen 5. yy Bizans mozaikler, etnografik eserler bahçede ve sarayın alt katında (eski ahırlar) kapalı alanda sergileniyor. Beyt ed Dine sarayı her yaz düzenlenen festivalleriyle de ünlü.

Baalbeck-(Tanrının evi)

Unesco dünya mirası listesinde yer alan Baalbeck, Beyrut'a 85 Km. uzaklıkta, Anti Lübnan dağlarının batı eteğinde, Bekaa Vadisi'nde yer alıyor. Beyrut-Şam karayolunu izleyip Ksara'dan kuzey doğuya ilerledik. Bir zamanlar Filistinli mültecilerin yaşadığı kampların yakınından geçtik. Hizbullah'ın yoğun olduğu bölgede gördüğümüz araçlar, evler, halkın giyim kuşamı yoksulluğu yansıtıyor. Otobüsümüz yol boyunca asılmış Hizbullah bayrakları ve posterleri arasında ilerlerken 'keleş'li militanlar görüp bir hatıra fotoğrafı çektiririz es-

prileriyle Baalbeck'e vardığımızda sürprizle karşılaştık. Bir kamyonetin arkasına konmuş müzik sistemindeki hoparlörden yayılan Arapça Jingle Bells şarkısı eşliğinde Noel Baba kılığına girmiş 5 genç kız dans ederek, siyah cüppeleriyle üç papaz, kamyonetin yanında yürüyorlardı. 'Keleş'li kimse göremedik ama Noel Babalarla hatıra fotoğrafı çektirdik. Tapınakların yakınında hediyelik eşya tezgâhlarında 5 dolara Hizbullah T-shirtünün satılmasına şaşırmadığımı söyleyemem.

M.Ö 1100'de Fenikeliler tarafından kurulan Baalbeck şehri Ortadoğu'daki en önemli Roma kalıntısı. Güneş tanrısı Jupiter için inşa edilen Jupiter tapınağı nedeniyle Heliopolis (Güneş şehir) diye adlandırılmış. Romalılar zamanında en parlak dönemini yaşayan Baalbec'deki tapınaklar, 20.yy'ın başında Osmanlı yönetiminin izniyle Alman arkeologlar tarafından yapılan kazılarla ortaya çıkartılmış. Üç tapınaktan en büyük olanı kalıntıları iyi korunamamış Jupiter tapınağı 1. yy'da yapılmış. Her biri 22 metre yüksekliğinde ve 2.20 metre çapında (6 tanesi ayakta) 54 sütunlu, bu tapınağın altıgen şeklindeki girişi ve avlusu çok ihtişamlı. 2. yy'da yapılan günümüze kadar ayrıntılarıyla ayakta kalan daha küçük Bakhos Tapınağı'ndaki sütun ve duvar işlemlerinin tüm ayrıntıları görülebiliyor. En dıştaki Venüs Tapınağı, 3.yy'da yapılmış. Tapınakların bulunduğu alanın etrafına Emeviler döneminde duvar-sur örülmüş. Çıkışta doğal bir koridor içinde bir Alman vakfının desteğiyle 1998'de (Alman İmparatoru William'ın Baalbek'i ziyaretinin yüzüncü yıl dönümü) açılan iyi düzenlenmiş Baalbek Müzesi'nde bölgeden çıkartılan çeşitli dönemlere ait eserler sergileniyor.

Biblos

Unesco Dünya Mirası listesinde yer alan dünyanın en eski şehirlerinden Biblos, Beyrut'un 37 Km. kuzeyinde. Şehrin, M.Ö 7000'lerden önce kurulduğu sanılmakta. Fenike şehir kalıntıları, M.Ö. 2000 yılından kalan lahitlerle süslü Roma antik tiyatro, 12 yy'da Haçlılar tarafından yapılan kale, mabet sütunları, önemli

eserlerden. Buradaki kazılarda bulunan birçok eser Ulusal Müze'de sergileniyor. Fenikelilerin Mısır ile ticaretinde önemli liman kenti olmuş Biblos, sahil kasabası görünümünde. Restore edilmiş turistik çarşısı tarihi yapılar üzerine kondurulmuş restoranları sit alanının iyi korunamadığı izlenimi yaratıyor.

Anjar-Emevi Sarayı

Otobüsümüzle Beyrut-Şam karayolunu izleyerek dağa tırmandık. 1600 metreye kadar çıktık sisli dağlardan, İsrail'in saldırısı sonucu tahrip olmuş ve halen inşaatı süren köprü-viyadüklerden geçtik. Osmanlı döneminde yapılmış ama şimdi yıkık dökük Beyrut-Şam tren yolunu ve uzaktan Golan Tepelerini gördük. Eski tren yolu ile neredeyse paralel giden karayolundan ilerleyerek Bekaa Vadisi'ne indik. Tarıma elverişli bu topraklarda yol boyunca çingene çadır/barakaları dikkat çekiyor. Pasaport-kimlik taşımayan Romanlar, Suriye-Lübnan arasında mekik dokuyormuş. Sınır polisi tanıyormuş ve müdahale etmiyormuş. Lübnan'ın orta doğusunda, Beyrut'a 58 Km. uzaklıktaki mülteci Ermenilerin yerleştirildiği Aanjar kasabasını geçtik. Kasabanın hemen yakınında Beyrut'a 58, Suriye sınırına 4 Km. uzaklıktaki, 7-8. yy'larda yapılmış Emevi Sarayı kalıntısını dolaştık. İzleri Helen, Roma dönemine varan, Şam, Humus, Baalbeck ve güneye giden ticaret yollarının kesişme noktasına kurulan şehirde yüksek duvarlar, kapı girişleri ve kule kalıntıları sağlam oldukları dönemin ihtişamını hayal etmenize olanak veriyor.

Jeitta-Sarkıt-dikit mağaraları

Nahr el Kalb Vadisi'nde Beyrut'un 18 Km kuzeyindeki Jeitta bölgesinde 1836'da Amerikalı, İngiliz ve Fransız mağaracılar tarafından bulunan sarkıt-dikit mağaralarına teleferikle çıkılıyor. Fotoğraf çekimine izin verilmiyor ve fotoğraf makineleri girişteki kutulara bırakılabiliyor. Bölgede bulunan iki mağara, görsel bakımdan birbirinden oldukça farklı. 800 m. uzunluğunda geniş bir yapay yol yapılmış ve aydınlatılan Büyük Mağara'daki sarkıt ve dikit-

Biblos - Lübnan

lerin büyüleyici görüntüsü seyir yerlerinden aşağıya bakınca insana ürküntü veren korku filmini sahneleriyle tezat oluşturuyor. Sarkıtlar, her 25 yılda 1 cm. uzuyormuş. Bu mağaradan çıkıp 10 dakika aşağıya doğru yürüyerek Küçük Mağara'ya gidiliyor. İçinde bir göl ve dere bulunan mağarada botla 10 dakikalık bir tur için 20 dakika kuyrukta beklemek gerekebiliyor.

Kadisha kutsal vadisi ve Halil Cibran Müzesi

Beyrut ile kuzeydeki Suriye sınırının ortasına rastlayan iç kesimdeki Kadişa Vadisi'ne giderken, Ortodoksların yaşadığı zeytinlikleri ile ünlü Koura bölgesinden ve Finike kaya mezarının önünden geçtik. Marunilerin yaşadığı Qadicha (Kadişa) dağlık bölgesi ve vadisi, Roma baskısından kaçan Hristiyanların gelip sığındıkları ve kayalara birçok manastır (17-18 adet olduğu tahmin ediliyor) kurdukları için 'Kutsal Vadi' olarak adlandırılıyor. Otobüsümüzle vadiye ilerlerken köylerdeki büyük boş evler dikkatimizi çekti. Tarıma elverişsiz, geçim kaynağı olmayan buralardan yurtdışına yoğun

göçler olmuş. Bir Lübnanlı ömrünün sonuna doğru doğduğu bu topraklara gelip öldüğünde buraya gömülüyormuş. Ölüm ritüelleri gereği tüm akrabalar bir araya geldiklerinden dışarıda kazandıkları paralarla büyük ev yaptırmaları önemliymiş.

Ömrünün çoğunu Lübnan dışında geçirmiş Lübnanlı ünlü düşünür ve ressam Halil Cibran'ın (1883-1931) doğduğu köydeki manastır müze haline getirilmiş. Kayalara sırtını vermiş manastırın girişinde büstü ve içinde Halil Cibran'ın mezarı bulunuyor. Fotoğraf çekimine izin verilmediği için bir yaşam alanı gibi düzenlenmiş mezarının olduğu bölümü görüntüleyemedik. Genelde sevgi temasının işlendiği tabloları manastır duvarlarına, Arapça yazdığı tüm dillere çevrilmiş eserleri de bir camekân içine yerleştirilmiş.

Müze yakın mesafede bulunan Sedir ağaçlarının koruma altına alındığı milli parka (1800 M.) çıktığımızda ağaç sayısının azlığı hepimizi şaşırttı. 3000 hatta 5000 yıl yaşayan sedirler, gemicilikte, tapınaklarda tarih boyunca

ca kullanılmış ve ormanlar yok olmuş. Bölge en yoğun karını Şubat ayında alıyormuş ve burası kayak merkezi haline gelmiş. Çevrede estetikten yoksun oteller ve yeni otel inşaatları bizim pek yabancı olmamızın görüntüleri. Vadinin karşı tarafından Tripoli yönünde giderken bir tepede Suudi Krallığı'nın kuyumcusu olan ve bir kişinin daha yaşarken kendisi için yaptırdığı üzerinde Meryem Ana heykeli bulunan piramit şeklindeki mezarı kilometrelerce uzaktan rahatlıkla görülebiliyor.

Ksara Manastırı

Beyrut-Şam karayolunu izleyerek gittiğimiz Ksara kasabası, Beyrut'a yaklaşık 45 Km. mesafede. Bölgede şarap kültürü çok eski çağlardan günümüze kadar sürüyor. 1850'de Cizvit papazların kurduğu Ksara Manastırı'nda 1857'den beri şarap üretiliyormuş. Manastırın arkasındaki mağaraların varlığı 1897'de

keşfediliyor. Bu keşfin hikâyesi de ilginç; manastırdaki tavuk kümesinden her gün bir tavuğun eksildiğini gören rahipler, bir tilkinin gelip tavuğu çaldığını ve manastırın arkasında gözden kaybolduğunu görürler. Tilkiyi izleyerek doğal mağaraları bulurlar. Depolama için doğal bir alana kavuşan manastırda şarap üretimi artırılmış. Manastır, 1973'te özelleştirilmiş. Yılda 2.5 milyon litre şarap üretilip yarısı ABD'ye ihraç ediliyormuş. Ayrıca Arak da üretilen manastırın 4 Km. bulan doğal mağaralarında şarap, Fransa'dan getirilen meşe fıçılar içinde dinlendiriliyor. İnsanın rahatça hareket edebildiği mağaraların az bir kısmını manastırın rehberi eşliğinde dolaştıktan sonra üst kat-taki geniş bir barın etrafına değişik şarapların tadımını yapmak ayrı bir keyif. Manastırın mağazasından Arak ve Lübnan'ın en iyi şaraplarını satın alabiliyorsunuz.

Halil Cibran

Lübnan mutfağı

Orta Doğu, Akdeniz ve Arap mutfaklarının kesiştiği Lübnan mutfağı, hayli zengin. Sebze ve otlar, bakliyat, deniz ürünleri, kırmızı beyaz etler, hamur işleri, zeytin ve zeytinyağı, meyveler. Göze de hitap eden yiyecekler bizim damak zevkimize yabancı değil.

Sofraya oturduğunuzda görüntüsüyle iştah açan soğuk mezeler ve salatalar konuyor; humus, moutabal (tahinli közlenmiş patlıcan salatası), tabboule (domates ve yeşilliği fazla kısır benzeri salata), nar ekşili zahter salatası, karışık turşu, yeşil zeytin...

Ara sıcaklar; kıbbe (fıstıklı içli köfte), sembusik denilen küçük pideler, peynirli, sebzeli, kıymalı börekler, bol ekşili yaprak sarma, mantarlı ciğer, çeşitli sebze kavurmaları... Ana yemekler ise; kuzu-tavuk şiş ve köfte. Ana yemek deniz ürünleriyse önce ara sıcak olarak mantarlı ahtapot, kalamar ve sonra çok çeşitli kızarmış Akdeniz balıkları yiyebiliyorsunuz. Tatlıları pek alıştığımız türden değil. Künefe konusun-

da hayal kırıklığına uğrayabilirsiniz. Tatlılar üzerine genelde gül şurubu dökülüyor. (Yolunuz düşerse **Trablusşam**'daki restore edilmiş tarihi **Abdul Rahman Hallab** tatlıcısına uğramanızı öneririm. Baklava türü tatlılar da dahil olmak üzere çok zengin bir menüye sahip). Zengin meyve tabağıyla sunuş son buluyor. Yemeklerde alkol olarak şarap veya Arak (rakı ile çok benzer) içebiliyorsunuz. Yaklaşık 2 saat süren yemek, Türk kahvesiyle tamamlanıyor.

Bir kekik türü olan Zahterin tazesini salata malzemesi, kurutulmuşu hamur işlerinde ve sebzelerle birlikte kullanılıyor. Zahterli pide ve lokmacılar tarzında pişirilip ayaküstü tüketilebilen Falafel (bir nevi nohut mücveri) Lübnan'ın en özgün yiyecekleri.

4. İSTANBUL Bilişim KONGRESİ

“BİLİŞİM KENTLERİ”

25 -26 Kasım 2010
Kadir Has Üniversitesi

BİLİŞİM YILDIZLARI E-DÖNÜŞÜM YARIŞMASI

Son Katılım Tarihi :
24 Ekim 2010

www.bilisimyildizlari.com

